

Technika, életvitel és gyakorlat

1–2. évfolyam

A technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja az 1–2. évfolyamon, hogy a kulcskompetenciák – különösen a természettudományos-technikai kompetencia – fejlesztésével a gyermek az életkori sajátosságainak megfelelő szinten tapasztalatokat szerezzen az őt közvetlenül körülvevő világról. A készségek és képességek alakítása során olyan módszereket sajátítson el, amelyek egyaránt segítik a tájékozódásban, a természeti, társadalmi és technikai környezetbe való beilleszkedésében és az örömmel végzett alkotó munkájában. Támogassa az óvodai játékból az iskolai munkába való átmenetét, elősegítse a hatékony és egyre önállóbbá váló tanulását, a mindennapokban nélkülözhetetlen elemi ismeretek befogadását, a kezűgyesség fejlődését szolgáló játékos tevékenységeket, a tanulás és a munka tiszteletét, megszeretését, a tudás, az alapvető értékek, a megőrzendő hagyományok megbecsülését. Egyre fontosabbá válik az önálló, egyéni munkálkodás mellett a csoportmunkában történő, egymást segítő munkavégzés. A szociális és állampolgári kompetencia alakítása a közvetlen környezet, a családi életvitel formálásával, a családi és iskolai körben vállalható feladatok, valamint a munkamegosztás lehetőségeinek megismerésével kezdődik. Az anyanyelvi kommunikáció készségeinek fejlesztése kiemelt terület a célok, feladatok megvalósítása során. A különböző játékok közben szinte észrevétlenül bővül a szókincs, fejlődik a nyelvhasználat. A mindennapokban elvégzendő munkák során az anyagok felhasználásához, feldolgozásához, átalakításához szükséges szokások és elemi munkafogások ismeretei a mozgáskoordináció fejlesztését, az eszköz- és szerszámhasználat gyakorlását szolgálják. A matematikai kompetencia fejlődését a becslések, mérések, számítások, a síkbeli és térbeli alakzatokkal történő manipuláció, a válogatások és a csoportosítások segítik. A kezdetben mintakövetéssel készített, majd az alkotó fantázia által vezérelt önálló munkavégzéssel kialakított munkadarabok hozzájárulnak az esztétikai érzék fejlődéséhez. A kézműves foglalkozások, a népművészeti alkotások megismerése révén, az esztétikai és művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztésével a tanulók nyitottá válnak a világ sokfélesége és nemzeti kulturális örökségünk iránt. Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelést szolgálja az egyéni életvitel formálása a táplálkozás, az öltözködés, a higiénia, és a helyes időbeosztás terén.

Minden évben visszatérő programok a családi, az osztály- és az iskolai rendezvények. A kisebb és nagyobb közösségek ünnepei a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek őrzése mellett a kikapcsolódást, a szabadidő hasznos eltöltését segítik. Mintát adnak az ünnepre való felkészüléshez, az ünnepléshez, az ünneplés utáni teendők végzéséhez. A „kezdemenyezőképesség és a feladatvégzésre vállalkozás” fejlesztését szolgálja a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés feladataival való ismerkedés, a kommunikáció, az egyeztetés, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása, a kockázati tényezők mérlegelése, a munkavégzés egyénileg és csapatban, a tapasztalatok (eredményesség és etikus magatartás) életkornak megfelelő értékelése, elemzése, s ezek megszívlelése.

A gyalogos közlekedés alapvető tudnivalóinak, a veszélyhelyzetek és a balesetek megelőzését célzó szabályok megismerése és azok szituációs játékokban való élményszerű alkalmazása megalapozza a biztonságos és önálló közlekedéshez szükséges szokások kialakulását.

Óraszám: 36 óra/év
1 óra/hét

1. évfolyam

Tematikai egység/Fejlesztési célok	1. Család, otthon, háztartás		Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: élmények, tapasztalatok elmondása; lakhely ismerete; családtagok és rokonok bemutatása; alapvető viselkedési szabályok betartása.		
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti, társadalmi és technikai környezet megismertetése és megismerése során. A környezet- és egészségtudatosság egyes elemeinek megalapozása. A családkép és a családi otthon képének alakítása. A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása. Együttműködési képesség kialakítása a családtagokkal, az iskolatársakkal, felnőttekkel. Szókincsbővítés.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok		

<p><i>1.1. Élet a családban</i> Hétköznapok és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése. Családtagok bemutatása családrajzzal. Családi szerepek. Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, szövegalkotás, beszédkultúra, kommunikáció. <i>Környezetismeret:</i> család, egészséges életmód, növényismeret, évszakok, napszakok, időjárási tényezők, lakhelyek, higiéné.</p>
<p><i>1.2. Biztonságos otthon</i> Házimunkák számbavétele. Munkamegosztás a családban. Háztartási eszközök, gépek használatának lehetőségei. Otthoni balesetek megelőzése. Veszélyforrások a háztartásban: elektromosság, gyúlékony vegyszerek. Veszélyt jelző piktogramok megismerése.</p>	<p><i>Matematika:</i> tájékozódás térben és időben - időtartam, nap, napszakok. <i>Erkölcstan:</i> Én és a közvetlenebb és tágabb környezetem, közösségeim, társaim. Családtagok, családi, baráti kötődések, szeretetkapcsolatok, a környezetnek való megfelelés szándéka, beilleszkedés.</p>
<p><i>1.3. Családi időbeosztás</i> Tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Időbeosztás megbeszélése, napirend készítése. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése.</p>	
<p><i>1.4. Tisztaság és rend</i> Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Takarékoság energiával, vízzel.</p>	
<p><i>1.5. Táplálkozás</i> Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei. Étrend összeállítása képek válogatásával. Zöldség- és gyümölcsstál, szendvics készítése.</p>	
<p><i>1.6. Testápolás</i> Higiéné. Kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás eszközei és anyagai.</p>	
<p><i>1.7. Célszerű öltözködés</i> A napszaknak, évszaknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés.</p>	

<p><i>1.8. Növényápolás, állatgondozás</i> Otthoni és iskolai szobanövényeink ápolása és védelme. A növények életfeltételeinek biztosítása. Hobbyállatok gondozása, felelős állattartás.</p>	
--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Család, családtag, lakhely, családi ház, lakás, otthon, háztartás, háztartásvezetés, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékoság, hulladék.
--------------------------------	--

Tematikai egység/Fejlesztési célok	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés		Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: az óvodáskorban használt, megmunkált anyagok és készített tárgyak ismerete; az anyagok tulajdonságainak megállapítása érzékszervi vizsgálattal; anyagalakítás: gyurmázás, formázás, hajtogatás, nyírás; eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Információk célzott keresése tapasztalati úton (megfigyeléssel), valamint a tanár által bemutatott nyomtatott (rövid szöveg, egyszerű ábra, rajz, kép), illetve elektronikusan megjelenített (kép, hang, videó) forrásokban.</p> <p>A nyert információk alapján a megfelelő technológia kiválasztása segítségével.</p> <p>Alkotás folyamata a probléma felismerésétől a megoldáson keresztül az értékelő elemzésig.</p> <p>Kézügyesség fejlesztése.</p> <p>Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő használata.</p> <p>Szabálykövetés. Rend és tisztaság a munkakörnyezetben.</p>		

	<p>Tanulási szokások alakítása.</p> <p>Az anyagok, az energia, az idő célszerű és takarékos, egészség- és környezettudatos felhasználása a szabályok, előírások és a kapott utasítások szerint. A használt eszközök megóvása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.</p>
--	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>2.1. Az anyagok</i></p> <p>Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk.</p> <p>Anyagvizsgálatok érzékszerveinkkel (látás, tapintás útján).</p> <p>A természetes és az átalakított anyagok csoportosítása megfigyelhető tulajdonságaik alapján.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> anyagok, érzékszervek, érzékelés.</p> <p><i>Matematika:</i> Tárgyak tulajdonságainak kiemelése; összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, osztályokba sorolás, halmazképzés. Tárgyak, alakzatok összehasonlítása mérhető tulajdonságaik szerint; mérés, becslés.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés (egyszerű, rövid útmutató jellegű szövegek olvasása, értelmezése, rövid szövegben az események sorrendjének felismerése).</p> <p><i>Erkölcstan:</i> az alkotó ember és az épített világ tisztelete, értékek óvása.</p>
<p><i>2.2. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek alakítása</i></p> <p>Képlékeny anyagokból (gyurma, só-liszt gyurma, agyag, tészta) egyszerű formák alakítása gyúrással, lapítással, gömbölyítéssel, hengerítéssel, mélyítéssel, mintázással.</p> <p>Papír alakítása tépéssel, hajtogatással, nyírással, ragasztással, gyűrővel, gömbölyítéssel.</p> <p>Fűzőlapmunka.</p> <p>Faanyagok (hurkapálca,) megmunkálása tördeléssel, darabolással, csiszolással.</p> <p>Szálak anyagok, fonál jellemzőinek vizsgálata (elemi szál, ágak, sodrat).</p> <p>Egyszerű fonalmunkák (sodrás, fonás, csomózás, és egyéb kézműves technikák).</p> <p>Gombfelvarrás.</p> <p>Maradék anyagokból és hulladékból készíthető tárgyak.</p> <p>Takarékos anyagfelhasználás.</p> <p>A végzett tevékenységekkel kapcsolatos mesterségek.</p>	

<p>2.3. <i>Építés</i> Építés építőelemekből (pl. konstrukciós játékok – faépítő, fémépítő, LEGO – felhasználásával) utánzással, kép és rajz alapján, illetve önálló elképzeléssel.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, becslés, mérés, méret, szélesség, hosszúság, magasság, természetes anyag, , anyagtakarékosság, építőelem.</p>

<p>Tematikai egység/fejlesztési célok</p>	<p>3. Közlekedés</p>		<p>Órakeret 4 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: közlekedés és óvatosság – fegyelmezett viselkedés a közlekedési környezetben; a család közlekedési szokásai; az óvoda (majd iskola) és a lakóhely közötti közlekedés lehetőségei; élmények, tapasztalatok a településen belüli közlekedésről.</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása. Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.</p>		
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>		
<p>3.1. <i>Gyalogos közlekedés szabályai</i> A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése. A közlekedés irányított megfigyelése, szabályainak értelmezése. Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> közlekedési eszközök. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, fogalommagyarázat, képi</p>		

<p>A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten. A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa és a gyalogos közlekedésnél jelentős jelzőtáblák ismerete.</p>	<p>jelzések és szóbeli utasítások, szövegértés (képi, ikonikus kódok és szövegek jelentésének egymásra vonatkoztatása, párosítása).</p>
<p><i>3.2. A közösségi közlekedés viselkedési szabályai</i> A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai. Az időjárás és a napszakok befolyása a gyalogosok és a járművek közlekedésére. Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása.</p>	
<p><i>3.3. A közlekedésben rejlő veszélyek</i> A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Gyalogos közlekedés, közlekedési szabály (KRESZ), közút, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, forgalomirányítás, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyereklülés, gyerekszár.</p>

<p>Tematikai egység</p>	<p>4. Közösségi munka, közösségi szerepek</p>		<p>Órakeret 9 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: a családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.</p>		

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása. Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása. Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása.</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p><i>4.1. Családi rendezvények, ünnepek, események</i> Születésnap, névnap. Baráti összejövetelek célja, az ezeken való viselkedés szabályai. Példaadás, mintakövetés, programszervezés, a rendezvényhez illő környezet megteremtése. Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása. A tapasztalatok megbeszélése.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek. <i>Erkölcstan:</i> családi hagyományok, ünnepek, élmények feldolgozása, játékok.</p>
<p><i>4.2. Iskolai és osztályrendezvények</i> Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek beszerzése. A közös tapasztalatok megbeszélése, az érzések megfogalmazása.</p> <p><i>4.3. A közösségért végzett munka</i> Teremdekoráció A munka megszervezése</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Rendezvény, ünnep, jeles nap, népszokás,</p>
<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról. A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése. A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet. Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén. A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.</p>

	<p>Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás. Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése. Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, textilek alakítása. Építés mintakövetéssel és önállóan. Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata. A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása. Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása. Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során. A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az útesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.</p>
--	---

Óraszám: 36 óra/év
1 óra/hét

2. évfolyam

Tematikai egység/Fejlesztési cél	1. Család, otthon, háztartás		Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	A családtagok és rokonok bemutatása; alapvető viselkedési szabályok betartása.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti, társadalmi és technikai környezet megismertetése és megismerése során.</p> <p>A környezet- és egészségtudatosság egyes elemeinek megalapozása.</p> <p>A családkép és a családi otthon képének alakítása.</p> <p>A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása.</p> <p>Az önismeret fejlesztése.</p>		
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok		
<p><i>1.1. Élet a családban</i></p> <p>Hétköznapi és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése.</p> <p>Családtagok bemutatása síkbábokkal.</p> <p>Családi szerepek.</p> <p>Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, szövegalkotás, beszédkultúra, kommunikáció.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> család, egészséges életmód, növényismeret, évszakok,</p>		

<p><i>1.2. Biztonságos otthon</i> Házimunkák számbavétele. Munkamegosztás a családban. Háztartási eszközök, gépek használatának lehetőségei. Otthoni balesetek megelőzése. Veszélyforrások a háztartásban: sérülést okozó tárgyak, tűzgyújtó eszközök, gáz, elektromosság, gyúlékony, maró, illetve mérgező vegyszerek, romlott ételek. Veszélyt jelző piktogramok megismerése.</p>	<p>napszakok, időjárási tényezők, lakhelyek, higiéné. <i>Matematika:</i> tájékozódás térben és időben - időtartam, nap, napszakok. <i>Erkölcstan:</i> Én és a közvetlenebb és tágabb környezetem, közösségeim, társaim. Családtagok, családi, baráti kötődések, szeretetkapcsolatok, a környezetnek való megfelelés szándéka, beilleszkedés.</p>
<p><i>1.3. Családi időbeosztás</i> Munkaidő, tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Időbeosztás megbeszélése, napirend készítése. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. Rajzos programajánlat készítése.</p>	
<p><i>1.4. Tisztaság és rend</i> Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Személyes higiéné, tisztálkodás szabályainak ismerete. Környezetünk tisztán tartása. Takarékosság energiával, vízzel. A szelektív hulladékgyűjtés célja, jelentősége és megvalósítása.</p>	
<p><i>1.5. Táplálkozás</i> Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei. Étrend összeállítása képek válogatásával. Zöldség- és gyümölcstál, szendvics készítése.</p>	
<p><i>1.6. Testápolás</i> Higiéné. Testápolás (kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás, intim területek tisztántartása) eszközei és anyagai.</p>	

<p><i>1.7. Célszerű öltözködés</i> A napszaknak, évszaknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés. Ruhadarabok válogatása, csoportosítása, hajtogatása. Szekrényrendezés. Öltöztetőbaba modell ruhatárának rajzolása, öltöztetése.</p>	
<p><i>1.8. Növényápolás, állatgondozás</i> Otthoni és iskolai szobanövényeink ápolása és védelme. A növények életfeltételeinek biztosítása. Hobbyállatok gondozása, felelős állattartás.</p>	

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Család, családtag, életmód, lakhely, családi ház, lakás, otthon, közösség, háztartás, háztartásvezetés, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, higiéné, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékoság, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés.</p>
---------------------------------------	--

<p>Tematikai egység/Fejlesztési cél</p>	<p>2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés</p>		<p>Órakeret 16 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Információk célzott keresése tapasztalati úton (megfigyeléssel), valamint a tanár által bemutatott nyomtatott (rövid szöveg, egyszerű ábra, rajz, kép), illetve elektronikusan megjelenített (kép, hang, videó) forrásokban. A munka során felhasználandó anyagok technológiai tulajdonságainak megismerése, irányított (felhasználás célja szerinti) vizsgálata. A nyert információk alapján a megfelelő technológia kiválasztása segítséggel.</p>		

	<p>Alkotás folyamata a probléma felismerésétől a megoldáson keresztül az értékelő elemzésig. Kéz ügyesség fejlesztése. Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő használata. Szabálykövetés. Rend és tisztaság a munkakörnyezetben. Tanulási szokások (sorrendiség, időbeosztás, hatékonyság) alakítása. Az anyagok, az energia, az idő célszerű és takarékos, egészség- és környezettudatos felhasználása a szabályok, előírások és a kapott utasítások szerint. A használt eszközök megóvása. Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.</p>
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>2.1. Az anyagok</i> Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk. Anyagvizsgálatok érzékszerveinkkel (látás, tapintás útján). A természetes és az átalakított anyagok csoportosítása megfigyelhető tulajdonságaik alapján.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> anyagok, érzékszervek, érzékelés.</p> <p><i>Matematika:</i> Tárgyak tulajdonságainak kiemelése; összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, osztályokba sorolás, halmazképzés. Tárgyak, alakzatok összehasonlítása mérhető tulajdonságaik szerint; mérés, becslés.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés (egyszerű, rövid útmutató jellegű szövegek olvasása, értelmezése, rövid szövegben az események sorrendjének felismerése).</p> <p><i>Erkölcstan:</i> az alkotó ember és az épített világ tisztelete, értékek óvása.</p>
<p><i>2.2. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szál as anyagok, textilek alakítása</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képlékeny anyagokból (só-liszt gyurma, agyag, tészta) formák alakítása • Papír alakítása. • Füzőlap munka. • Faanyagok (hurkapálca, fenyőléc) megmunkálása tördeléssel, darabolással, csiszolással. • Fémhuzal alakítása hajlítással. • Szál as anyagok, fonal jellemzőinek vizsgálata (elemi szál, ágak, sodrat). • Egyszerű fonalmunkák (sodrás, fonás, csomózás, pompon készítése) és egyéb kézműves technikák (nemezelés, gyöngyfűzés). • Gombfelvarrás. • Síkbábok készítése papír, fa, fonal és textilanyagok felhasználásával. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Tárgyak készítése természetes anyagokból (termésekből, csuhéból stb.) • Maradék anyagokból és hulladékból készíthető tárgyak. • Takarékos anyagfelhasználás. • A végzett tevékenységekkel kapcsolatos mesterségek régen és napjainkban. 	
--	--

Kulcsfogalmak/fogalmak	Anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, becslés, mérés, méret, szélesség, hosszúság, magasság, természetes anyag, átalakított anyag, sablon, mintaelem, szál as anyag, fonás, csomózás, nemezelés, anyagtakarékosság, újrahasznosítás, építmény.
-------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Közlekedés		Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az előző évfolyamon megismert szabályok és fogalmak		
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása. Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok		
<i>3.1. Gyalogos közlekedés szabályai</i>	<i>Környezetismeret: közlekedési eszközök</i>		

<p>A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése. A közlekedés irányított megfigyelése, szabályainak értelmezése. Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben. A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten. A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa, a rendőri karjelzések és a gyalogos közlekedés jelzőtábláinak ismerete.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, fogalommagyarázat, képi jelzések és szóbeli utasítások, szövegértés (képi, ikonikus kódok és szövegek jelentésének egymásra vonatkoztatása, párosítása).</p>
<p><i>3.2. A közösségi közlekedés viselkedési szabályai</i> A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai. Az időjárás és a napszakok befolyása a gyalogosok és a járművek közlekedésére. Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása.</p>	
<p><i>3.3. A közlekedésben rejlő veszélyek</i> A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése, megelőzési stratégiák kialakítása. Helyes magatartás a baleseti helyszínen.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Gyalogos közlekedés, közlekedési szabály (KRESZ), közút, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, forgalomirányítás, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekszék.</p>

Tematikai egység	4. Közösségi munka, közösségi szerepek		Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése.</p> <p>A saját felelősség belátása, vállalása és érvényesítése a közvetlen környezet alakításában.</p> <p>Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása.</p> <p>Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása.</p>		
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok		
<p><i>4.1. Családi rendezvények, ünnepek, események</i></p> <p>Születésnap, névnap, házassági évforduló megünneplése, az ezekkel kapcsolatos szokások, hagyományok.</p> <p>Esküvő, temetés, baráti összejövetelek célja, az ezeken való viselkedés szabályai.</p> <p>Példaadás, mintakövetés, programszervezés, a rendezvényhez illő környezet megteremtése.</p> <p>Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása.</p> <p>A tapasztalatok megbeszélése.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> családi hagyományok, ünnepek, élmények feldolgozása, játékok.</p>		

<p><i>4.2. Iskolai és osztályrendezvények</i> Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek (programfüzet, díszletek, jelmezek stb.) előállítása vagy beszerzése. A biztonságos környezet megteremtése. A közös tapasztalatok, az átélt érzések megfogalmazása.</p>	
<p><i>4.3. A közösségért végzett munka</i> Teremdekoráció készítése a tanult technikák alkalmazásával. Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének alakítása. A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Rendezvény, ünnep, jeles nap, népszokás, munkaszervezés, program, dekoráció.</p>
<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása. Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról. A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása. A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet. Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén. A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása. Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás. Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete. Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek magabiztos alakítása. Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata. A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása. Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása. Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.</p>

	<p>A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.</p> <p>Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.</p>
--	--

3–4. évfolyam

A technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja a 3–4. évfolyamon, hogy a kulcskompetenciák további fejlesztésével a gyermek bővítse az életkori sajátosságainak megfelelő szinten az őt közvetlenül körülvevő világról szerzett tapasztalatait és ismereteit. A mindennapok gyakorlatában egyre inkább nélkülözhetetlen életviteli ismeretek mellett a kézügyesség és az alkotó fantázia fejlesztésével a gyermekek az örömteli tanulásra és munkavégzésre kapnak ösztönzést. Egyre alaposabban és egyre többet ismernek meg az erkölcsi értékekből, a megőrzendő szokásokból, a nemzeti hagyományokból, a magyar kultúrából. A tevékenységek közbeni magatartási szabályok betartása különösen fontos, ez megalapozza az emberek közötti kapcsolatokat, illetve a társadalmi érintkezés bonyolult illemszabályainak elsajátítását. Az önállóságra törekvés ösztönzése új tanulási-tanítási módszerek alkalmazását igényli, amelyekhez az egyéni munkálkodás mellett csoportmunka is szükséges. Javarészt még bemutatás utáni mintakövetéssel készülnek a munkadarabok, de egyre önállóan, a saját műveleti sorrendet is követve. A kivitelezés során a kézügyesség, a mozgáskoordináció, a testtartás, az erőkifejtés továbbfejlesztése közben az anyag, a forma, a szerkezet, a funkció és az esztétikum összefüggései is érvényesülnek. Kiemelten fontos cél a helyes munkafogások és a célszerű, balesetmentes szerszámhasználat betartása. A folytatódó népi tárgyalkotó tevékenységek a már megismert anyagok felhasználását, a művészi kifejezés sokféleségét tükrözik. A szókincs bővítése és a szaknyelvi elemek használata továbbra is játékos keretek közt történik. Mindeközben a műszaki rajzi ismeretek megalapozása is elkezdődik.

Az önkiszolgálás és a segítő tevékenységek az életkornak megfelelően, a családi és közösségi munkamegosztás keretei közötti tudatos feladatvállalással fejlődnek tovább. Egyre határozottabb fejlesztési cél az egészség- és környezettudatos életvitel megalapozása.

A közlekedési kultúra a gyalogos közlekedés alapvető szabályainak készség szintű alkalmazása után a kerékpáros és a tömegközlekedésben való önálló részvétellel, a biztonságos közlekedés magatartási követelményeinek elsajátításával gazdagodik.

A közösségi munka, a közösségi szerepek további gyakorlása az egyéni együttműködési készség és a csoportkoherencia fejlődését szolgálja.

3. évfolyam

Az életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja 3. évfolyamon, hogy a gyermek a saját közegében (család, osztálytársak, iskolaközösség) közvetlen tapasztalások, megfigyelések révén szerezzen ismereteket az őt körülmények világról. A mindennapi élet gyakorlatában a kézügyesség és az alkotó fantázia fejlesztésével kapjon ösztönzést az örömteli tanulásra, az önkiszolgálásra, a tudatos feladatvállalásra, az egészséges és környezettudatos életvitel megélésére.

Az elméleti és a manuális tevékenykedés közben mintakövetéssel, majd önálló kreatív gondolati és gyakorlati cselekvéssel készítsen maketteket, modelleket, miközben a mozgáskoordináció, a testtartás megfelelő erőkifejtéssel párosul. A helyes munkafogások gyakorlása közben a célszerű, balesetmentes szerszám és eszközhasználat jól érvényesüljön.

Kiemelt cél a gyalogos közlekedés magatartási szabályainak megismertetése, gyakoroltatása. Helyes viselkedés a személyautóban és a tömegközlekedési eszközökön. A közlekedésben rejlő veszélyhelyzetek felismertetése, a balesetek megelőzése, segítségnyújtás elemi teendői. A leggyakrabban előforduló jelzőtáblák, útburkolati jelek jelentésének megismertetése, tudatosítása.

A gyermek helye a családban, az osztályban, az iskolaközösségben, szerepvállalások, közös élmények, tapasztalatok megbeszélése a különböző vizsgáldások közben.

Tematikai egység	Órakeret
1. Család, otthon, háztartás	8 óra (6+2 óra)*
2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	16 óra
3. Közlekedési ismeretek:	6 óra (4+2 óra)*
4. Pályaorientáció, közösségi szerepek	6 óra
összes óraszám	36 óra (32+4 óra)*

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	A közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról. Munkamegosztás a családban, odafigyelés egymásra. Iskolai szokások ismerete. Tapasztalások a környezet alakításáról. Információszerzés, a kapott információk felhasználása.	
Nevelési, fejlesztési célok	Az elvárt jó magatartási formák gyakoroltatása, udvariasság, engedelmesség, alkalmazkodás, segítőkészség, tolerancia, együttműködő képesség. Vélemények megfogalmazása, az érzések közlése indoklással.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
1.1. Önismeret, önkiszolgálás, önkiszolgáló tevékenység gyakorlása. Egyszerű hideg étel készítése (pl.: szendvics+limonádé) Asztalterítés, vendégvásár, meglepetés készítés a családnak (pl.: reggelihez, vacsorához az asztal megterítése) Szalvétahajtogatás gyakorlása.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szakszöveg használat, szakszavak helyesírása, beszédkultúra fejlesztése, mondatalkotás.
1.2. Ünnepeink, családi ünnepek. Születésnapok a családban, hagyományok, karácsony, farsang, húsvét.	<i>Matematika:</i> Alapműveletek,

Az ünnepek hangulatához illő dekoráció készítés papírok felhasználásával. Ajándékozás, ajándékok becsomagolása.		problémák megfogalmazása, megoldása, mérés, mérőeszközökkel.
1.3. Egészség, betegség. Egészségünk fogalma, az egészség megőrzése érdekében teendők. A betegség tünetei. Hogyan védekezhetünk a betegségek ellen? Öltözködés az időjárásnak megfelelően.		<i>Környezetismeret:</i> Rokoni kapcsolatok, ünnepek, emberi test felépítése, egészséges életmód.
1.4. Gazdálkodás, környezettudatosság. Tevékenységeink megtervezése, végrehajtása. Tanulás, szabadidő eltöltése időbeosztás arányos legyen. Víz és elektromos áram használata takarékosan. Érdeklődés felkeltése a családi gazdálkodásra. Mennyibe kerül a háztartás, mit jelent a rezsi, hogyan takarékoskodhat a család? Közvetlen környezetünk védelme, szemétyűjtés és tárolás szelektíven, felhasználás hasznosan.		<i>Erkölcstan:</i> Önismeret, énkép, felelősség önmagunkért, családtagjainkért, osztálytársainkért, iskolatársainkért, a körülöttünk élő embertársainkért.
1.5. A háztartásban használt takarítószeres és eszközök. A kozmetikai szerek hatásainak értelmezése, használati utasítások elemzése. A különböző károsító hatások megelőzési lehetőségei.		
1.6. Tisztálkodás, öltözködés. Növények, állatok gondozása a lakásban és a ház körül. Személyi higiénia, mosakodás, fürdés, fogmosás fontossága. Illatszerek hatása, használata gyermekkorban. Öltözködés az egyéni alkatot és az egyéni adottságokat, valamint a divatot figyelembe véve.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	tárgyi (épített) környezet, gazdálkodás, költségvetés, bevétel, kiadás, megtakarítás, zsebpénz, mosószer, tisztítószer, egészség, betegség.	
Tematikai egység	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	Óraszám: 16 óra
Előzetes tudás	A természetes anyagok tulajdonságai, felismerhetőségük. Tárgyak készítése mintakövetéssel. Eszközök használata balesetmentesen. A feladatmegoldásokhoz szükséges ismeretek alkalmazása.	

<p>Nevelési, fejlesztési célok:</p>	<p>Az ismeretek megszerzéséhez megfigyelések végzése, tapasztalatok gyűjtése. A természetes anyagok vizsgálata egyszerű, fizikai módon (tapintás, szaglás, mérlegelés, csiszolás, szögbeütés, nyírás, vágás). Elővigyázatosság a vizsgálatok közben. A tárgyak készítésekor az anyagok, eszközök és szerszámok balesetmentes használata, biztonságos munkavégzésre törekvés. A veszélyhelyzetek felismertetése, azok kivédése. A kézügyesség és a mozgáskoordináció, valamint a jó testtartás elsajátíttatása. Rend, tisztaság megteremtése, megőrzése a tevékenykedtetés minden fázisában.</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>2.1. Ismerkedés a felhasznált anyagokkal: Beszélgetés az előállíthatóságukról, a kitermelési folyamatokról és a tulajdonságaikról. (papírok, textilek, kemény és puhafa, alumínium és acélhuzalok, lemezek, hulladék anyagok)</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> A szakszavak jelentése, azok helyesírási gyakorlása. Szövegértés, fogalmak magyarázata.</p>
<p>2.2. Tárgyak készítése: A tárgyak készítésének megtervezése, előrajzolás, sablon alkalmazásával, ismerkedés a körvonalrajzzal, tárgykészítés mintakövetéssel. A kézi varrás elemei (varrótü, hímzőtü, varrócérna, hímzőcérna) alapöltések (előöltés, tűzőöltés, pelenkaöltés) hasznos tárgy készítése, pl.: túpárna. Egyszerű használati tárgyak készítése, természetes anyagok, hulladék anyagok felhasználásával: papírból, fából, fémből, pl.: (mikulás, könyvjelző, papírdoboz, repülő, karácsonyfadísz, virágkaró, viráglétra, fényképtartó, bábok nemzeti ünnepre, tojástartó húsvétra, díszkendő anyák napjára). Fémépítő elemekből pl.: legóból makettek, modellek készítése.</p>	<p><i>Matematika:</i> Mérés mérőeszközökkel, becslés, szerkesztés vonalzó használatával.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> rajzeszközök használata, alaklemezről rajzolás, szabadkézi rajzkészítés, körvonalrajzok értelmezése.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> A felhasznált anyagok tulajdonságainak vizsgálata és tapasztalati úton megfigyelések végeztetése.</p>
<p>2.3. Ismerkedés a műszaki ábrázolás elemeivel Mérés eszközei, használatuk. Méretazonosság megállapítása. Vonalfajták (vastag, vékony, folytonos, szaggatott, pontvonal). Körvonalrajz, alaprajz, vázlatrajz felismerése, készítése.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> A tudás fontossága, a körülöttünk lévő világ megismerhetősége. A szellemi értékek az emberiség szolgálatában.</p>

<p>2.4. A technika vívmányainak mindennapi használata A háztartásban lévő eszközök, berendezések és a megismert egyszerű termelési (készítési) folyamatok, valamint fogyasztási cikkek azonosítása. Neves magyar, illetve külföldi találmányok, feltalálók. Technikatörténeti érdekességek.</p>		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>		<p>Anyag, alapanyag, termék, szerszám, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, minta, körvonalrajz, alaprajz, méret, mérés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás.</p>
<p>Tematikai egység</p>	<p>3. Közlekedési ismeretek:</p>	<p>Órakeret 6 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az úttesten való átkelés szabályainak fegyelmezett alkalmazása. Helyes viselkedési szokások a különböző közlekedési helyzetekben (gyalogos közlekedés, személygépkocsiban és közlekedési eszközökön való közlekedés).</p>	
<p>Nevelési, fejlesztési célok:</p>	<p>A biztonságos, fegyelmezett, tudatos gyalogos közösségi közlekedési magatartás és szokások megszilárdítása. A közösségi közlekedési környezet és a gyalogos közlekedési szabályok pontos ismerete. A közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a fegyelmezett, elővigyázatos biztonság elsajátítására. Az életkori sajátosságoknak megfelelően közlekedési balesetek elemzése. (a baleset lehetséges okainak felismerése, a megelőzés, az elhárítás és a segítségnyújtás lehetőségeinek megismertetése és gyakoroltatása).</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>3.1. Gyalogos közlekedési ismeretek: A gyalogos közlekedés szabályai helyben, lakott területen és a lakott területen kívüli közlekedés. Elsőbbségi helyzetek a gyalogos közlekedésben. A közlekedés tapasztalatairól természetes anyagok segítségével, közlekedési szituációk megjelenítése (pl.: társasjátékok, faépítő, lego felhasználásával)</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szakszöveg értelmezése, szövegmondás gyakorlása, piktogramok készítése.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> a lakóköznyezet részletes megismerése, térképismeret.</p>
<p>3.2. Kerékpározási alapismeretek A kerékpár részei, működése, közlekedésbiztonsági állapota, kötelező felszerelési tárgyai, biztonsági eszközök. Közlekedés lakó-pihenőövezetben, kerékpárúton. A kerékpárút közlekedési jelzései. Jelzőtáblatípusok – elsőbbséget jelző táblák, veszélyt jelző és tilalmi táblák. Az úttest részei. Útburkolati jelek. Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken.</p>		<p><i>Erkölcstan:</i> Udvariasság a közlekedésben, helyes beszédstílus, tiszteletadás, segítségnyújtás a bajban.</p>

<p><i>3.3. Közösségi közlekedés és morál a tömegközlekedésben</i> Viselkedési szabályok a tömegközlekedési eszközök használata közben. (pl.: kirándulások alkalmával jegykezelés, leszállási szándék jelzése). Balesetmentes, fegyelmezett viselkedés gyakorlása gyalogosan és helyi közlekedési eszköz használatával.</p>	
<p><i>3.4. Közlekedési eszközök, környezet- és egészségtudatos közlekedés</i> Bemutatás (pl. az internet felhasználásával) szárazföldi, vízi és légi közlekedési eszközökről A közlekedési eszközök környezetkárosító hatásai (levegő és víz károsítása, ezek megelőzhetősége). Veszélyforrások a közlekedésben.</p>	

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Úttest, kerékpárút, gyalogos forgalom, fényjelző készülék, alul- és felüljáró, útburkolati jel, közösségi (tömeg)közlekedés, helyi és helyközi közlekedés, kerékpározás, forgalomtól elzárt terület, irányjelzés, bekanyarodás, károsanyag-kibocsátás, légszennyezés, védőfelszerelés, biztonsági szabály, udvariassági szabály.</p>	
<p>Tematikai egység</p>	<p>4. Közösségi munka, közösségi szerepek</p>	<p>Órakeret 6 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A családi, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok. Helyi, hagyományos szokások ismerete. Közvetlen környezetben ismert és gyakorlott szakmák, hivatások bemutatása.</p>	
<p>Nevelési, fejlesztési célok</p>	<p>A közös értékek, szokások, hagyományok őrzése. Az ünnepekre való felkészülés, ünneplés, ünneplés utáni teendők végzésének gyakorlata. Ismerkedés a tervezéssel, szervezéssel. Munkavégzés egyénileg és közösen. A tapasztalatok elemzése, esetleges hibák megszívlelése, és értékelés. A szakemberek emberi tulajdonságainak értékelése, megbecsülése.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>4.1. Iskolai és osztályrendezvények: Iskolai és osztályrendezvények (pl.: mikulás, karácsony, farsang, anyák napja, gyermeknap, osztálykirándulás, születésnap, játszódélután, nemzeti ünnepek). Az osztályteremben a berendezés és a teremdíszítés elkészítése az ünnepek megfelelően. Az ünnephez szükséges kellékek (meghívó, díszletek, jelmezek) előkészítése, vagy beszerzése. A közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzésekről megfogalmazások.</p> <p>4.2. Az iskola környezetében található hagyományos szakma megismertetése: A szakember, vagy az ügyvezető igazgató felkeresése és az üzemlátogatás megszervezése. Megfigyelési szempontok adásával a szakma fortélyainak megfigyeltetése.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Szövegértés, szövegalkotás, egyszerű tipográfiai eszközök használata.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> Hagyományos és megszokásos napok, ünnepek.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> Hagyományok, szokások, élmények elemzése, feldolgozása.</p>
<p>4.3. A közösségért végzett tevékenység: A tanterem dekorációjának megtervezése, faliújság készítése. Mit tehetünk iskolánk esztétikumának külső és belső környezetének megóvásáért (a munka megszervezése, lebonyolítása és értékelése, pl.: parkgondozás, tanterem előtt dekorálás, a folyosók tisztaságára ügyelés).</p>	

4. évfolyam

Tematikai egység	Órakeret
1. Család, otthon, háztartás	8 óra (6+2 óra)*
2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	16 óra
3. Közlekedési ismeretek:	6 óra (4+2 óra)*
4. Pályaorientáció, közösségi szerepek	6 óra
összes óraszám	36 óra (32+4 óra)*

Az életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja 4. évfolyamon, hogy a gyermek a saját közegében (lakóhely, család, iskolaközösség) közvetlen tapasztalásokkal, megfigyelésekkel, életkori sajátosságainak megfelelő tevékenykedtetéssel, tovább bővítse ismereteit az őt körülvevő világról.

A mindennapok gyakorlatában az életviteli ismeretek mellett a kézügyesség, a kreatív gondolkodás fejlesztésével, az örömteli tanulásra, az alkotó munkavégzésre ösztönzés. Az önálló ismeretszerzés gyakoroltatása, új tanulási módszerek alkalmazásával, az egyéni alkotó munkavégzés mellett a csoportos feladatvállalás alkalmazására szoktatás, hogy a társas kapcsolatok építésének elemeivel is megismerkedjenek. A tevékenykedtetés közbeni magatartási szabályok megkövetelése.

Hasznos tárgyak készítése önálló tervezéssel, kivitelezéssel, miközben a helyes test-tartás, erő kifejtés fejleszhető, ezzel párhuzamosan az anyagok átalakíthatóságát, a szerkezet és funkció, a kivitelezés esztétikuma és használhatósága közötti összefüggést megértethetjük. A helyes munkafogások végzése közben a balesetmentes szerszám és eszközhasználat érvényesül.

A tárgykészítés folyamatában a becslés, mérés, összehasonlítás, mennyiségi fogalmak elmélyítése. Előtérbe kerül a műszaki rajz alapelemeinek jelentése, alkalmazása. (vonalfajta neve, jelentése, rajzolása)

A kerékpáros közlekedés magatartási szabályainak megismertetése, gyakoroltatása. A gyalogos és a kerékpáros közlekedésben rejlő veszélyek, veszélyhelyzetek felismerése, megelőzésük, segítségnyújtás elemi teendői. A kerékpárosokra és a gyalogosokra vonatkozó útburkolati jelek, jelzőtáblák jelentése és alkalmazkodás a szabályok betartása, figyelmes fegyelmezett közlekedéshez.

A közösségek szerepe a tanuló életében. Feladatok vállalása közösségben (család, osztály, iskola, sportolási, kulturális és egyéb közösségekben). Személyes felelősség vállalása, belátása és érvényesítése a közösségekben.

Egyszerű munkatevékenységekkel a szakmák jellemzőinek megismertetése, különböző foglalkozások eljátszása. Katasztrófavédelmi alapismeretek elsajátíttatása.

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról, a családi tagok feladatvállalásáról. Egészséges munkamegosztás, elemi munkaszokások ismerete, annak gyakorlása. Generációs kapcsolatok a családban. A családi tagok feladatai, tevékenységi szerepük. A közvetlen környezet jellemzői, természeti és mesterséges anyagok. Információszerzés lehetőségei, (könyvtár, internet, média).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A pozitív akarati tulajdonságok, és az elvárt jó, magatartási jellemzők fejlesztése. (önállóság, segítőkészség, másokra való odafigyelés, tolerancia, engedelmesség, udvariasság) Elvárások, normák megfogalmazása. Együttműködés a családtagokkal, munkájuk jó szándékú értékelése, vélemények megfogalmazásának gyakorlása egyszerű indoklással. A család takarékos gazdálkodás formáinak elsajátítása, életkori sajátosságuknak megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>1.1. Önkiszolgálás-vendéglátás:</i> Családi élethelyzetek, életszintek, a konyha, mint az ételkészítés színtere. A konyha kialakulásának történeti áttekintése. Egyszerű étel készítése, pl.: szendvics és tea. Asztalterítés és tálalás szabályai. Szalvétahajtogatás. Családtagok feladatai, egységes munkamegosztás otthon. Önkiszolgáló feladatok gyakorlása. Vendégvárás, vendégek fogadása otthon és az iskolában.</p>		<p><i>Magyar Nyelv-és Irodalom:</i> Szókincsbővítés, szövegalkotás, szövegértés, a szaknyelv használata, beszédkultúra, kommunikáció.</p>
<p><i>1.2. Családi ünnepek:</i> Ünnepelés a családban. Karácsony, Anyák napja, Húsvét. Szokások és hagyományok gyűjtése. Alkalmhoz illő ajándéktárgyak készítése. Az ünnepi dekorációk jelentése, készítése. Információk megkeresése, és csoportosításuk különböző szempontok szerint. Az ünnepek jelentése, felkészülés, tervezés, végrehajtás és az elvégzett feladatok értékelése.</p>		<p><i>Matematika:</i> Problémamegoldás, tájékozódás térben és időben, alpműveletek. <i>Környezetismeret:</i> Család, rokonság, egészséges életmód. <i>Erkölcstan:</i> Egészség, környezeti hatások, önis-</p>
<p><i>1.3. Önismeret:</i> Mire vagyok képes. Önjellemzés, a családban betöltött szerepem, az osztályközösségben egyenrangú elhelyezések. Saját munkák értékelése, a hibák felvállalása, korrigálás tevékenység végzése közben. Tudatosság az ismeretek elsajátítása és a gyakorlati feladatok megoldása közben.</p>		<p>meret, felelősség, példakép, kapcsolatépítés és kapcsolattartás.</p>
<p><i>1.4. Gazdálkodás a családban:</i> Bevételi és kiadási források elvégzése, jelentésük, zsebpénz kezelése és beosztása. Takarékoskodás otthon és az iskolában,</p>		

<p>egyéni és közösen, energiával, pénzzel, fogyasztási cikkekkel. Helyes időbeosztás.</p>	
<p><i>1.5. Egészséges életvitelünk:</i> Az egészséggel kapcsolatos fogalmak tisztázása, egészség, betegség. Egészséges környezet kialakítása, teendőink ennek érdekében, az egészséges tiszta környezet megóvása. (víz, levegő) Egészségkárosító, környezetkárosító hatások a közvetlen környezetben, a háztartásban és a közlekedésben. Megelőzés, kármentesítés. Kapcsolódás a környezetbarát gazdálkodási programokhoz (szelektív hulladékgyűjtés, a hulladékok újra hasznosításának lehetőségei).</p>	
<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p>Család, családtag, generáció, életmód, lakhely, családi ház, lakás, otthon, közösség, háztartás, házimunka, veszélyforrás, baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életvitel, táplálkozás, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetkárosítás, környezetbarát, szelektív hulladékgyűjtés, takarékoság, zsebpénz, energia, fogyasztási cikk.</p>

Tematikai egység	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	Órakeret 16 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A feladatmegoldáshoz szükséges ismeretek szerzése, és célszerű felhasználása. Tapasztalatok megfogalmazása, a probléma, az igény felismerése. Tervezés, kivitelezés, ellenőrzés, értékelés mintakövetéssel. A felhasználásra kerülő anyagok vizsgálati teendői, az eszközös, szerszámok felismerése, célszerű használata.</p>	
<p>A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai</p>	<p>Tapasztalatszerzés a tárgyak, modellek készítéséhez felhasznált anyagokról, eszközökről, technológiákról. A tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése. Műszaki rajzi alapismeretek felelevenítése, bővítése, rajzkészítés, és rajzolás gyakorlása. A feladatok végrehajtási lépéseinek megtervezése, a szükséges idő, anyag, munkamennyiség becslése, eleinte mintakövetéssel, később önállóan.</p> <p>A tevékenységhez használt szöveges, rajzos, képi mintakövetésből származó utasítások, tervek végrehajtása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságos tevékenység végrehajtására.</p> <p>A tevékenységhez kapcsolódó baleseti veszélyek és más biztonsági kockázatok felismerése, megelőzése, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismertetése.</p> <p>Az eszközök, szerszámok célszerű, rendeltetésszerű biztonságos használata. Kézügyesség, mozgáskoordináció, jó test-tartás, megfelelő erőkifejtés képességének fejlesztése. Munka közbeni rend, tisztaság fenntartása, törekvés a takarékosagra.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>2.1. Ismerkedés a felhasznált anyagok tulajdonságaival.</p>	<p>Magyar Nyelv-és</p>

<p>Anyagvizsgálat: ránézéssel, tapintással, szaglással, majd különféle próbák végzésével. Az anyagok tulajdonságai és felhasználásuk közötti összefüggés megláttatása. Az anyagok tulajdonságai és felhasználási lehetőségüket befolyásoló tényezők.</p>	<p><i>Irodalom:</i> szövegértés, szövegalkotás, szakszöveg. <i>Környezetismeret:</i></p>
<p>2.2. Tárgyak készítése, technológiák elsajátítása. A hímzés eszközei, hímző tű, hímző cérna. Ajándéktárgy készítése hímzéssel, pl. Karácsonyra, Anyák napjára, Húsvétra hímzett kép, vagy színes falikép készítése. (szárított, láncöltés, laposöltés, keresztöltés, goblein öltés) és gyakorlása. Papír és filcanyag, festék, ragasztó felhasználásával, adventi naptár, mécses tartó, ujjbábok, udvari bolond, virágos tojástartó koszorú, cukorvirág készítése. A tárgyak készítése közben utalás az alapanyagok gyártási technológiájára. A szövés alapelemeivel való megismertetés, körömfonás, szalagszövés. Faanyagok, gyurma és papír felhasználásával házikó, csuszka, papírábra készítése. Modellek összeállítása, természetes és mesterséges anyagok felhasználásával (pl. hídmodell, repülőgép, szélkerék, közlőmű, vitorlás hajó és KRESZ táblák modellezése). Épület makettek, jármű modellek készítése, fa és fémépítő, valamint legójáték felhasználásával. A különféle munkadarabok, modellek, makettek elkészítése során becslés, mérés, előrajzolás, méretre alakítás gyakorlása. A kéziszerszámok biztonságos használatának gyakoroltatása, tárolása, a veszélyforrások felismertetése használat közben. A munkahely rendjének megteremtése és megőrzése.</p>	<p>Anyagi tulajdonságok. <i>Matematika:</i> Becslés, mérés, szabad kézi rajz, szerkesztőrajz, mennyiségek közötti összefüggések feltárása. Vizuális kultúra, rajzeszközök használata, épületek jellemzői. <i>Erkölcstan:</i> Szellemi termékek az emberiség szolgálatában. A tudás hatalma. A világ megismerése. Tárgyaink világa. A világöröksége.</p>
<p>2.3. Ismerkedés a műszaki ábrázolás elemeivel: A mérés és rajzolás eszközei és használatuk. Méretarányok felismertetése. Vonalfajták (vastag, vékony, folytonos, szaggatott, pontvonal) ismerete és rajzolásának gyakoroltatása. Körvonalrajz, alaprajz, vázlatrajz felismerése és készítése.</p>	
<p>2.4. Mindennapos használati tárgyaink: A gyerekek által használt tárgyak értéke, tulajdonságai, alapanyaguk előállításuk módjuk, az előállításuk folyamatábrája. A tárgyak használata közbeni veszélyforrások, baleset megelőzés, segítségnyújtás. A tárgyak értékeinek megőrzése. (iskolai felszerelése, játéktárgyak, sporteszközök, otthoni tárgyak)</p>	
<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p>Anyag, alapanyag, félkész termék, termék, szerszám, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, minta, anyagi tulajdonságok, becslés, mérés, méretarány, méretek, szélesség, hosszúság, magasság, természetes anyag, mesterséges anyag, előállítási folyamat, sablon, szálas anyag, fonás, csomózás, nemezelés, anyagtakarékosság, értékmegőrzés, újra hasznosítás, építmények, építő elemek, körvonalrajz, alaprajz, műszaki rajz.</p>

<p>Tematikai egység</p>	<p>3. Közlekedési ismeretek</p>	<p>Órakeret: 6 óra</p>
<p>A gyalogos közlekedés szabályainak fegyelmezett és tudatos</p>		

Előzetes tudás	alkalmazása. Helyes viselkedés, csoportos közlekedési helyzetben. A gyalogos közlekedést szabályozó jelzések ismerete. (jelzőtáblák, jelzőlámpák, útburkolati jelek) Helyes viselkedés a közlekedési eszközökön. (személyautó, autóbusz, villamos, metró, és vonat)
Nevelési, fejlesztési célok	A biztonságos gyalogos közlekedési ismeretek megszilárdítása. A közösségi közlekedési környezet szabályainak ismeretbővítése. Figyelem, fegyelem fontossága, minden közlekedési helyzetben. Közlekedési balesetek lehetséges okainak feltárása, teendők az elhárításuk és megelőzésük érdekében. Segítségnyújtás közlekedési balesetben, a lehetőségek felismertetése, és gyakorlása az életkori sajátosságoknak megfelelően. A kerékpár felépítésének és működésének megismerése, kerékpározás fogalomtól elzárt területen és kerékpárúton, gyakorlás közlekedési szakember jelenlétében. A városi, országúti, vasúti, vízi-és légi közlekedés szerepének átlátása, eszközeinek megismerése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>3.1. Gyalogos közlekedési ismeretek:</i> A 3. évfolyamon tanult közlekedési ismeretek felelevenítése (pl.: konstrukciós játékok, faépítő és lego) felhasználásával, közlekedési szituációk lejátszása.</p>	<p><i>Magyar Nyelv-és Irodalom:</i> Beszédértés, szaknyelv használat, szövegértés, folyamatábrák, piktogramok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> Lakóhelyismeret, térkép- ismeret, menetrendismeret.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> Közlekedési morál, udvariasság, kommunikáció.</p>
<p><i>3.2. Kerékpározási alapismeretek:</i> A kerékpár részei, működése, közlekedés biztonsági állapota, kötelező felszerelési tárgyai, biztonsági eszközök. Közlekedés lakóövezetben és kerékpár úton. A kerékpárút közlekedési jelzéseinek megismerése. Jelzőtábla típusok – elsőbbséget jelző táblák, veszélyt jelző és tilalmi táblák. Az úttest részei. Útburkolati jelek. Kerékpárosok és gyalogosok viszonya közösen használt területeken.</p>	
<p><i>3.3. Közösségi közlekedés és morál a tömegközlekedésben:</i> Viselkedési szabályok a közösségi közlekedési környezetben. Jegyvásárlás, jegykezelés, leszállási szándék jelzése. Balesetmentes, fegyelmezett, figyelmes viselkedési szabályok a helyben használt közlekedési járműveken. Kiránduláson, gyalogtúrákon, a szabályok gyakorlati alkalmazása.</p>	
<p><i>3.4. Közlekedési eszközök, környezet és egészségtudatos közlekedés:</i> A szárazföldi, vízi-és légi közlekedés eszközei. Egészségünk és a kerékpáros közlekedés közötti kapcsolat. Közlekedési környezetünk veszélyforrásai. A szabályok be nem tartásából fakadó veszélyek.</p>	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Úttest, kerékpárút, gyalogos forgalom, fényjelzőkészülék, alul és felüljáró, útburkolati jel, közösségi (tömeg) közlekedés. Helyi és helyközi közlekedés. Forgalomtól elzárt terület. Kerékpározás irányjelzései, bekanyarodás, megállás, újraindulás. Biztonsági

	szabály. Udvariassági szabály, károsanyag-kibocsátás, légszennyezés, védőfelszerelések.
--	---

Tematikai egység	4. Pályaorientáció, közösségi szerepek	Órakeret: 6 óra
Előzetes tudás	A szülők körében ellátott foglalkozások, szakmák ismerete. Baráti, iskolai és lakóhelyi rendezvényeken szerzett élmények és gyakorlati tapasztalatok. Néhány helyi szokás és helyi hagyomány ismerete. A megbeszélte öltözködési és viselkedési szabályok betartása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az egyes foglalkozások és szakmák értékeinek felismertetése, azok megbecsülésére való nevelés. Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése. Az ünnepekre való felkészülés, az ünneplés, az ünneplés utáni teendők végzésének természetes és megőrzendő szokásként való kezelése. Ismerkedés a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés feladataival, folyamatos kommunikáció, egyeztetés, esetleg átalakítás, ezen részek gyakoroltatása játékos és önálló, vagy csoportos formában. A feladatok megosztására és a részfeladatok egyre önállóbb végrehajtására való szoktatás, a kockázati tényezők felismerése, mérlegelése, beépítése a lebonyolításba. A tapasztalatok (eredményesség és etikus magatartás) elemzése, értékelése, a hibák elismerése és megszívlelése, ezek kiküszöbölése a későbbiek folyamán. A szabadidő hasznos eltöltésének tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>4.1. A lakóhelyen, vagy az iskola közelében működő vállalkozás megismerése:</i> Lehetőség szerint az üzem meglátogatása, ahol a szakemberek munkáját láthatják a tanulók. Előzetes megfigyelési szempontok adásával irányított megfigyelés és jegyzetelés végeztetése. A látogatást követően a tapasztalatok megbeszélése és rögzítése.</p> <p><i>4.2. Iskolai és osztályrendezvények:</i> Iskolai és osztályrendezvények (pl.: Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek, az iskola hagyományos ünnepei) előkészítése és lebonyolítása. Az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek (meghívó, programfüzet, díszletek, jelmezek, stb.) előállítás, vagy beszerzése. Az átélt érzések megfogalmazása, a közös tapasztalatok megbeszélése és esetleges rögzítése.</p>		<p><i>Magyar Nyelv-és Irodalom:</i> Szövegalkotás, egyszerű tipográfiai eszközök használata. <i>Környezetismeret:</i> Szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek. <i>Erkölcstan:</i> Hagyományok, szokások, ünnepek, élmények feldolgozása.</p>
<p><i>4.3. A közösségért végzett munka:</i> A közösségi tér, közösséghez alakítása: tanterem dekoráció, faliújság készítése, zöldsarok kialakítása (dísznövények, akvárium). Az iskola esztétikus, harmonikus, külső és belső környezetének kialakításában való részvétel a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően.</p>		

A munka megszervezése, lebonyolítása és értékelése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Közösségi munka, közösségi szerep, rendezvény, ünnepek, nemzeti ünnepek, egyházi ünnepek, munkaszervezés, programszervezés, értékelési szempontok.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.</p> <p>Használati utasítások értő olvasása, betartása.</p> <p>Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyaláskor).</p> <p>A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.</p> <p>Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.</p> <p>A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készség szintű alkalmazása.</p> <p>A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.</p> <p>Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.</p> <p>Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.</p>
---	---

TESTNEVELÉS

Az alsó tagozatos testnevelésben a tanulók alapvető mozgásmintáinak és mozgáskészségeinek kialakítása, formálása, illetve a szabályozott mozgásvégrehajtás alapjainak az elsajátítása a legfontosabb cél. Az alapkészségek (természetes mozgásformák) mozgásmintáinak megszilárdulása, magabiztos végrehajtásuk kialakulása kiemelkedően fontos ebben az időszakban, mivel ezek jelentik a hatékony és gyors mozgástanulást, továbbá a bonyolultabb sportági és táncos mozgások alapfeltételeit. A fejlesztési folyamat során érvényesülnie kell a fokozatosság elvének, amely a természetes mozgások egyszerű végrehajtási mintáitól elindulva egyre összetettebb, komplexebb helyzetekben történő alkalmazást jelenti. A tanulási folyamat egészét át kell hatnia a nagyfokú sikerességnek, az élményszerzésnek, a kihívást jelentő, örömteli mozgásos tevékenységeknek, amelyek a játékosság módszerével együtt formálják a testneveléshez és sporthoz fűződő pozitív attitűdbázist. A mozgástanulással párhuzamosan történjen a már cselekvésbiztos mozgásformák alkalmazása összetettebb játéktevékenységekben és kontrollált versenyszituációkban is. A kontrollált versenyszituációk során - a motiváció fenntarthatósága és az esélyegyenlőség érdekében - a mozgásos tevékenységek precíz végrehajtásán, a variációk sokaságán van a hangsúly, nem a mért abszolút teljesítményen. A mozgástanulási és pszichomotoros képességfejlesztési folyamatban a sikerorientált gyakorlási feltételek, az élménygazdagság, a játék és játékosság az uralkodó, amely mélyíti a mozgásos tevékenységekhez és testneveléshez kapcsolódó pozitív érzelmi viszonyulást. A természetes mozgások alkalmazása sportági jellegű mozgásokban egyre nagyobb teret kap, amely a további koordinációs képességfejlődés záloga. A játéktevékenység során is fejlődés mutatkozik, ami az egyre nehezedő szabályok mellett, az egyszerű taktikai feladatok felismerésében és egyre tudatosabb alkalmazásában nyilvánul meg. A mozgásos tevékenységek közbeni kooperációs és kommunikációs lehetőségek, kreativitást igénylő tanulási helyzetek hozzájárulnak a problémamegoldó gondolkodás, valamint a szociális kompetenciák fejlődéséhez. A játéktevékenység nehezedő feladathelyzetei előidézte döntési kényszer hozzájárul a felelősségteljes viselkedés formálódásához, a szociális és társadalmi, egyéni és közösségi kompetenciák kialakulásához.

A kerettanterv minden tanuló számára biztosítani kívánja a hatékony és élményszerű pszichomotoros tanulást. Módszereiben döntően a játékos cselekvéstanulást és az adekvát játékok alkalmazását helyezi előtérbe. A differenciálás elvét és az általa vezérelt gyakorlatot a legfőbb értékek közé sorolja. Ebben az oktatási szakaszban is megkülönböztetett figyelmet áldoz a belső, didaktikai differenciálásra. Ez a záloga annak, hogy minden tanuló eljusson a számára megszerezhető tudás legmagasabb szintjére, és megvalósulhassanak a társadalmi érdekeket is kifejező tantárgyi célok. A fejlesztőmunka igazodik a tanulásban mutatkozó alapvető tendenciákhoz, de a menet közben bekövetkező változásokhoz is. A belső didaktikai differenciálás emeli a motoros tanulást, egyúttal a személyiségfejlesztés - az értelmi, érzelmi-akarati, szociális képességek és tulajdonságok - hatásfokát. A várt eredmények ennek megfelelően a készségekben, a képességekben, az ismeretekben és az attitűdökben megfogalmazható követelményeket is tartalmazzák.

A testnevelés műveltségterület tartalmai az alapfokú nevelés-oktatás 1–2. évfolyamán a természetes (alap-) mozgáskészségek, illetve a pszichomotoros képességek játékos fejlesztésére, azok változatos, sokrétű és tudatos alkalmazására épülnek. A gyermekek fejlődési, fejlettségi jellemzőihez igazodó egyszerű, ugyanakkor változatos mozgástanulási és képességfejlesztési körülmények, koordinációt javító tanulási tartalmak, melyek stabilizálják az alapvető mozgáskészségeket, jelentik az alapvető fejlesztési célt. A 3–4. évfolyamon a mozgáskészségek tovább stabilizálódnak, az előzetes mozgástapasztatatokra építve tovább

fejlődnek, és a mozgástanulás magasabb szintjére kerülnek. Az alapkészségek fejlesztésének folyamatában a komplexebb, nehezebb körülmények közötti végrehajtások válnak uralkodóvá.

A már elsajátított készségek, fogalmak, kategóriák egységeinek beillesztése a mozgásos tevékenységrendszerbe a tantárgyközi tartalmak, a kompetenciák és a fejlesztési feladatok keretében hozzájárulnak a hatékonyabb tanuláshoz, a kedvezőbb tanulási teljesítményhez, ezen keresztül a nevelési folyamat sikerességéhez. Összességében elfogadó, ugyanakkor követelményeket támasztó, következetes nevelési környezetet biztosító légkör szükséges, ahol a gyermekek aktív, felfedező, velük született képességei megerősödnek.

A testnevelésórán lehetőség nyílik a fizikai és érzelmi biztonság megteremtésére, ezen keresztül a testnevelés tantárgyhoz kapcsolódó pozitív attitűdök kialakítására, mely olyan fejlesztési területek alapjául szolgálhat, mint például a *pályaorientáció*, a *testi-lelki egészség* és az *eredményes tanulás*. A tanítási-tanulási folyamat során a testneveléssel, a pedagógussal, a társaival, illetve önmagával szembeni bizalom megteremtése megalapoz olyan kiemelt fejlesztési területet, mint az *ön- és társértékelés*.

A társas interakciók, a feladatokkal járó fizikai kontaktusok, a közösségi sikerélmények, továbbá a legfontosabb magyar sporttörténeti ismeretek kitűnő alapját képezik a *nemzeti öntudatnak és a hazafias nevelésnek*.

A különböző sportágak, mozgásos tevékenységek, illetve a testnevelésórák rendszabályainak, szokásrendszerének kialakítása, a sportszerű viselkedés alapjainak tanulása az *erkölcsi tulajdonságok* fejlesztését hivatott szolgálni. A kooperáció lehetőségének biztosítása, a kommunikációs szabályok, formák és jelek megismerése és elsajátítása a *demokráciára nevelés* kiemelkedő színtere. A szabadtéren végzett mozgások és feladatok tudatos fejlesztést tesznek lehetővé a *környezettudatossággal* kapcsolatban. A szaknyelvi alapok megismertetése, a testnevelésórán használatos szerek, eszközök balesetmentes használatának megismerése és megértése, a testi és lelki működéseink felfedezése összekapcsolva a rendszeres testmozgás iránti igény kialakításával, kiteljesedik a *testi-lelki egészségre nevelés* mint a legfontosabb fejlesztési terület.

A fejlesztési területek feladatainak fent bemutatott megvalósításával, valamint a testnevelésóra sajátosságainak köszönhetően a *hatékony, önálló tanulás* és a *szociális és állampolgári kompetencia kialakítása* eredményes módon valósulhat meg. Az *anyanyelvi kommunikáció* fejlesztésére a testnevelés oktatása keretében kiemelkedő lehetőség kínálkozik. Meghatározó eszköz a szaknyelvi, terminológiai, valamint a testkulturális ismeretek széles körű, igényes közvetítése a pedagógus által, de nem elhanyagolható a kommunikációs kompetencia fejlesztése szempontjából a pedagógus-tanuló kommunikáció milyensége, illetve a tanulók egymás közötti kommunikációjának alakítása. Tanórai keretek között erre a hibajavítás, a saját és a társak teljesítményének megfigyelése és értékelése, a játékszituációk, illetve játékfeladatok megbeszélése, a sikerek és kudarcok okainak feltárása, az egymásnak nyújtott segítségadás stb. keretében nyílik lehetőség. Cél a testkulturához kapcsolódó, valamint közösségben végzett motoros tanulás folyamatához kapcsolódó *kommunikációs* hajlandóság és nyitottság kialakítása.

A *kezdeményszóalkotás, a vállalkozói kompetencia* fejlesztése a testnevelés és sport természetéből adódóan már ebben az életkori szakaszban is elkezdődhet. A kooperatív feladatokban, kreativitást és kommunikációt igénylő páros és társas gyakorlatokban, mozgásos játékokban, a tanórai csapatversenyek lebonyolításában, kezdetben irányítottan, majd az önállóságot növelve oldják meg a problémákat a tanulók. Tanórán és a tanórán kívüli foglalkozásokon, szervezeti és önkéntes formákban mindenki megtalálhatja a képességeinek, ambícióinak, érdeklődésének leginkább megfelelő szerepet, feladatkört.

A testnevelés-tanítás sajátos céljai közé kell sorolni az *esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség* kompetencia fejlesztését. A motoros cselekvések mozgásmintát és

mozgásmodellt megközelítő megjelenítésük által esztétikai tartalommal bírnak. Ennek kialakítása kiemelkedő jelentőségű az alapfokú nevelés kezdeti szakaszaiban. A kezdetektől nagy hangsúlyt kell fektetni a megjelenítésre, a végrehajtás minőségére, mert ezek egyrészt az eredményesség mutatói, másrészt a belső motiváció kiváltó hatásai lehetnek. Az esztétikai élmény átélése, a kifejezőkészség kinyilvánítása kiváltja és fokozza a testnevelés iránti érdeklődést, pozitív attitűdöt már ezen az iskolafokon is.

1. évfolyam

Óraszám: 180 óra/év
5 óra/hét

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Előkészítő és preventív mozgásformák	Órakeret 10 óra + folyamatos
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A testnevelés optimális tanulási környezetének kialakítása. Az elemi kommunikációs szabályok, formák és jelek megismertetése. A testi és lelki egészségért való személyes felelősség megalapozása. A mozgáskoordináció fejlődésével a test- és térérzékelés javítása, az izomtudat kialakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Térbeli alakzatok és kialakításuk (rendgyakorlatok):</i> Egy- és kétsoros vonal, sor, oszlop, többes oszlopok, félkör és kör alakzatok, (szét)szórt alakzat, nyitódás, zárkózás, fordulatok helyben, mozgás körben és különböző mozgásútvonalon.</p> <p><i>Gimnasztika:</i> Bemelegítő és levezető gyakorlatok egyénileg, párban és társakkal, eszközök felhasználásával vagy eszköz nélkül. Egyszerű nyújtó, erősítő és lazító, szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok végrehajtása az ízületi és gerincvédelmi szabályoknak megfelelően eszközzel vagy eszköz nélkül. Tudatos izomfeszítés, nyújtás és ernyesztés, lézógyakorlatok. Alapvető tartásos és mozgásos szakkifejezések megismerése, elsajátítása és végrehajtása. Játékos gyakorlatsorok zenére, zenés gimnasztika.</p> <p>Keringésfokozó feladatok; játékos, zenés gimnasztika; gyermekaerobik gyakorlatsorok erőfejlesztő és aerob állóképesség-fejlesztő jelleggel. Ízületi mozgékonyágfejlesztés, aktív és passzív, dinamikus és statikus nyújtó gyakorlatokkal. Koordinációfejlesztő finommotoros gyakorlatok különféle eszközökkel. Testséma- és testérzékelés-fejlesztő játékos gyakorlatok.</p> <p><i>Játék:</i> A térbeli tudatosságot és a testtudatot alakító, koordinációfejlesztő szerepjátékok, szabályjátékok és feladatjátékok kreatív, kooperatív, valamint versenyjelleggel. Keringésfokozó és testtartásjavító játékok.</p> <p><i>Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés:</i> Preventív, szokásjellegű tevékenységformák végzése egyedül, párban</p>		<p><i>Matematika:</i> számtan, térbeli tájékozódás, összehasonlítások, geometriai alakzatok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink, tájékozódás, helymeghatározás, az emberi szervezet megfigyelhető ritmusai.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> megismerő és befogadó képesség, közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, leírása.</p>

<p>és csoportban. Motoros tesztek végrehajtása. A biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó gyakorlatok. Aktív, mozgásos relaxációs gyakorlatok és az interaktív relaxáció gyakorlatai.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A bemelegítés és levezetés helyének és szerepének megértése. A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése. Elemi ismeretek a szívről, a csontozatról és az izomzatról. A biomechanikailag helyes testtartás jellemzőinek, a medence középhelyzetének, az iskolatáska-hordás gerinckímélő módjának megismerése. A motoros tesztekkel kapcsolatos alapvető ismeretek. Alapvető tartásos és mozgásos elemek szakkifejezéseinek megértése, a testrészek ismerete. Higiéniai alapismeretek: izzadás, mosakodás, váltócipő. Relaxációs alapismeretek: ellazulás, nyugalom, jó közérzet. Környezettudatosság: takarékoság, öltözői rend, saját felszerelés és a sporteszközök megóvása. Személyes felelősség: alapvető szabályrendszer, a feladatok megindítását és megállítását jelző kommunikációs jelek felismerése és alkalmazása, baleset-megelőzés alapvető szabályainak megismerése, rendszabályok.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Bemelegítés, levezetés, fáradás, pihenés, feszítés, nyújtás, erősítés, ernyesztés, alakzat, testtartás, fájdalomküszöb, relaxáció, testrész, egészség, higiénia, felelős viselkedés, erő, lábtorna, izomláz, folyadékpótlás.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák	Órakeret 38 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Az alapvető mozgáskészségek tanulásának folyamatában a cselekvésbiztonság formálása. Az egyéni, a páros és a csoportos tanuláshoz szükséges személyes és szociális kompetenciák fejlesztése. A mozgástanulás folyamatában a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásminták változatos és stabil végrehajtásának elérése - lehetőség szerint – a Kölyökatlétika mozgásanyagának beépítésével.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Járások, futások, oldalazások, szökdelések és ugrások:</i> Helyben és haladással az ütközések elkerülésével; különböző irányokban és sebességgel; megindulásokkal és megállásokkal; irány- és sebességváltással; meghatározott, majd önállóan alkotott mozgásútvonalakon; dinamikus kar- és lábmozgásokkal összekötve;</p>		<p><i>Matematika:</i> térbeli tájékozódás, síkidomok, törtek alapjai. <i>Környezetismeret:</i></p>

<p>akadályok leküzdésével; dalra, énekre, zenére; menekülő, üldöző feladatokkal. Utánzó mozgások.</p> <p>Egyszerű, 2–4 mozgásformából álló helyváltoztató mozgássorok egyénileg, párban és csoportban végrehajtva. Ugrások és szökdelések, talajra érkezések. Helyváltoztató mozgások egyszerűbb akadálypályán.</p> <p>Járás, futás, oldalazás, szökkenés, szökdelés egy és két lábon, kettőzött szökdelés, galoppszökdelés mint alapvető természetes mozgáskészségek, valamint kombinációik végrehajtása.</p> <p><i>Lendítések és körzések:</i> Különböző testrészekkel; testhelyzetekben; irányokba; tempóban; ritmusban végrehajtott mozdulatok gyakorlása.</p> <p><i>Hajlítások és nyújtások:</i> Testrészek, ízületek differenciált hajlítása és nyújtása; szimmetrikusan, aszimmetrikusan; különböző testrészek hajlítása és nyújtása helyváltoztató és egyéb helyzetváltoztató mozgások közben; hajlítások és nyújtások összekapcsolása futásból felugrással, illetve eszközhasználattal.</p> <p><i>Fordítások és fordulatok:</i> Fordítások különböző testrészekkel, ellentétesen („csavarodások”); fordítások és fordulatok különböző kiinduló helyzetekből; negyed, fél, háromnegyed és egész fordulat helyben, ugrással; fordítások és fordulatok párban, tükörképben és azonosan; fordulatok különböző helyváltoztató mozgások közben, különböző eszközökkel és eszközökön.</p> <p><i>Tolások és húzások:</i> Toló és húzó mozdulatok helyben, különböző erőkifejtéssel, testrészekkel és eszközökkel; nagyobb tömegű eszközök húzása és tolása fokozódó erőkifejtéssel, csoportosan. Közös egyensúlyi helyzetek megtalálása párokban toló és húzó mozdulatokkal. Különböző testrészek emelése párokban.</p> <p><i>Emelések és hordások:</i> Társemelések és társhordások 3-4 fős csoportokban, párokban. Különböző eszközök emelése és hordása az ízület- és gerincvédelem alapelveinek megfelelően.</p> <p><i>Függés- és lengésgyakorlatok:</i> Mászókötélen, bordásfalon, alacsonygyűrűn, KTK-n, egyéb játszótéri eszközökön az egyéni kompetenciáknak megfelelően; „vándormászás” függőállásban vagy függésben.</p> <p><i>Egyensúlygyakorlatok:</i> Különböző testrészekben és testhelyzetekben stabil és egyenetlen felületen; talajon, vonalon és különböző eszközökön, szereken fokozatosan nehezedő feltételek mellett (alátámasztás szélességének csökkentése, eszközmagasság, dinamikus kar- törzs- és lábgyakorlatok bekapcsolása, helyben és haladással, fordulattal stb.); szimmetrikus és aszimmetrikus helyzetekben; közös súlypont megtalálásával párokban. Egyensúlyi helyzetek megtalálása lassú hely- és helyzetváltoztató mozgásokból; eszközök egyensúlyban tartása helyben különböző testrészekkel, illetve eszközökkel; egyéb egyensúlygyakorlatok.</p>	<p>tájékozási alapismeretek.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció.</p>
--	---

<p><i>Gurulások, átfordulások:</i> Vízszintes tengely és hossz tengely körül; különböző testrészeken, irányokba és sebességgel; társsal, társakkal; különböző kiinduló helyzetekből, előzetes vagy utólagos mozgással összekapcsolva.</p> <p><i>Támaszok:</i> Karhajlítások és nyújtások támaszhelyzetekben; testsúlymozgatások (testsúlyáthelyezések), támlázás helyben különböző testhelyzetekben. Haladás kéztámaszos helyzetekben (utánzó mozgásokkal is): talajon, különböző irányokba, sebességgel, mozgásútvonalakon, mozgásirányokba; szerekre fel, szerekről le, szereken át; lépegetések kézzel és lábbal különböző támaszhelyzetekben; csúszások, kúszások, mászások, átbújások; talicskagyakorlatok; fel-, le-, átmászások eszközökre.</p> <p><i>A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásokat alkalmazó játékok:</i> Szerepjátékok, szabályjátékok, feladatjátékok, alkotó, kreatív és kooperatív játékok, népi gyermekjátékok megismerése. A közösség összteljesítményén alapuló versenyjátékok alkalmazása. A saját egyéni teljesítmény túlszárnyalását célzó versenyfeladatok.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A térbeli tudatosság (érzékelés): elhelyezkedés a térben; mozgásirány; a mozgás horizontális síkjai; a mozgás végrehajtásának útvonala; a mozgás kiterjedése. Az energiabefektetés tudatossága: idő, sebesség; erő kifejtés; lefutás fogalmak ismerete. Kapcsolatok, kapcsolódások: testrészekkel; tárgyakkal és/vagy társsal vagy társakkal végzett gyakorlatok ismerete. A tematikus területhez kapcsolódó mozgásos feladatok elnevezései. Az egyes mozgások vezető műveleteinek, tanulási szempontjainak fogalmi ismerete.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Hely- és helyzetváltoztató mozgás, járás, futás, oldalazás, szökdelés, ugrás, lendítés, körzés, hajlítás, nyújtás, fordítás, fordulat, tolás, húzás, emelés, hordás, függés, lengés, egyensúlyozás, gurulás, átfordulás, támasz, mozgásirány, mozgásútvonal, mozgássík, erő kifejtés, lendület, mozgásos játék, játékszabály, játékszerep.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Manipulatív természetes mozgásformák	Órakeret 27 óra
<p>Előzetes tudás</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A sporteszközök balesetmentes használatának rögzítése. Az egyéni képesség- és készségszinthez igazodó eszközhasználati formák kihívást jelentő és egyben élményszerű gyakoroltatása. A finommotorika fejlesztése – lehetőség szerint – a Kölyökatlétika mozgásanyagának beépítésével.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	

<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Dobások (gurítások) és elkapások:</i> Egy- és kétkezes labdagörgetések talajon és a testen, labdaterelések, gurítások és dobások: különböző technikával; kiinduló helyzetekből; távolságra; célra; többféle anyagú, méretű, formájú, súlyú labdával. Alsó, felső, mellső dobások. Guruló, pattanó és levegőben érkező labdák és egyéb eszközök elkapása egyénileg, párban és csoportban, helyben, haladással. Gurítások, dobások és elkapások egyéb feladatokkal. <i>Rúgások, labdaátvételek lábbal:</i> Álló, guruló labda rúgása álló helyzetből, lassú mozgásból szabadon, társhoz, célra. Labdakontroll és labdavezetési gyakorlatok a láb részeivel; tértárgyak vagy társak között; helyben és járás közben; meghatározott mozgásútvonalakon. Guruló labda megállítása talppal, belsővel. Játékos passzgyakorlatok falhoz, társhoz. 2–3 vagy több játékos együttműködése különböző alakzatokban, átadások irányának megváltoztatásával. Rúgások célra, különböző távolságra és magasságban. Rúgó feladatok kézből, pattanásból szabadon. <i>Labdavezetések kézzel:</i> Labdaérezkélő gyakorlatok helyben, járás, futás és irányváltoztatás közben. Labdapattintások; labdavezetés: helyben és haladással testrészek körül; különböző kiinduló helyzetekben, irányokba és mozgásútvonalakon, magasságban; fokozódó sebességgel; ritmustartással és ritmusváltással egyénileg, párban, csoportban; a vizuális kontroll csökkentésével; labdavezetés közben megállás, elindulás. <i>Ütések testrésszel és eszközzel:</i> Puha labda és léggömb ütése testrésszel, rövid és hosszú nyelű ütővel különböző célfelületekre, távolságokra, magasságokra, irányokba; háló (zsinór) fölött; különböző magasságban és ívben; párban és csoportokban; helyben és haladással. <i>A manipulatív természetes mozgásformák gyakorlása játékokban:</i> Szabályjátékok, feladatjátékok, egyszerű sportjáték előkészítő kis játékok; alkotó, kreatív és kooperatív játékok megismerése. Népi gyermekjátékok alkalmazása. A manipulatív mozgásokat alkalmazó, pontosságra, csökkenő hibaszázalékra, növekvő sikerességre, kreatív eszközhasználatra irányuló egyéni, páros és csoportos versengések.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat ismerete. Az egyes manipulatív alapmozgások vezető műveletei, tanulási szempontjai. Térbeli és energia-befektetésbeli ismeretek az eszközhasználat relációjában. Az eszközkezelés lehetőségeinek megkülönböztetése. A játékfeladat által megkövetelt szabályok szerinti eszközhasználat ismerete.</p>	<p><i>Matematika:</i> műveletek értelmezése; geometria, mérés, testek.</p> <p><i>Informatika:</i> médiainformatika.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> testünk és életműködésünk, mozgások, tájékozódási alapismeretek.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Gurítás, dobás, elkapás, labdavezetés, labdaátvétel, rúgás, ütés, sporteszköz, használati szabály, kosárfogás, bekísérés, terelés, pattintás,</p>

labdaív, alsódobás, felsődobás, mellsődobás.
--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A pozitív megerősítés és a hibajavítás, valamint a segítségadás elfogadása.</p> <p>A tér-, izom- és egyensúlyérzékelés fejlesztése.</p> <p>A helyes testtartás kialakítása, a mozgások esztétikus végrehajtása, a ritmus és mozgás összhangjának megteremtése.</p> <p>A test fölötti kontroll szerepének tudatosítása.</p> <p>Az improvizációs készség fejlesztése, a tánc egyre pontosabbá, felszabadultabbá, kreatívabbá tétele.</p> <p>A magyar népi kultúra iránti érdeklődés felkeltése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Torna</i></p> <p>Torna-előkészítő mozgásanyag. Talajgyakorlatok (gurulóátfordulás előre, hátra; tarkóállás;). Ugrások, támaszugrások és rávezető gyakorlataik az egyéni kompetenciákhoz igazodva talajról, ugródeszkről megfelelő magasságú svédzekerényre (függőleges repülés, felugrás térdelésbe, felguggolás). 2–4 mozgásforma kapcsolatából alkotott egyszerű tornagyakorlatok végrehajtása; kötél és/vagy rúdmászás kísérletek mászókulcsolással (3 ütemű mászás). Egyszerű páros és társas gúlatorna.</p> <p><i>Tánc</i></p> <p>A fantázia és képzelet megjelenítése játékosan, önállóan alkotott mozgásokon keresztül zenére (kreatív tánc). A zene hangulatának, dinamikájának kifejezése a gyermeki kreativitás által.</p> <p>Kísérő zenére, saját énekekre vagy belső lüktetésre épülő ritmosos járások, dobogás, taps, az ütemhangsúly érzékeltetésének gyakorlatai. Több, kiválasztott motívum, egyszerű motívumkapcsolatok. Páros és csoportos egyszerű térformájú motívumfüzerek.</p> <p><i>Tornához és táncához kapcsolódó játékok</i></p> <p>Szerep- és szabályjátékok, illetve kreatív és kooperatív játékok torna, illetve tánc jellegű mozgásformák beépítésével. A néphagyományból ismert, sport jellegű, párválasztó, fogyó-gyarapodó és kapuzó játékok.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Mozgáskapcsolatok a testrészek és a társak viszonylatában, a térbeli tudatosság összetevőinek felismerése, saját és a társak testi épségének fontossága.</p> <p>A táncokkal kapcsolatos alapfogalmak, néhány néphagyomány ismerete.</p> <p>A táncjellegű feladatmegoldások a Tánc és dráma kerettanterv</p>		<p><i>Ének-zene:</i> magyar népi mondókák, népi gyermekjátékok, improvizáció, ritmikai ismeretek.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> az élő természet alapismeretei.</p>

mozgásanyagával összekapcsolhatók.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tornaszer, spicc, feszes testtartás, támasz, függés, egyensúlyozás, ritmuskövetés, tornaelem, mászókulcsolás, megkülönböztetés, felismerés, kör, sor, pár, kapu, lépés (motívum), rögtönzés (improvizáció), tempó, kígyóvonal, csigavonal.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A természetes mozgásformák, sokoldalú alkalmazása az atlétikai jellegű mozgások végrehajtása során. A Kölyökatlétika mozgásanyagának gyakorlása során az ügyesség, koordinációs képesség fejlesztése; a mozdulat- és reakciógyorsaság, az aerob képességek és a törzs- és ízületi stabilizáció fejlesztése. A gyakorlási folyamat során az önértékelés fejlesztése, a gyakorlás fontosságának, hatásának tudatosítása az ügyesség, és koordináció fejlődésében.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Járás és futás mozgásformái:</i> egyenletes vagy változó sebességgel, különböző irányokba, mozgásútvonalon, különböző lépésfrekvenciával és lépéstávolsággal, szabadon és akadályok felett (természetes és kényszerítő körülmények között). <i>Ugrások és szökdelések mozgásformái:</i> egyenletes vagy változó ugrástávolsággal, magassággal, irányokban, mozgásútvonalon páros és egy lábon, különböző síkokban, kis ismétlésszámokkal. <i>Dobások mozgásformái:</i> lökö-, hajító- és vető gyakorlatok: döntően célbadobással vízszintesen és/vagy függőlegesen változó, váltakozó irányokba, különböző anyagú, formájú, súlyú eszközökkel.</p> <p><i>Az atlétikai jellegű mozgások alkalmazása játékokban és a Kölyökatlétika versenyszerében</i> Szabályjátékok, feladatjátékok, atlétikai jellegű futások, ugrások és dobások, a Kölyökatlétika eszközkészletének beépítésével, akadálypályákon, kontrollált csapatversenyek formájában.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Az energia-befektetés tudatosságának összetevői, a rajthoz kapcsolódó vezényszavak, a dobásokhoz kapcsolódó balesetvédelmi szabályok, idő- és távolságmérés, Kölyökatlétikai eszközök elnevezései, a tanult mozgások ismerete. A kitartás pozitív értéként való elfogadása.</p>		<p><i>Matematika:</i> mérés, mérhető tulajdonságok.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, leírása.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink.</p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Futóiskola, dobóiskola, ugróiskola, lendületszerzés, elrugaszkodás, repülés, érkezés, elugrás, felugrás, leugrás, karlendítés, sprint (vágta), légzésszabályozás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldása során a természetes hely- és helyzetváltoztató és manipulatív természetes mozgásformák játékos formában történő alkalmazásával a játéktevékenység fejlesztése. A tevékenységek során az énközpontúság csökkentése a taktikai gondolkodás megalapozása és a csapathoz való pozitív viszony alakítása során.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Kis létszámú, játékos hely-, helyzetváltoztató és manipulatív feladatmegoldások:</i> labdarúgás, minikosárlabda, miniröplabda, szivacskezilabda, illetve egyéb sportjáték jelleggel. Támadó és védekező szerepek kisjátékok közben. A játékszabályok fokozatos bevezetése a játéktevékenység során. <i>Labdarúgás:</i> A kispályás labdarúgás szabályainak alkalmazása 4:1 felállási formában, rombuszalakzatban. Kapura rúgások (kapus nélkül). <i>Minikosárlabda:</i> Kosárra dobási kísérletek alacsony gyűrűre. <i>Sportjáték-előkészítő kisjátékok:</i> Létszámfőlényes és létszámazonos helyzetek megoldása. Kooperatív miniröplabda játékok; célbadobó-, ütő- és rúgójátékok; vonaljátékok; „cicajátékok”; zsinórlabda; sportjátékok kislétszámú mérkőzéseit egyszerűsített szabályokkal.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Mozgáskapcsolatok megértése eszközzel, társakkal. Baleset-megelőzési ismeretek. Játékfeladatok, játékszabályok keretein belüli cselekvés, a társas szabályok megsértésének észlelése és jelzése, alkalmazkodás az irányításhoz. A sportszerűség fogalmának megértése.</p>		<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> anyagok és alakításuk.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> testünk és életműködéseink, tájékozódási alapismeretek.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játékfeladat, játékszabály, helyezkedés, labdatartás, üres terület, védekezés, támadás, összjáték, technikai elem, együttműködés, sportszerűség, győztes, vesztes, megegyezés, különbözőség, másság, elfogadás, szabályszegés.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önvédelmi és küzdő mozgások gyakorlása közben az önszabályozás fejlesztése. A sérülésmentes eséstechnikák kialakításának elkezdése, a húzások-	

	tolások, emelések és hordások optimális erő kifejtéssel történő végrehajtása.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Társtolások és húzások:</i> Különböző kiinduló helyzetből, a test különböző részeivel, változó, váltakozó erő kifejtéssel. <i>Kötélhúzások:</i> Párban és csapatban különböző kiinduló helyzetekből. <i>Esések és tompításai:</i> Előre, hátra, oldalra, le és át. <i>Küzdőjátékok.</i> <i>Kooperatív játékok erőfejlesztő tartalommal.</i>	
ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A mozgásos feladatok végrehajtásának vezető műveletei, a gyakorlatok fogalmi készlete, a küzdés baleset-megelőzési és szabályrendszere, a sportszerű küzdés rítusának ismerete.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Önkontroll, küzdés, tompítás, esés, erőbedobás, erő kifejtés, sportszerűség, düh, erő kifejtés, csel.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az igény felkeltése a megismert mozgásos tevékenységek szabadidős tevékenységként való végzése iránt. Örömteli, közösségben történő gyakorlásuk révén a tantárgyhoz fűződő kedvező attitűdök, érzelmi és szociális területek erősítése, fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Ismerkedés az alternatív és szabadidős aktivitásokkal, technikai készsütekkel, taktikai elemeikkel és szabályaikkal a lehetőségek függvényében:</i> Szabad, aktív játéktevékenység; szabad mozgás a természetben változatos időjárási körülmények közepette; feladatok és játékok havon és jégen siklások,; gördülések, gurulások, gurítások különféle eszközökkel; hálót igénylő és háló nélküli labdás sportok, játékok; labdás játékok különféle labdákkal, falmászás; íjászat, lovaglás, karate, nordic-walking, vívás. Egyéb szabadidős mozgásos tevékenységek. <i>Az alternatív, szabadidős mozgásos tevékenységekben megvalósítható játékok.</i>		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> dramatikus játékok. <i>Környezetismeret:</i> éghajlat, időjárás. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek.
ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Az alternatívan választható szabadidős tevékenységek tanulásához tartozó minimális fogalmi készlet, az aktív játék lehetőségeinek felismerése, jellemzőinek ismerete, a tevékenységekhez tartozó balesetvédelmi szempontok ismerete, a szabad levegőn mozgás		

<p>környezeti és időjárás feltételeinek, egészségvédő értékeinek megértése, a környezetvédelem melletti elkötelezettség jelentőségének megértése, mások szándékainak tartós figyelembevétele, a csoporthoz tartozás megélése a közös mozgás által, aktív kezdeményező, a sport mint örömforrás megélése, az egyén erős oldalának felfedezése.</p> <p><i>A választás a helyi sajátosságok figyelembe vételével (képesített szakember, felszereltség) a helyi tanterv alapján történik.</i></p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Aktív játék, aktív pihenés, szabadidős tevékenység, sporteszköz.</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei az első évfolyamos ciklus végén</p>	<p><i>Előkészítő és preventív mozgásformák</i> Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása. A testrészek megnevezése. A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése. A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei. Különbségtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben, a medence középhelyzete beállítása. Az iskolatáska gerinckímélő hordása. A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk. A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete. Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat. Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése.. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.</p> <p><i>Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák</i> Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával. A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.</p> <p><i>Manipulatív természetes mozgásformák</i> A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető műveletek tanulási szempontjainak ismerete. Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában. A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés. A sporteszközök szabadidős használata igénnyé és örömforrássá válása.</p> <p><i>Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban</i> Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása. Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és</p>
--	---

	<p>emelt eszközökön. Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban. A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben. A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.</p> <p><i>Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban</i> A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete. Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban. Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatlétika játékaiban.</p> <p><i>Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban</i> Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete. Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő kisjátékokban. A játékfeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése. A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása. A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.</p> <p><i>Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban</i> Az alapvető eséstechnikák felismerése, balesetmentes végrehajtása. A tompítás mozdulatának végrehajtása esés közben. A mozgásának és akaratának gátlása, késleltetése. Törekvés arra, hogy a támadó- és védőmozgások az ellenfél mozgásaihoz igazodjanak.</p> <p><i>Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben</i> Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról. A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete. A sporteszközök kreatív felhasználása a játéktevékenység során. Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.</p>
--	--

2. évfolyam

Óraszám: 180 óra/év
5 óra/hét

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Előkészítő és preventív mozgásformák	Órakeret 10 óra + folyamatos
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A testnevelés optimális tanulási környezetének kialakítása. Az elemi kommunikációs szabályok, formák és jelek megismertetése. A testi és lelki egészségért való személyes felelősség megalapozása. A mozgáskoordináció fejlődésével a test- és térérzékelés javítása, az izomtudat kialakítása.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Térbeli alakzatok és kialakításuk (rendgyakorlatok):</i> Egy- és kétsoros vonal, sor, oszlop, többes oszlopok, félkör és kör alakzatok, (szét)szórt alakzat, nyitódás, zárkózás, fordulatok helyben, mozgás körben és különböző mozgásútvonalon. <i>Gimnasztika:</i> Bemelegítő és levezető gyakorlatok egyénileg, párban és társakkal, eszközök felhasználásával vagy eszköz nélkül. Egyszerű nyújtó, erősítő és lazító, szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok végrehajtása az ízületi és gerincvédelmi szabályoknak megfelelően eszközzel vagy eszköz nélkül. Tudatos izomfeszítés, nyújtás és ernyesztés, légzőgyakorlatok. Alapvető tartásos és mozgásos szakkifejezések megismerése, elsajátítása és végrehajtása. Játékos gyakorlatsorok zenére, zenés gimnasztika. Keringésfokozó feladatok; játékos, zenés gimnasztika; gyermekaerobik gyakorlatsorok erőfejlesztő és aerob állóképesség-fejlesztő jelleggel. Ízületi mozgékonyfejlesztés, aktív és passzív, dinamikus és statikus nyújtó gyakorlatokkal. Koordinációfejlesztő finommotoros gyakorlatok különféle eszközökkel. Testséma- és testérzékelés-fejlesztő játékos gyakorlatok. <i>Játék:</i> A térbeli tudatosságot és a testtudatot alakító, koordinációfejlesztő szerepjátékok, szabályjátékok és feladatjátékok kreatív, kooperatív, valamint versenyjelleggel. Keringésfokozó és testtartásjavító játékok. <i>Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés:</i> Preventív, szokásjellegű tevékenységformák végzése egyedül, párban és csoportban. Motoros tesztek végrehajtása. A biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó gyakorlatok. Aktív, mozgásos relaxációs gyakorlatok és az interaktív relaxáció gyakorlatai.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A bemelegítés és levezetés helyének és szerepének megértése. A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése. Elemi ismeretek a szívről, a csontozatról és az izomzatról. A biomechanikailag helyes testtartás jellemzőinek, a medence</p>		<p><i>Matematika:</i> számtan, térbeli tájékozódás, összehasonlítások, geometriai alakzatok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink, tájékozódás, helymeghatározás, az emberi szervezet megfigyelhető ritmusai.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> megismerő és befogadó képesség, közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, leírása.</p>

<p>középhelyzetének, az iskolatáska-hordás gerinckímélő módjának megismerése. A motoros tesztekkel kapcsolatos alapvető ismeretek. Alapvető tartásos és mozgásos elemek szakkifejezéseinek megértése, a testrészek ismerete.</p> <p>Higiéniai alapismeretek: izzadás, mosakodás, váltócipő.</p> <p>Relaxációs alapismeretek: ellazulás, nyugalom, jó közérzet.</p> <p>Környezettudatosság: takarékoság, öltözői rend, saját felszerelés és a sporteszközök megóvása.</p> <p>Személyes felelősség: alapvető szabályrendszer, a feladatok megindítását és megállítását jelző kommunikációs jelek felismerése és alkalmazása, baleset-megelőzés alapvető szabályainak megismerése, rendszabályok.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Bemelegítés, levezetés, fáradás, pihenés, feszítés, nyújtás, erősítés, ernyesztés, alakzat, testtartás, fájdalomküszöb, relaxáció, testrész, egészség, higiénia, felelős viselkedés, erő, lábtorna, izomláz, folyadékpótlás.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák	Órakeret 36 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Az alapvető mozgáskészségek tanulásának folyamatában a cselekvésbiztonság formálása.</p> <p>Az egyéni, a páros és a csoportos tanuláshoz szükséges személyes és szociális kompetenciák fejlesztése.</p> <p>A mozgástanulás folyamatában a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásminták változatos és stabil végrehajtásának elérése - lehetőség szerint – a Kölyökatlétika mozgásanyagának beépítésével.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Járások, futások, oldalazások, szökdelések és ugrások:</i> Helyben és haladással az ütközések elkerülésével; különböző irányokban és sebességgel; megindulásokkal és megállásokkal; irány- és sebességváltással; meghatározott, majd önállóan alkotott mozgásútvonalakon; dinamikus kar- és lábmozgásokkal összekötve; akadályok leküzdésével; dalra, énekre, zenére; menekülő, üldöző feladatokkal. Utánzó mozgások.</p> <p>Egyszerű, 2–4 mozgásformából álló helyváltoztató mozgássorok egyénileg, párban és csoportban végrehajtva. Ugrások és szökdelések, talajra érkezések. Helyváltoztató mozgások egyszerűbb akadálypályán.</p> <p>Járás, futás, oldalazás, szökkenés, szökdelés egy és két lábon, kettőzött szökdelés, galoppszökdelés mint alapvető természetes mozgáskészségek, valamint kombinációik végrehajtása.</p> <p><i>Lendítések és körzések:</i> Különböző testrészekkel; testhelyzetekben; irányokba; tempóban; ritmusban végrehajtott mozdulatok gyakorlása.</p>		<p><i>Matematika:</i> térbeli tájékozódás, síkidomok, törtek alapjai.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> tájékozódási alapismeretek.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció.</p>

Hajlítások és nyújtások:

Testrészek, ízületek differenciált hajlítása és nyújtása; szimmetrikusan, aszimmetrikusan; különböző testrészek hajlítása és nyújtása helyváltoztató és egyéb helyzetváltoztató mozgások közben; hajlítások és nyújtások összekapcsolása futásból felugrással, illetve eszközhasználattal.

Fordítások és fordulatok:

Fordítások különböző testrészekkel, ellentétesen („csavarodások”); fordítások és fordulatok különböző kiinduló helyzetekből; negyed, fél, háromnegyed és egész fordulat helyben, ugrással; fordítások és fordulatok párban, tükröképpen és azonosan; fordulatok különböző helyváltoztató mozgások közben, különböző eszközökkel és eszközökön.

Tolások és húzások:

Toló és húzó mozdulatok helyben, különböző erőkifejtéssel, testrészekkel és eszközökkel; nagyobb tömegű eszközök húzása és tolása fokozódó erőkifejtéssel, csoportosan. Közös egyensúlyi helyzetek megtalálása párokban toló és húzó mozdulatokkal. Különböző testrészek emelése párokban.

Emelések és hordások:

Társemelések és társhordások 3-4 fős csoportokban, párokban. Különböző eszközök emelése és hordása az ízület- és gerincvédelem alapelveinek megfelelően.

Függés- és lengésgyakorlatok:

Mászókötélen, bordásfalon, alacsonygyűrűn, KTK-n, egyéb játszótéri eszközökön az egyéni kompetenciáknak megfelelően; „vándormászás” függőállásban vagy függésben.

Egyensúlygyakorlatok:

Különböző testrészekben és testhelyzetekben stabil és egyenetlen felületen; talajon, vonalon és különböző eszközökön, szereken fokozatosan nehezedő feltételek mellett (alátámasztás szélességének csökkentése, eszközmagasság, dinamikus kar- törzs- és lábgyakorlatok bekapcsolása, helyben és haladással, fordulattal stb.); szimmetrikus és aszimmetrikus helyzetekben; közös súlypont megtalálásával párokban. Egyensúlyi helyzetek megtalálása lassú hely- és helyzetváltoztató mozgásokból; eszközök egyensúlyban tartása helyben különböző testrészekkel, illetve eszközökkel; egyéb egyensúlygyakorlatok.

Gurulások, átfordulások:

Vízszintes tengely és hossz tengely körül; különböző testrészekben, irányokba és sebességgel; társsal, társakkal; különböző kiinduló helyzetekből, előzetes vagy utólagos mozgással összekapcsolva.

Támaszok:

Karhajlítások és nyújtások támaszhelyzetekben; testsúlymozgatások (testsúlyáthelyezések), támlázás helyben különböző testhelyzetekben. Haladás kéztámaszos helyzetekben (utánzó mozgásokkal is): talajon, különböző irányokba, sebességgel, mozgásútvonalakon, mozgásirányokba; szerekre fel, szerekre le, szereken át; lépegetések kézzel és lábbal különböző támaszhelyzetekben; csúszások, kúszások, mászások, átbújások; talicskagyakorlatok; fel-, le-,

<p>átmászások eszközökre. <i>A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásokat alkalmazó játékok:</i> Szerepjátékok, szabályjátékok, feladatjátékok, alkotó, kreatív és kooperatív játékok, népi gyermekjátékok megismerése. A közösség összteljesítményén alapuló versenyjátékok alkalmazása. A saját egyéni teljesítmény túlszárnyalását célzó versenyfeladatok.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A térbeli tudatosság (érzékelés): elhelyezkedés a térben; mozgásirány; a mozgás horizontális síkjai; a mozgás végrehajtásának útvonala; a mozgás kiterjedése. Az energiabefektetés tudatossága: idő, sebesség; erőkifejtés; lefutás fogalmak ismerete. Kapcsolatok, kapcsolódások: testrészekkel; tárgyakkal és/vagy társsal vagy társakkal végzett gyakorlatok ismerete. A tematikus területhez kapcsolódó mozgásos feladatok elnevezései. Az egyes mozgások vezető műveleteinek, tanulási szempontjainak fogalmi ismerete.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Hely- és helyzetváltoztató mozgás, járás, futás, oldalazás, szökdelés, ugrás, lendítés, körzés, hajlítás, nyújtás, fordítás, fordulat, tolás, húzás, emelés, hordás, függés, lengés, egyensúlyozás, gurulás, átfordulás, támasz, mozgásirány, mozgásútvonal, mozgássík, erőkifejtés, lendület, mozgásos játék, játékszabály, játékszerep.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Manipulatív természetes mozgásformák	Órakeret 26 óra
<p>Előzetes tudás</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A sporteszközök balesetmentes használatának rögzítése. Az egyéni képesség- és készségszinthez igazodó eszközhasználati formák kihívást jelentő és egyben élményszerű gyakoroltatása. A finommotorika fejlesztése – lehetőség szerint – a Kölyökatlétika mozgásanyagának beépítésével.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Dobások (gurítások) és elkapások:</i> Egy- és kétkezes labdagörgetések talajon és a testen, labdaterelések, gurítások és dobások: különböző technikával; kiinduló helyzetekből; távolságra; célra; többféle anyagú, méretű, formájú, súlyú labdával. Alsó, felső, mellső dobások. Guruló, pattanó és levegőben érkező labdák és egyéb eszközök elkapása egyénileg, párban és csoportban, helyben, haladással. Gurítások, dobások és elkapások egyéb feladatokkal. <i>Rúgások, labdaátvételek lábbal:</i> Álló, guruló labda rúgása álló helyzetből, lassú mozgásból szabadon,</p>	<p><i>Matematika:</i> műveletek értelmezése; geometria, mérés, testek. <i>Informatika:</i> médiainformatika. <i>Környezetismeret:</i> testünk és</p>	

<p>társhoz, célra. Labdakontroll és labdavezetési gyakorlatok a láb részeivel; tárgy vagy társak között; helyben és járás közben; meghatározott mozgásútvonalakon. Guruló labda megállítása talppal, belsővel. Játékos passzgyakorlatok falhoz, társhoz. 2–3 vagy több játékos együttműködése különböző alakzatokban, átadások irányának megváltoztatásával. Rúgások célra, különböző távolságra és magasságban. Rúgó feladatok kézből, pattanásból szabadon.</p> <p><i>Labdavezetések kézzel:</i> Labdaérezkélő gyakorlatok helyben, járás, futás és irányváltás közben. Labdapattintások; labdavezetés: helyben és haladással testrészek körül; különböző kiinduló helyzetekben, irányokba és mozgásútvonalakon, magasságban; fokozódó sebességgel; ritmustartással és ritmusváltással egyénileg, párban, csoportban; a vizuális kontroll csökkentésével; labdavezetés közben megállás, elindulás.</p> <p><i>Ütések testrésszel és eszközzel:</i> Puha labda és léggömb ütése testrésszel, rövid és hosszú nyelű ütővel különböző célfelületekre, távolságokra, magasságokra, irányokba; háló (zsinór) fölött; különböző magasságban és ívben; párban és csoportokban; helyben és haladással.</p> <p><i>A manipulatív természetes mozgásformák gyakorlása játékokban:</i> Szabályjátékok, feladatjátékok, egyszerű sportjáték előkészítő kis játékok; alkotó, kreatív és kooperatív játékok megismerése. Népi gyermekjátékok alkalmazása. A manipulatív mozgásokat alkalmazó, pontosságra, csökkenő hibaszázalékra, növekvő sikerességre, kreatív eszközhasználatra irányuló egyéni, páros és csoportos versengések.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat ismerete. Az egyes manipulatív alapmozgások vezető műveletei, tanulási szempontjai. Térbeli és energia-befektetésbeli ismeretek az eszközhasználat relációjában. Az eszközkezelés lehetőségeinek megkülönböztetése. A játékeladat által megkövetelt szabályok szerinti eszközhasználat ismerete.</p>	<p>életműködésünk, mozgások, tájékozódási alapismeretek.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Gurítás, dobás, elkapás, labdavezetés, labdaátvétel, rúgás, ütés, sporteszköz, használati szabály, kosárfogás, bekísérés, terelés, pattintás, labdaív, alsódobás, felsődobás, mellsődobás.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban</p>	<p>Órakeret 15 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>		

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A pozitív megerősítés és a hibajavítás, valamint a segítségadás elfogadása. A tér-, izom- és egyensúlyérzékelés fejlesztése. A helyes testtartás kialakítása, a mozgások esztétikus végrehajtása, a ritmus és mozgás összhangjának megteremtése. A test fölötti kontroll szerepének tudatosítása. Az improvizációs készség fejlesztése, a tánc egyre pontosabbá, felszabadultabbá, kreatívabbá tétele. A magyar népi kultúra iránti érdeklődés felkeltése.</p>
<p style="text-align: center;">Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Torna</i> Torna-előkészítő mozgásanyag. Talajgyakorlatok (gurulóátfordulás előre, hátra; tarkóállás; bátorugrás; lebegő- és mérlegállás; kézállást előkészítő gyakorlatok). Ugrások, támaszugrások és rávezető gyakorlataik az egyéni kompetenciákhoz igazodva talajról, ugródeszkről megfelelő magasságú svédszekrényre (függőleges repülés, felugrás térdelésbe, felguggolás, huszárugrás). 2–4 mozgásforma kapcsolatából alkotott egyszerű tornagyakorlatok végrehajtása; kötél és/vagy rúdmaszás kísérletek mászókulcsolással (3 ütemű mászás). Alaplendület és leugrás alacsonygyűrűn és/vagy nyújtón és/vagy játszótéri eszközökön. Egyszerű páros és társas gúlatorna. <i>Tánc</i> A fantázia és képzelet megjelenítése játékosan, önállóan alkotott mozgásokon keresztül zenére (kreatív tánc). A zene hangulatának, dinamikájának kifejezése a gyermeki kreativitás által. Kísérő zenére, saját énekekre vagy belső lüktetésre épülő ritmikus járások, dobogás, taps, az ütemhangsúly érzékeltetésének gyakorlatai. Több, kiválasztott motívum, egyszerű motívumkapcsolatok. Páros és csoportos egyszerű térformájú motívumfűzések. <i>Tornához és tánchoz kapcsolódó játékok</i> Szerep- és szabályjátékok, illetve kreatív és kooperatív játékok torna, illetve tánc jellegű mozgásformák beépítésével. A néphagyományból ismert, sport jellegű, párválasztó, fogyó-gyarapodó és kapuzó játékok.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Mozgáskapcsolatok a testrészek és a társak viszonylatában, a térbeli tudatosság összetevőinek felismerése, saját és a társak testi épségének fontossága. A táncokkal kapcsolatos alapfogalmak, néhány néphagyomány ismerete. A táncjellegű feladatmegoldások a Tánc és dráma kerettanterv mozgásanyagával összekapcsolhatók.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> magyar népi mondókák, népi gyermekjátékok, improvizáció, ritmikai ismeretek.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> az élő természet alapismeretei.</p>

Kulcsfogalmak/fogalmak	Tornaszer, spicc, feszes testtartás, támasz, függés, egyensúlyozás, ritmuskövetés, tornaelem, mászókulcsolás, megkülönböztetés, felismerés, kör, sor, pár, kapu, lépés (motívum), rögtönzés (improvizáció), tempó, kigyóvonal, csigavonal.
-------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 36 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A természetes mozgásformák, sokoldalú alkalmazása az atlétikai jellegű mozgások végrehajtása során. A Kölyökatlétika mozgásanyagának gyakorlása során az ügyesség, koordinációs képesség fejlesztése; a mozdulat- és reakciógyorsaság, az aerob képességek és a törzs- és ízületi stabilizáció fejlesztése. A gyakorlási folyamat során az önértékelés fejlesztése, a gyakorlás fontosságának, hatásának tudatosítása az ügyesség, és koordináció fejlődésében.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Járás és futás mozgásformái:</i> egyenletes vagy változó sebességgel, különböző irányokba, mozgásútvonalon, különböző lépésfrekvenciával és lépéstávolsággal, szabadon és akadályok felett (természetes és kényszerítő körülmények között). <i>Ugrások és szökdelések mozgásformái:</i> egyenletes vagy változó ugrástávolsággal, magassággal, irányokban, mozgásútvonalon páros és egy lábon, különböző síkokban, kis ismétlésszámokkal. <i>Dobások mozgásformái:</i> lökö-, hajító- és vető gyakorlatok: döntően célbadobással vízszintesen és/vagy függőlegesen változó, váltakozó irányokba, különböző anyagú, formájú, súlyú eszközökkel.</p> <p><i>Az atlétikai jellegű mozgások alkalmazása játékokban és a Kölyökatlétika versenyrendszerében</i> Szabályjátékok, feladatjátékok, atlétikai jellegű futások, ugrások és dobások, a Kölyökatlétika eszközkészletének beépítésével, akadálypályákon, kontrollált csapatversenyek formájában.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Az energia-befektetés tudatosságának összetevői, a rajthoz kapcsolódó vezényszavak, a dobásokhoz kapcsolódó balesetvédelmi szabályok, idő- és távolságmérés, Kölyökatlétikai eszközök elnevezései, a tanult mozgások ismerete. A kitartás pozitív értéként való elfogadása.</p>		<p><i>Matematika:</i> mérés, mérhető tulajdonságok.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, leírása.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink.</p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Futóiskola, dobóiskola, ugróiskola, lendületszerzés, elrugaskodás, repülés, érkezés, elugrás, felugrás, leugrás, karlendítés, sprint (vágta), légzésszabályozás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldása során a természetes hely- és helyzetváltoztató és manipulatív természetes mozgásformák játékos formában történő alkalmazásával a játéktevékenység fejlesztése. A tevékenységek során az énközpontúság csökkentése a taktikai gondolkodás megalapozása és a csapathoz való pozitív viszony alakítása során.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Kis létszámú, játékos hely-, helyzetváltoztató és manipulatív feladatmegoldások:</i> labdarúgás, minikosárlabda, miniröplabda, szivacskezilabda, illetve egyéb sportjáték jelleggel. Támadó és védekező szerepek kisjátékok közben. A játékszabályok fokozatos bevezetése a játéktevékenység során. <i>Labdarúgás:</i> A kispályás labdarúgás szabályainak alkalmazása 4:1 felállási formában, rombuszalakzatban. Kapura rúgások (kapus nélkül). <i>Szivacskezilabda:</i> Passzgyakorlatok, kapura lövések. <i>Minikosárlabda:</i> Kosárra dobási kísérletek alacsony gyűrűre. <i>Miniröplabda:</i> Kosárérintés és alkarérintés próbálkozások léggömbbel, puha labdával. <i>Sportjáték-előkészítő kisjátékok:</i> Létszámfölnyes és létszámazonos helyzetek megoldása. Kooperatív miniröplabda játékok; célbadobó-, ütő- és rúgójátékok; vonaljátékok; „cicajátékok”; zsinórlabda; sportjátékok kislétszámú mérkőzései egyszerűsített szabályokkal.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Mozgáskapcsolatok megértése eszközzel, társakkal. Baleset-megelőzési ismeretek. Játékfeladatok, játékszabályok keretein belüli cselekvés, a társas szabályok megsértésének észlelése és jelzése, alkalmazkodás az irányításhoz. A sportszerűség fogalmának megértése.</p>		<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> anyagok és alakításuk.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> testünk és életműködéseink, tájékozódási alapismeretek.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játékfeladat, játékszabály, helyezkedés, labdatartás, üres terület, védekezés, támadás, összjáték, technikai elem, együttműködés, sportszerűség, győztes, vesztes, megegyezés, különbözőség, másság, elfogadás, szabályszegés.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban	Órakeret 30 óra
Előzetes tudás		

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megváltozott tanulási környezethez való alkalmazkodással párhuzamosan, az új közegben történő gyakorláshoz szükséges magatartási és balesetvédelmi szabályrendszer kialakítása. A vízben történő biztonságos tájékozódás, a vízbiztonság és a vízszerezet megalapozása.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Az úszásoktatás helyi döntésen alapuló választás. Amennyiben a helyi tantervben nem szerepel, a többi tematikus terület óraszámait – különös tekintettel az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekre – az úszás óraszámával meg kell növelni.</p> <p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>A vízhez szoktatás gyakorlatai:</i> Járás a vízben; medence szélén végzett úszómozdulatok; merülési gyakorlatok; vízbeugrások; siklás- és lebegési gyakorlatok, a légzésszabályozást segítő gyakorlatok; ismerkedés a mélyvízzel. A téri tájékozódás, térérzékelés fejlesztése kisvízben. Játékos vízhez szoktató gyakorlatok koordinációs és erőfejlesztő céllal. <i>Játékok a vízben:</i> Vízhezszoktató, úszó-, vízbeugró-, merülőgyakorlatok, vízi csapatjátékok eszközökkel, vízilabda-, illetve röplabdajellegű labdás játékok, egyéb játékok különféle eszközökkel.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Uszodai rendszabályok, a vízmélységgel kapcsolatos életvédelmi tudnivalók, az úszástechnikák vezető műveleteinek ismerete, önbizalom és bizalom mások iránt, az úszástanulással, vízben mozgással kapcsolatos érzések kommunikációja, irányítás általi alkalmazkodás.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> tárgy- és környezetkultúra.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> a víz tulajdonságai, testünk, életműködéseink, szervezetünk megfigyelhető ritmusai, tájékozódási alapismeretek.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Csúszásveszély, lebegés, kartempó, levegővétel, lábtempó, siklás, gyorsúszás, hátúszás, krallozás, mélyvíz, fulladás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az igény felkeltése a megismert mozgásos tevékenységek szabadidős tevékenységként való végzése iránt. Örömteli, közösségben történő gyakorlásuk révén a tantárgyhoz fűződő kedvező attitűdök, érzelmi és szociális területek erősítése, fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Ismerkedés az alternatív és szabadidős aktivitásokkal, technikai készsletükkel, taktikai elemeikkel és szabályaikkal a lehetőségek függvényében:</i> Szabad, aktív játéktevékenység; szabad mozgás a természetben</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> dramatikus játékok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i></p>	

<p>változatos időjárás körülmények közepette; feladatok és játékok havon és jégen siklások,; gördülések, gurulások, gurítások különféle eszközökkel; hálót igénylő és háló nélküli labdás sportok, játékok; labdás játékok különféle labdákkal, falmászás; íjászat, lovaglás, karate, nordic-walking, vívás. Egyéb szabadidős mozgásos tevékenységek.</p> <p><i>Az alternatív, szabadidős mozgásos tevékenységekben megvalósítható játékok.</i></p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Az alternatívan választható szabadidős tevékenységek tanulásához tartozó minimális fogalmi készlet, az aktív játék lehetőségeinek felismerése, jellemzőinek ismerete, a tevékenységekhez tartozó balesetvédelmi szempontok ismerete, a szabad levegőn mozgás környezeti és időjárás feltételeinek, egészségvédő értékeinek megértése, a környezetvédelem melletti elkötelezettség jelentőségének megértése, mások szándékainak tartós figyelembevétele, a csoporthoz tartozás megélése a közös mozgás által, aktív kezdeményező, a sport mint örömforrás megélése, az egyén erős oldalának felfedezése.</p> <p><i>A választás a helyi sajátosságok figyelembe vételével (képesített szakember, felszereltség) a helyi tanterv alapján történik.</i></p>	<p>éghajlat, időjárás.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek.</i></p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Aktív játék, aktív pihenés, szabadidős tevékenység, sporteszköz.</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a második évfolyamos ciklus végén</p>	<p><i>Előkészítő és preventív mozgásformák</i></p> <p>Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.</p> <p>A testrészek megnevezése.</p> <p>A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése.</p> <p>A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei.</p> <p>Különbségtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben, a medence középhelyzete beállítása.</p> <p>Az iskolatáska gerinckímélő hordása.</p> <p>A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.</p> <p>A testnevelésórak alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.</p> <p>Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.</p> <p>Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.</p> <p><i>Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák</i></p> <p>Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a</p>
--	--

	<p>mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával. A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.</p> <p><i>Manipulatív természetes mozgásformák</i> A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető műveletek tanulási szempontjainak ismerete. Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában. A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés. A sporteszközök szabadidős használata igénnyé és örömforrássá válása.</p> <p><i>Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban</i> Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása. Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön. Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban. A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben. A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.</p> <p><i>Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban</i> A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete. Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban. Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatléтика játékaiban.</p> <p><i>Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban</i> Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete. Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő kisjátékokban. A játékfeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése. A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása. A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.</p> <p><i>Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban</i> Az általános uszodai rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása. Tudatos levegővétel. Kellő vízbiztonság, hason és háton siklás és lebegés. Bátor vízbeugrás.</p> <p><i>Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben</i></p>
--	--

	<p>Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.</p> <p>A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete.</p> <p>A sporteszközök kreatív felhasználása a játéktevékenység során.</p> <p>Az időjárás körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.</p>
--	--

3. évfolyam

Óraszám: 180 óra/év
5 óra/hét

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Előkészítő és preventív mozgásformák	Órakeret 10 óra+ folyamatos
Előzetes tudás	A tanóra menetét segítő egyszerű alakzatok kialakítása és megtartása. Az alapvető gimnasztikai szakkifejezések ismerete és végrehajtása. A fittség, a higiénia, a baleset-megelőzés és a környezettudatosság területein megszerzett elemi ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A testnevelés optimális tanulási környezetének további erősítése. Az elemi kommunikációs szabályok, formák és jelek megszokottá tétele, a testi és lelki egészségért való személyes felelősség tudatosítása. A szervezési feladatok körének bővítése, egyre önállóbbá tétele. Az egészségfejlesztés alapvető területein szerzett ismeretek gyarapítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Térbeli alakzatok és kialakításuk (rendgyakorlatok):</i> Tér- és távköz, többsoros vonal kialakítása. A tanórai feladat végrehajtásához szükséges egyéb térformák kialakítása.</p> <p><i>Gimnasztika:</i> Nyújtó, erősítő és ernyesztő hatású szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok végrehajtása az ízületi és gerincvédelem szabályainak megfelelően eszköz nélkül és különböző eszközökkel. Játékos gyakorlatsorok zenére. Bemelegítő és levezető gyakorlatok egyénileg, párban és társakkal végrehajtva eszköz nélkül és különböző eszközöket felhasználva. Tudatos izomfeszítés, nyújtás és ernyesztés, légzőgyakorlatok a bemelegítésben és levezetésben. Tartásos és mozgásos elemek önálló végrehajtása. Keringésfokozó feladatok; zenés gimnasztika fokozódó intenzitással és terjedelemmel; gyermekaerobik gyakorlatsorok erőfejlesztő és aerob állóképesség-fejlesztő jelleggel. Ízületi mozgékonyágfejlesztés, aktív és passzív, dinamikus és statikus nyújtó gyakorlatokkal. Koordinációfejlesztő finommotoros gyakorlatok különféle eszközökkel. Testséma-, tér- és testérzékelés-fejlesztő játékos gyakorlatok.</p> <p><i>Játék:</i> A térbeli tudatosságot, az energiabefektetés tudatosságát és a testtudatot alakító, koordinációfejlesztő szerepjátékok, szabályjátékok és feladatjátékok kreatív, kooperatív, valamint</p>		<p><i>Környezetismeret:</i> tájékozódási alapismeretek.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> tárgy- és környezetkultúra, vizuális kommunikáció.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> életvitel, háztartás.</p>

<p>versenyjelleggel. Játékok testtartásjavító feladatokkal. <i>Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés:</i> Preventív, szokásjellegű tevékenységformák végzése egyedül, párban és csoportban. A biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó gyakorlatok önálló alkotással és végrehajtással. Egy-egy nyújtó és erősítő hatású gyakorlat önálló végrehajtása a testtartásért felelős főbb izomcsoportokra korrekciós céllal is. Motoros, illetve fittségi tesztek pontosabb végrehajtása. Aktív, mozgásos relaxációs gyakorlatok, a progresszív és az interaktív relaxáció gyakorlatai. Higiéniaival és a környezettudatossággal kapcsolatos ismeretek tudatos alkalmazása.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A bemelegítés és levezetés alapvető szabályainak ismerete. A biomechanikailag helyes testtartás jellemzői, fontossága, a gerincvédelem szabályai. A szervezet terhelésével, edzésével kapcsolatos elemi ismeretek. Pulzusz mérés. A tartásos és mozgásos elemek szakkifejezéseinek bővülése. Higiéniai alapismeretek: a biológiai éréssel járó testi változások alapismeretei. Relaxációs alapismeretek: belső figyelem, önkontroll, testtudat, a feszültségek feloldása. Környezettudatosság: takarékoság, öltözői rend, saját felszerelés és a sporteszközök megóvása. Személyes felelősség: feladatok megindítását és megállítását jelző kommunikációs jelek felismerése és alkalmazása, egészség, sport, életviteli és életmód alapismeretek, biztonság, baleset-megelőzés és elsősegély-nyújtási alapismeretek.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Alakzat, testséma, helyes testtartás, sérülés, megelőzés, tartásos elem, mozgásos elem, stressz, feszültség, életmód, táplálkozás, fittség, edzettség, mozgásintenzitás, hajlékonyság, vélemény.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák</p>	<p>Órakeret 27 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások elnevezéseinek, legfontosabb vezető műveleteinek ismerete. Fentiek alkalmazása egyszerű játékhelyzetekben.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A mozgáskoordináció fejlődésével párhuzamosan az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgásformák stabilizálta és automatizálttá tétele, változó körülmények között is optimális precizitás kialakítása. Az alapvető mozgáskészségek tanulásának folyamatában nagyfokú cselekvésbiztonság kialakítása - lehetőség szerint – a Kölyökatlétika mozgásanyagának beépítésével. Az egyéni, a páros és a csoportos tanuláshoz szükséges személyes és szociális kompetenciák továbbfejlesztése.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Járások, futások, oldalazások, szökdelések és ugrások:</i> Fordulattal, ritmus- és irányváltással; manipulatív feladatokkal kombinálva; mozgáskapcsolatokban, vonalak, bóják, ugrókötel által meghatározott mozgásútvonalakon; változó magasságú akadályok beiktatásával; különböző ritmusú és tempójú zenére. Szökdelések, el-, fel- és leugrások és érkezések zenére, ritmikusan, áthajtások közben, különböző eszközök segítségével; manipulatív mozgásokkal összekötve. Haladás kiépített, komplex akadálypályán. Három-öt mozgásformából álló helyváltoztató mozgássorok alkotása és végrehajtása zenére is. Menekülés és üldözés különböző tértárgyak, akadályok kerülésével, egyéb taktikai feladatokkal.</p> <p><i>Lendítések, körzések:</i> Különböző testrészekkel különböző iramú és sebességű mozgások közben. Rövid mozgássorok alkotása és végrehajtása önállóan vagy párban a lendítésekre és körzésekre építve (zenére is).</p> <p><i>Hajlítások és nyújtások:</i> Különböző testhelyzetek kialakítása hajlításokkal és nyújtásokkal az egyéni kreativitást felhasználva. Hajlítások és nyújtások összekapcsolása futásból felugrással, illetve különböző eszközökkel. Rövid mozgássorok alkotása és végrehajtása önállóan vagy párban a hajlításokra és nyújtásokra építve (zenére is).</p> <p><i>Fordítások és fordulatok:</i> Fordítások különböző helyváltoztató mozgásokhoz kapcsolva. Fél és egész fordulat helyben, ugrással különböző eszközökön is. Fordulatok manipulatív eszközökkel kombinálva. Rövid mozgássorok alkotása és végrehajtása önállóan vagy párban a fordításokra és fordulatokra építve (zenére is).</p> <p><i>Tolások, húzások:</i> Különböző eszközök húzása és tolása egyénileg, párokban és csoportokban fokozódó erő kifejtéssel, különböző eszközökkel és testrészekkel.</p> <p><i>Emelések és hordások:</i> Társemelések és társhordások csoportokban, illetve az egyéni kompetenciáktól függően párokban. Különböző eszközök emelése és hordása az ízület- és gerincvédelem alapelveinek megfelelően.</p> <p><i>Függés- és lengésgyakorlatok:</i> Mászókötélen, mászórúdon, bordásfalon, alacsonygyűrűn, KTK-n, egyéb játszótéri eszközökön az egyéni kompetenciáknak megfelelően. „Vándormászás”.</p> <p><i>Egyensúlygyakorlatok:</i> Különböző testrészekben és testhelyzetekben stabil és labilis felületen, csukott vagy bekötött szemmel. Egyensúlyi helyzetek megtalálása hely- és helyzetváltoztató mozgásokból, illetve manipulatív eszközhasználattal. Társas egyensúlygyakorlatok a közös súlypont megtalálásával. Eszközök egyensúlyban tartása mozgásban különböző testrészekkel, illetve eszközökkel. Egyéb egyensúlygyakorlatok.</p> <p><i>Gurulások, átfordulások:</i></p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> kifejezés, alkotás, vizuális kommunikáció.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> életvitel, háztartás.</p> <p><i>Matematika:</i> műveletek értelmezése;</p>

<p>Különböző szereken, eszközökön; különböző kiinduló helyzetekből, előzetes és utólagos mozgással, egyensúlygyakorlatokkal, illetve manipulatív mozgásokkal összekapcsolva. Társsal, társakkal tükörképben és azonosan, társon át.</p> <p><i>Támaszok:</i> Haladás kéztámaszos helyzetekben (utánzó mozgásokkal is) komplex akadálypályán, nehezített feltételek mellett. Ugrások, lépegetések kézzel („támlázás”) és lábbal különböző támaszhelyzetekben. Elszakadás a talajtól kézzel és/vagy lábbal különböző támaszhelyzetekből. Fel-, le-, átmászások eszközökre nehezített feltételekkel.</p> <p><i>A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásokat alkalmazó játékok:</i> Szerep-, szabály- és feladatjátékok, kreatív és kooperatív játékok, népi gyermekjátékok a helyzetváltoztató természetes mozgásformák felhasználásával. Akadályversenyek, különböző magasságú eszközök leküzdésével. A közösség összteljesítményén alapuló versenyjátékok. A saját egyéni teljesítmény túlszárnyalását célzó egyéni versenyek.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A térbeli tudatosság (érzékelés): elhelyezkedés a térben; mozgásirány; a mozgás horizontális síkjai; a mozgás végrehajtásának útvonala; a mozgás kiterjedése. Az energiabefektetés tudatossága: idő, sebesség; erő kifejtés; lefutás. Kapcsolatok, kapcsolódások: testrészekkel; tárgyakkal és/vagy társsal, vagy társakkal. A tematikus területhez kapcsolódó mozgásos feladatok elnevezései. Az egyes mozgások vezető műveleteinek, tanulási szempontjainak fogalmi ismerete.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Hely- és helyzetváltoztató mozgás, térérzékelés, testérzékelés, mozgáskapcsolat, mozgásos játék, játékszabály, játékszerep, gyorsaság, állóképesség, erő, akadályverseny.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Manipulatív természetes mozgásformák</p>	<p>Órakeret 35 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az eszközök ismerete, balesetmentes használata. A manipulatív alapmozgások vezető műveletei.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tudatos gyakorlás és a gyakorlás általi fejlődés örömteli megélése során a magabiztosság erősítése. Bátor, sikerorientált tanulási igény megalapozása, ezzel hozzájárulás a szabadidős aktivitások és játéktevékenység mindennapi életben való használatához. A finommotorika fejlesztése – lehetőség szerint – a Kölyökatlétika mozgásanyagának beépítésével.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i></p>	

<p><i>Dobások (gurítások) és elkapások:</i> Egy- és kétkezes gurítások és dobások helyből, majd haladásból. Különböző ívben és sebességgel érkező labdák és egyéb eszközök elkapása párban és csoportokban nehezített feltételek mellett. Alsó, felső, mellső dobások párban és csoportokban különböző erővel, irányba és távolságra <i>haladó mozgás közben</i>. Gurítások, dobások és elkapások egyszerű cselekkel és egyéb feladatokkal kombinálva. Labdaátadások játékhelyzetekben. Kapura dobások talajról. Páros és hármas kapcsolatok kialakítása játékhelyzetekben.</p> <p><i>Rúgások, labdaátvételek lábbal:</i> Labdás koordinációs gyakorlatok labdavezetéssel különböző alakzatokban. Labdavezetés- és labdakontroll-gyakorlatok váltakozó sebességgel és/vagy irányban társak között mindkét láb használatával. Belső csüd, teli csüd, teljes csüd, külső csüd használata feladatmegoldásoknál. „Dekázás” mindkét láb használatával. Rúgások a lábfej különböző részeivel helyből, mozgásból. Játékos passzgyakorlatok. Kézből rúgásfeladatok meghatározott célra, távolságra „dropból” is próbálkozva.</p> <p><i>Labdavezetések kézzel:</i> A társsal azonosan, illetve tükörképben; váltakozó irányban, sebességgel, akadályok felhasználásával; kreatív feladatalkotással; labdadobással, gurítással kombinálva egyénileg, párban és csoportban; csoportos labdavezetési feladatok.</p> <p><i>Ütések testrésszel és eszközzel:</i> Puha labda és léggömb ütése testrésszel, rövid és hosszú nyelű ütővel különböző célfelületekre, távolságokra és magasságokra; háló (zsinór) fölött különböző magasságban és ívben a vizuális kontroll csökkentésével; egyénileg, párban és csoportban, tükörképben és azonosan. Ütések tenyeres és fonák mozgásmintával; szerveszerűen.</p> <p><i>A manipulatív természetes mozgásformák gyakorlása játékban</i> Szabály- és feladatjátékok, sportjáték-előkészítő kisjátékok, alkotó és kooperatív játékok. Népi gyermekjátékok. A manipulatív mozgásokat alkalmazó, pontosságra, csökkenő hibaszázalékra, növekvő sikerességre, kreatív eszközhasználatra irányuló egyéni, páros és csoportos versenyek.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Bonyolultabb játékfeladatok által megkövetelt, szabályok szerinti eszközhasználat. A manipulatív eszközhasználati technikák vezető műveletei. Térbeli és energiabefektetésbeli ismeretek az eszközhasználattal összefüggésben. Az eszközkezelés lehetőségeinek megkülönböztetése. A játékfeladat által megkövetelt szabályok szerinti eszközhasználat ismerete.</p>	<p>vizuális kommunikáció.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> életvitel, háztartás.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Alkalmazkodás, akarat, sporteszköz, használati szabály, lábfej, tenyeres, fonák, dekázas, droprúgás.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	<p>A tanult tornaelemek, táncmozdulatok felismerése, végrehajtása. Egyszerű, 2–4 mozgásformák összekapcsolása, esztétikus végrehajtás mellett.</p> <p>Nyújtott karú támaszhelyzetek. Eredményes mászókulcsolás. Magabiztos statikus és dinamikus egyensúlyi helyzetek. Egyszerű tánclépésekkel, a zene ritmusára a tanár, a pár, a társak mozgásának többnyire sikeres követése.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A felelősségteljes gyakorlás révén az önálló tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése.</p> <p>A tornajellegű feladatok kombinált megoldásával a testérzékelés, a tér-, izom- és egyensúlyérzékelés továbbfejlesztése.</p> <p>A torna- és a tánc elemek gyakorlásával hozzájárulás a relatív erő- és a ritmusképesség fejlődéséhez.</p> <p>Az esztétikus mozgásvégrehajtás rögzítése.</p> <p>A tánc jellegű feladatok tanulása közben a térbeliség (mozgás), az időbeliség (ritmus) és dinamika összehangolása.</p> <p>Ösztönzés az együttműködésre, alkalmazkodásra, a másik nem, a másik személy, a másik csoport elfogadására és megbecsülésére.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Torna:</i> Torna-előkészítő mozgásanyag. Talajgyakorlatok (gurulóátfordulás előre és hátra az egyéni kompetenciákhoz illeszkedő nehézséggel - különböző kiinduló helyzetből, repülési fázissal, szerekre, párban, csoportban; felugrás kéztámasszal különböző szerekre; támaszugrások az egyéni kompetenciákhoz igazodva talajról, ugródeszkáról és/vagy minitrambulínról, egyéni-páros-társas egyensúly- és gúlagyakorlatok. Alaplendület és leugrás gyűrűn és/vagy nyújtón és/vagy játszótéri eszközökön. 3-4 mozgásforma kapcsolatában tornagyakorlatok önálló alkotása és végrehajtása egyénileg és párokban; kötél- és/vagy rúdmászás kísérletek mászókulcsolással (3 ütemű mászás); gyermek aerobikgyakorlatok.</p> <p><i>Tánc:</i> Kreatív tánc különböző ritmusú, tempójú zenére. A fantázia és képzelet megjelenítése játékosan, önállóan alkotott mozgásokon keresztül zenére (kreatív tánc). A zene hangulata, dinamikája hatásának a mozgás általi kifejezése a gyermeki képzelőerő, kreativitás által. Páros vagy társas táncfolyamatok összhangban. Motívumismeret bővülése és az adott tánc(ok) struktúrájának egyre mélyebb megértése és végrehajtása. Páros és csoportos, változatos térformájú motívumfüzérék, gyermektáncok. Ritmusgyakorlatok egész testtel, a különböző testrészek ritmusában egyszerű párhuzamosságok kivitelezése. <i>Tornához és táncához kapcsolódó játékok, versenyek, bemutatók:</i> Szerepjátékok, szabályjátékok, feladatjátékok, kreatív és kooperatív</p>		<p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink.</p> <p><i>Ének-zene:</i> magyar népi mondókák, népi gyermekjátékok, mozgásos improvizáció, ritmikai ismeretek.</p>

<p>játékok tornajellegű mozgásformák illesztésével. Népi játékok énekekre, dalra, zenére. Kreativitásra, esztétikumra és mozgáspontosságra épülő egyszerű torna- és táncbemutatók.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A tornamozgások megnevezése, torna és testnevelés megkülönböztetése. Baleset- és sérülésveszélyes helyzetek elkerülésének módjai, a személyes teljesítőképesség határai átlépésével kapcsolatos kockázatok létezésének elfogadása. A tanult dalok szövege, a tanult táncokhoz kapcsolódó népi hagyományok, ünnepek elnevezései. A táncjellegű feladatmegoldások a Tánc és dráma kerettanterv mozgásanyagával összekapcsolhatók.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Gurulás, kéztámasz, spicc, egyensúlygyakorlat, tornaelem, alátámasztási pont, aerobik, pontozás, párvezetés, tánc, ütemmutató (metrum), szinkópa, szünet, táncház, fonó, „játészó”, felkérés.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 36 óra
Előzetes tudás	<p>A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.</p> <p>Különböző intenzitású mozgások többször rövid ideig történő fenntartása játékos, változó körülmények között, illetve játéokban.</p> <p>Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatlétika játékaiban.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A futó-, ugró- és dobóiskola alapgyakorlatainak fokozódó pontosságú végrehajtása. Idő-, és tempóérzékelésen alapuló tartós futások gyakorlása. A mozdulat- és reakciógyorsaság, az aerob képességek és a törzs- és ízületi stabilizáció fejlesztése. Az atlétikai jellegű alapmozgások tanulása iránti motiváció erősítése a mozgások pontosságára törekvő, változatos gyakorlásával.</p> <p>Az önértékelés további erősítése. A testséma, a testtudat, a figyelem összpontosításának és a figyelem rugalmasságának fejlesztése.</p>	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Járás- és futás mozgásformái:</i> egyenletes és változó, illetve váltakozó ritmussal, sebességgel, erő kifejtéssel, lépéstávolsággal és/vagy lépésfrekvenciával; komplex akadálypályán; vágtafutás; tartós futás különböző terepeken; rajtgyakorlatok és a guggolórajt. <i>Ugrások és szökdelések ugrásformái:</i> Ugróiskolai gyakorlatok, sorozatszökdelések az ugrástávolság változtatásával, páros és egy lábbon, különböző síkokban; távolugrás-kísérletek elugrósávból guggolótechnikával; magasugrás-kísérletek átlépő technikával; komplex futó- és ugróiskolai gyakorlatvariációk. <i>Dobások mozgásformái:</i></p>		<p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink.</p> <p><i>Matematika:</i> geometria, mérés, testek.</p> <p><i>Vizuális kommunikáció:</i> közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények</p>

<p>Egy- és kétkézűs hajítómozdulatok célra, változó távolságra, különböző kiinduló helyzetekből. Hajítómozgások 3 lépéses dobóritmusban.</p> <p><i>Az atlétikai jellegű mozgások alkalmazása játékokban és a Kölyökatlétika versenyrendszerében:</i> A Kölyökatlétika mozgásrendszerére épített szabályjátékok, feladatjátékok, kreatív és kooperatív játékok, önálló, páros és csoportos ugróiskolai gyakorlatsorok, játékok alkotása. A Kölyökatlétika eszközkészletének sokoldalú felhasználása kontrollált csapatversenyek formájában.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Az energia-befektetés tudatosságának összetevői. A futó-, ugró- és dobófeladatokhoz tartozó mozgások megnevezései, a tanult mozgások vezető műveletei, idő- és távolságmérés, atlétikai eszközök elnevezései. A Kölyökatlétikai versenyforma ismerete, az egyéni szerepvállalás fontossága a csapat eredményessége érdekében. Közös szervezés, egymás teljesítményének értékelése és elfogadása.</p>	<p>feldolgozása, látványok megfigyelése, leírása.</p>
<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p>Futó-, ugró- és dobóiskola, váltott lábú szökdelés, váltás, , dobóritmus, sarok-talp gördülés.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Természetes mozgásformák a sportjátékok alapszabálytechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban</p>	<p>Órakeret 15 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Tapasztalat a manipulatív természetes mozgásformák gyakorló- és feladathelyzetben történő alkalmazásáról. Motivált tanulás a játék folyamatában. Összjáték-tapasztalatok az egyszerű támadó és védő helyzetekről. A sportszerű viselkedés jellemzőinek ismerete.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A sportjátékok alapszabálytechnikai és taktikai feladatmegoldásával hozzájárulás a taktikai gondolkodás fejlődéséhez. A közös játékfeladatok során a csapatérdek hangsúlyos megjelenítése az egyéni érdekekkel szemben. A játéktevékenység során kialakuló döntéshelyzetek során a célszerű mozgásválasz megtalálása. A szabadidő aktív közösségi játékkal történő kitöltése igényének megerősítése. A tevékenységek során az énközpontúság csökkentése, ezáltal a taktikai gondolkodás további fejlesztése, az egyén csapathoz való pozitív viszonyának további megerősítése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Általános technikai és taktikai tartalmak:</i> Támadó és védő feladatok terület- és emberfogással kisjátékok közben; páros cselezési feladatok, testcsel labdavezetéssel, játékos</p>		<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció.</p>

<p>passzgyakorlatok; passzgyakorlatok labdavezetéssel kombinálva 1:1, 2:1, 3:1 ellen.</p> <p><i>Minikosárlabda:</i> Kosárra dobási kísérletek helyből, büntetődobás alacsony palánkra; megindulás, megállás a kosárlabdában.</p> <p><i>Miniröplabda:</i> Kosárérintés alsó egyenes nyitás puha labdákkal, léggömbbel egyénileg, párokban, csoportokban.</p> <p><i>Labdarúgás:</i> Rúgások kapura és társhoz belsővel, belső csüddel, labdaátvételek; labdakontroll-gyakorlatok, lövő- és testcselek nehezedő feltételek mellett. A kispályás labdarúgás szabályainak alkalmazása 4:1 felállási formában, rombuszalakzatban. A felállási forma alkalmazása Területnyitás támadásban. Területszűkítés védekezésben. Kapusok szerepe védekezésben, támadásban.</p> <p><i>Szivacskezilabda:</i> Kapura dobási kísérletek helyből, nekifutásból. Passzgyakorlatok. Ismerkedés a kapusjátékkal.</p> <p><i>Sportjáték-előkészítő (kis)játékok:</i> Létszámazonos (1:1; 2:2; 3:3; 4:4 ellen), helyzetekben (2:1, 4:2 ellen) labdarúgás, szivacskezilabda, minikosárlabda (streetball) jelleggel; kis létszámú cicajátékok labdarúgás-, kezilabda-, kosárlabda jelleggel, fokozatos szabálybevezetéssel; területfoglaló, menekülő-üldöző taktikai játékok; palánkkosárlabda, miniröplabda, vonaljátékok, (kooperatív) zsinórlabda, átfutós röplabda puha labdákkal; sportjátékok rögtönzött mérkőzései kis létszámú csapatokkal, egyszerűsített szabályokkal.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Kommunikációs formák és jelek felismerése a csapatjáték során. A kisjátékokhoz szükséges sportági alapszabályok ismerete. Törekvés a társas szabályok betartására. A sportszerű viselkedést igénylő helyzetek felismerése.</p>	<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások, geometria.</p> <p><i>Magyar nyelv- és irodalom:</i> kommunikációs jelek felismerése és értelmezése.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Labdaív, területvédelem, cselezés, emberfogás, területfoglalás, technikai végrehajtás, taktikai gondolkodás, kooperatív játék, labdabirtoklás, emberelőny, esélykiegyenlítés, győzelem, vereség.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 14 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Elemi eséstechnikák ismerete, balesetmentes végrehajtása. A támadó- és védőmozgások során az ellenfél mozgásaihoz való igazodás próbálkozások.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az önvédelmi és küzdő feladatok során az önvédelem szerepének tudatosítása a mindennapokban. Az önfegyelem és önszabályozás továbbfejlesztése. A sportszerű küzdés iránti igény erősítése.</p>	

	A sportszerű küzdések, együttműködő feladatok végrehajtása során a társak tiszteletének erősítése. A taktikai gondolkodás egyre gyakoribb összekapcsolása a mozgásvégrehajtással.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>A küzdőjátékok előkészítésének gyakorlata:</i> Tolások és húzások a testi erő kihasználásával. Társas egyensúly-kibillentő gyakorlatok. Szabadulás fogásokból, birkózó jellegű küzdelmek (grundbirkózás), esések és tompításaik előre, hátra, oldalra, le, át, gurulások tompítása. <i>Küzdőjátékok:</i> Szabály- és feladatjátékok önvédelmi, illetve küzdőelemekkel, küzdőjátékok, játékok kooperatív erőfejlesztő tartalommal, páros és csoportos kötélhúzó versenyek, páros küzdések.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A mozgásos feladatok végrehajtásának vezető műveletei, a gyakorlatok fogalmi készlete, a küzdés baleset-megelőzési és szabályrendszere, a sportszerű küzdés rítusa, önvédelmi alapismeretek a mindennapokban.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tompítás, grundbirkózás, judo, cselgáncs, esés, karate, bokszt, önvédelem, menekülés, szabadítás, feszítés, dobás, kiemelés, kitolás, agresszivitás, tisztelet, önszabályozás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	A szabadtéri és természetben üzött mozgásos tevékenységek alapvető egészségvédelmi és környezettudatos szabályai. Az időjárás körülmények hatása a testmozgásra. Mozgástapasztalat néhány szabadidős mozgásrendszerről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az alternatív, szabadidős mozgásformák további megismerése és kipróbálása. A kihívást jelentő, új sportágak révén a mozgás iránti pozitív érzelmi bázis formálása. Az aktív szabad játék, majd a rekreáció a későbbi egészséget fenntartó, fejlesztő funkciójának megalapozása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Ismerkedés újabb alternatív és szabadidős aktivitásokkal, technikai készletükkel, taktikai elemeikkel és szabályaikkal és/vagy az 1-2. osztályban választottak további gyakorlása a lehetőségek függvényében:</i> Szabad, aktív játéktevékenység; szabad mozgás a természetben változatos időjárás körülmények közepette; feladatok és játékok havon és jégen; siklások, gördülések, gurulások, gurítások különféle</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink; időjárás, éghajlat.</p>

<p>eszközökkel; hálót igénylő és háló nélküli labdás sportok, játékok; labdás játékok különféle labdákkal ; falmászás; íjászat, lovaglás, :, karate, nordic-walking, vívás. Egyéb szabadidős mozgásos, táncos tevékenységek. Gyermekjóga gyakorlatok.</p> <p><i>Az alternatív, szabadidős mozgásos tevékenységekben megvalósítható játékok.</i></p> <p>A választott mozgásrendszerhez illeszkedő játékok, ügyességi csapatversenyek, házi bajnokságok</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>A választott szabadidős mozgásrendszerek elnevezései, alaptechnikai és taktikai elemei, legfontosabb szabályai, KRESZ-alapismeretek, a szabadidős mozgásokhoz tartozó szabályok, eszközök ismerete, a szabadidő- és médiatudatosság.</p> <p><i>A választás a helyi sajátosságok figyelembe vételével (képesített szakember, felszereltség) a helyi tanterv alapján történik.</i></p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Rekreáció, szabadidő, játékszervezés, bőrbetegség, kullancs, UV-sugárzás,</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a harmadikévfolyamos ciklus végén</p>	<p><i>Előkészítő és preventív mozgásformák</i></p> <p>Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.</p> <p>Önálló pulzusmérés.</p> <p>A levezetés helyének és preventív szerepének megértése.</p> <p>A nyújtó, erősítő, ernyesztő és légzőgyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.</p> <p>A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.</p> <p>Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.</p> <p>A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.</p> <p>A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.</p> <p>Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.</p> <p><i>Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák</i></p> <p>Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.</p> <p>Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel, társakkal.</p> <p>A bonyolultabb játékeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.</p> <p>A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése, valamint azok mozgástanulási szempontjainak (vezető műveletek) ismerete.</p> <p><i>Manipulatív természetes mozgásformák</i></p> <p>A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és</p>
--	--

	<p>magabiztos végrehajtása. A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése. A pontosság, célszerűség és biztonság igényé válása. A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.</p> <p><i>Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban</i> Részben önállóan tervezett 3-4 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is. A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás. Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során. Gurulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet. A tempóváltozások érzékelése és követése. A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.</p> <p><i>Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban</i> A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizításra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között. A 3 lépéses dobóritmus ismerete. A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban. Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is. A Kölyökatléтика eszköz- és versenyrendszerének ismerete. A Kölyökatlétikával kapcsolatos élmények kifejezése.</p> <p><i>Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban</i> A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete. Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során. Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése. Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra. A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés. A sportszerű viselkedés értéké válása.</p> <p><i>Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban</i> Néhány önvédelmi fogás bemutatása párban. Előre, oldalra és hátra esés, tompítással. A tolások, húzások, emelések és hordások erőkifejtésének optimalizálódása. A grundbirkózás alapszabályának ismerete és alkalmazása. A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés. Az saját agresszió kezelése. Az önvédelmi feladatok céljának megértése.</p> <p><i>Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben</i></p>
--	--

	<p>Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete. A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása. A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során. A szabadterén, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.</p>
--	---

4. évfolyam

Óraszám: 180 óra/év
5 óra/hét

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Előkészítő és preventív mozgásformák	Órakeret 10 óra+ folyamatos
Előzetes tudás	A tanóra menetét segítő egyszerű alakzatok kialakítása és megtartása. Az alapvető gimnasztikai szakkifejezések ismerete és végrehajtása. A fittség, a higiénia, a baleset-megelőzés és a környezettudatosság területein megszerzett elemi ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A testnevelés optimális tanulási környezetének további erősítése. Az elemi kommunikációs szabályok, formák és jelek megszokottá tétele, a testi és lelki egészségért való személyes felelősség tudatosítása. A szervezési feladatok körének bővítése, egyre önállóbbá tétele. Az egészségfejlesztés alapvető területein szerzett ismeretek gyarapítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Térbeli alakzatok és kialakításuk (rendgyakorlatok):</i> Tér- és távköz, többsoros vonal kialakítása. A tanórai feladat végrehajtásához szükséges egyéb térformák kialakítása. <i>Gimnasztika:</i> Nyújtó, erősítő és ernyesztő hatású szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok végrehajtása az ízületi és gerincvédelem szabályainak megfelelően eszköz nélkül és különböző eszközökkel. Játékos gyakorlatsorok zenére. Bemelegítő és levezető gyakorlatok egyénileg, párban és társakkal végrehajtva eszköz nélkül és különböző eszközöket felhasználva. Tudatos izomfeszítés, nyújtás és ernyesztés, légzőgyakorlatok a bemelegítésben és levezetésben. Tartásos és mozgásos elemek önálló végrehajtása. Keringéscsökkentő feladatok; zenés gimnasztika fokozódó intenzitással és terjedelemmel; gyermekaerobik gyakorlatsorok erőfejlesztő és aerob állóképesség-fejlesztő jelleggel. Ízületi mozgékonyfejlesztés, aktív és passzív, dinamikus és statikus nyújtó gyakorlatokkal. Koordinációfejlesztő finommotoros gyakorlatok különféle eszközökkel. Testséma-, tér- és testérzékelés-fejlesztő játékos gyakorlatok. <i>Játék:</i></p>		<p><i>Környezetismeret:</i> tájékozódási alapismeretek.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> tárgy- és környezetkultúra, vizuális kommunikáció.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> életvitel, háztartás.</p>

<p>A térbeli tudatosságot, az energiabefektetés tudatosságát és a testtudatot alakító, koordinációfejlesztő szerepjátékok, szabályjátékok és feladatjátékok kreatív, kooperatív, valamint versenyjelleggel. Játékok testtartásjavító feladatokkal.</p> <p><i>Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés:</i></p> <p>Preventív, szokásjellegű tevékenységformák végzése egyedül, párban és csoportban. A biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó gyakorlatok önálló alkotással és végrehajtással. Egy-egy nyújtó és erősítő hatású gyakorlat önálló végrehajtása a testtartásért felelős főbb izomcsoportokra korrekciós céllal is. Motoros, illetve fittségi tesztek pontosabb végrehajtása.</p> <p>Aktív, mozgásos relaxációs gyakorlatok, a progresszív és az interaktív relaxáció gyakorlatai.</p> <p>Higiéniával és a környezettudatossággal kapcsolatos ismeretek tudatos alkalmazása.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>A bemelegítés és levezetés alapvető szabályainak ismerete.</p> <p>A biomechanikailag helyes testtartás jellemzői, fontossága, a gerincvédelem szabályai.</p> <p>A szervezet terhelésével, edzésével kapcsolatos elemi ismeretek. Pulzusz mérés.</p> <p>A tartásos és mozgásos elemek szakkifejezéseinek bővülése.</p> <p>Higiéniái alapismeretek: a biológiai éréssel járó testi változások alapismeretei.</p> <p>Relaxációs alapismeretek: belső figyelem, önkontroll, testtudat, a feszültségek feloldása.</p> <p>Környezettudatosság: takarékoság, öltözői rend, saját felszerelés és a sporteszközök megóvása.</p> <p>Személyes felelősség: feladatok megindítását és megállítását jelző kommunikációs jelek felismerése és alkalmazása, egészség, sport, életviteli és életmód alapismeretek, biztonság, baleset-megelőzés és elsősegély-nyújtási alapismeretek.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Alakzat, testséma, helyes testtartás, sérülés, megelőzés, tartásos elem, mozgásos elem, stressz, feszültség, életmód, táplálkozás, fittség, edzettség, mozgásintenzitás, hajlékonyság, vélemény.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák</p>	<p>Órakeret 27 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások elnevezéseinek, legfontosabb vezető műveleteinek ismerete. Fentiek alkalmazása egyszerű játékhelyzetekben.</p>	

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A mozgáskoordináció fejlődésével párhuzamosan az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgásformák stabilá és automatizálttá tétele, változó körülmények között is optimális precizitás kialakítása. Az alapvető mozgáskészségek tanulásának folyamatában nagyfokú cselekvésbiztonság kialakítása - lehetőség szerint – a Kölyökatlétika mozgásanyagának beépítésével. Az egyéni, a páros és a csoportos tanuláshoz szükséges személyes és szociális kompetenciák továbbfejlesztése.</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Járások, futások, oldalazások, szökdelések és ugrások:</i> Fordulattal, ritmus- és irányváltással; manipulatív feladatokkal kombinálva; mozgáskapcsolatokban, vonalak, bóják, ugrókötel által meghatározott mozgásútvonalakon; változó magasságú akadályok beiktatásával; különböző ritmusú és tempójú zenére. Szökdelések, el-, fel- és leugrások és érkezések zenére, ritmikusan, áthajtások közben, különböző eszközök segítségével; manipulatív mozgásokkal összekötve. Haladás kiépített, komplex akadálypályán. Három-öt mozgásformából álló helyváltoztató mozgássorok alkotása és végrehajtása zenére is. Menekülés és üldözés különböző tértárgyak, akadályok kerülésével, egyéb taktikai feladatokkal. <i>Lendítések, körzések:</i> Különböző testrészekkel különböző iramú és sebességű mozgások közben. Rövid mozgássorok alkotása és végrehajtása önállóan vagy párban a lendítésekre és körzésekre építve (zenére is). <i>Hajlítások és nyújtások:</i> Különböző testhelyzetek kialakítása hajlításokkal és nyújtásokkal az egyéni kreativitást felhasználva. Hajlítások és nyújtások összekapcsolása futásból felugrással, illetve különböző eszközökkel. Rövid mozgássorok alkotása és végrehajtása önállóan vagy párban a hajlításokra és nyújtásokra építve (zenére is). <i>Fordítások és fordulatok:</i> Fordítások különböző helyváltoztató mozgásokhoz kapcsolva. Fél és egész fordulat helyben, ugrással különböző eszközökön is. Fordulatok manipulatív eszközökkel kombinálva. Rövid mozgássorok alkotása és végrehajtása önállóan vagy párban a fordításokra és fordulatokra építve (zenére is). <i>Tolások, húzások:</i> Különböző eszközök húzása és tolása egyénileg, párokban és csoportokban fokozódó erő kifejtéssel, különböző eszközökkel és testrészekkel. <i>Emelések és hordások:</i> Társemelések és társhordások csoportokban, illetve az egyéni kompetenciáktól függően párokban. Különböző eszközök emelése és hordása az ízület- és gerincvédelem alapelveinek megfelelően. <i>Függés- és lengésgyakorlatok:</i> Mászókötélen, mászóúdon, bordásfalon, alacsonygyűrűn, KTK-n, egyéb játszótéri eszközökön az egyéni kompetenciáknak megfelelően. „Vándormászás”.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> kifejezés, alkotás, vizuális kommunikáció. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> életvitel, háztartás. <i>Matematika:</i> műveletek értelmezése; geometria, mérés, testek.</p>

<p><i>Egyensúlygyakorlatok:</i> Különböző testrészekben és testhelyzetekben stabil és labilis felületen, csukott vagy bekötött szemmel. Egyensúlyi helyzetek megtalálása hely- és helyzetváltató mozgásokból, illetve manipulatív eszközhasználattal. Társas egyensúlygyakorlatok a közös súlypont megtalálásával. Eszközök egyensúlyban tartása mozgásban különböző testrészekkel, illetve eszközökkel. Egyéb egyensúlygyakorlatok.</p> <p><i>Gurulások, átfordulások:</i> Különböző szereken, eszközökön; különböző kiinduló helyzetekből, előzetes és utólagos mozgással, egyensúlygyakorlatokkal, illetve manipulatív mozgásokkal összekapcsolva. Társal, társakkal tükörképben és azonosan, társon át.</p> <p><i>Támaszok:</i> Haladás kéztámaszos helyzetekben (utánzó mozgásokkal is) komplex akadálypályán, nehezített feltételek mellett. Ugrások, lépegetések kézzel („támlázás”) és lábbal különböző támaszhelyzetekben. Elszakadás a talajtól kézzel és/vagy lábbal különböző támaszhelyzetekből. Fel-, le-, átmászások eszközökre nehezített feltételekkel.</p> <p><i>A természetes hely- és helyzetváltató mozgásokat alkalmazó játékok:</i> Szerep-, szabály- és feladatjátékok, kreatív és kooperatív játékok, népi gyermekjátékok a helyváltató természetes mozgásformák felhasználásával. Akadályversenyek, különböző magasságú eszközök leküzdésével. A közösség összteljesítményén alapuló versenyjátékok. A saját egyéni teljesítmény túlszárnyalását célzó egyéni versenyek.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A térbeli tudatosság (érzékelés): elhelyezkedés a térben; mozgásirány; a mozgás horizontális síkjai; a mozgás végrehajtásának útvonala; a mozgás kiterjedése. Az energiabefektetés tudatossága: idő, sebesség; erőkifejtés; lefutás. Kapcsolatok, kapcsolódások: testrészekkel; tárgyakkal és/vagy társsal, vagy társakkal. A tematikus területhez kapcsolódó mozgásos feladatok elnevezései. Az egyes mozgások vezető műveleteinek, tanulási szempontjainak fogalmi ismerete.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Hely- és helyzetváltató mozgás, térérzékelés, testérzékelés, mozgáskapcsolat, mozgásos játék, játékszabály, játékszerep, gyorsaság, állóképesség, erő, akadályverseny.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Manipulatív természetes mozgásformák</p>	<p>Órakeret 35 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az eszközök ismerete, balesetmentes használata. A manipulatív alapmozgások vezető műveletei.</p>	

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tudatos gyakorlás és a gyakorlás általi fejlődés örömteli megélése során a magabiztosság erősítése. Bátor, sikerorientált tanulási igény megalapozása, ezzel hozzájárulás a szabadidős aktivitások és játéktevékenység mindennapi életben való használatához. A finommotorika fejlesztése – lehetőség szerint – a Kölyökatlétika mozgásanyagának beépítésével.</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Dobások (gurítások) és elkapások:</i> Egy- és kétkézes gurítások és dobások helyből, majd haladásból. Különböző ívben és sebességgel érkező labdák és egyéb eszközök elkapása párban és csoportokban nehezített feltételek mellett. Alsó, felső, mellső dobások párban és csoportokban különböző erővel, irányba és távolságra <i>haladó mozgás közben</i>. Gurítások, dobások és elkapások egyszerű cselekkel és egyéb feladatokkal kombinálva. Labdaátadások játékhelyzetekben. Kapura dobások talajról. Páros és hármas kapcsolatok kialakítása játékhelyzetekben. <i>Rúgások, labdaátvételek lábbal:</i> Labdás koordinációs gyakorlatok labdavezetéssel különböző alakzatokban. Labdavezetés- és labdakontroll-gyakorlatok váltakozó sebességgel és/vagy irányban társak között mindkét láb használatával. Belső csüd, teli csüd, teljes csüd, külső csüd használata feladatmegoldásoknál. „Dekázás” mindkét láb használatával. Rúgások a lábfej különböző részeivel helyből, mozgásból. Játékos passzgyakorlatok. Kézből rúgásfeladatok meghatározott célra, távolságra „dropból” is próbálkozva. <i>Labdavezetések kézzel:</i> A társsal azonosan, illetve tükörképben; váltakozó irányban, sebességgel, akadályok felhasználásával; kreatív feladatalkotással; labdadobással, gurítással kombinálva egyénileg, párban és csoportban; csoportos labdavezetési feladatok. <i>Ütések testrésszel és eszközzel:</i> Puha labda és léggömb ütése testrésszel, rövid és hosszú nyelű ütővel különböző célfelületekre, távolságokra és magasságokra; háló (zsinór) fölött különböző magasságban és ívben a vizuális kontroll csökkentésével; egyénileg, párban és csoportban, tükörképben és azonosan. Ütések tenyeres és fonák mozgásmintával; szerveszerűen. <i>A manipulatív természetes mozgásformák gyakorlása játékban</i> Szabály- és feladatjátékok, sportjáték-előkészítő kisjátékok, alkotó és kooperatív játékok. Népi gyermekjátékok. A manipulatív mozgásokat alkalmazó, pontosságra, csökkenő hibaszázalékra, növekvő sikerességre, kreatív eszközhasználatra irányuló egyéni, páros és csoportos versenyek.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Bonyolultabb játékfeladatok által megkövetelt, szabályok szerinti eszközhasználat. A manipulatív eszközhasználati technikák vezető műveletei. Térbeli és energiabefektetésbeli ismeretek az eszközhasználatl</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> életvitel, háztartás.</p>

összefüggésben. Az eszközkészítés lehetőségeinek megkülönböztetése. A játékeladat által megkövetelt szabályok szerinti eszközhasználat ismerete.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Alkalmazkodás, akarat, sporteszköz, használati szabály, lábfej, tenyeres, fonák, dekázás, droprúgás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	A tanult tornaelemek, táncmozdulatok felismerése, végrehajtása. Egyszerű, 2–4 mozgásformák összekapcsolása, esztétikus végrehajtás mellett. Nyújtott karú támaszhelyzetek. Eredményes mászókulcsolás. Magabiztos statikus és dinamikus egyensúlyi helyzetek. Egyszerű tánclépésekkel, a zene ritmusára a tanár, a pár, a társak mozgásának többnyire sikeres követése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A felelősségteljes gyakorlás révén az önálló tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése. A tornajellegű feladatok kombinált megoldásával a testérzékelés, a tér-, izom- és egyensúlyérzékelés továbbfejlesztése. A torna- és a táncmozdulatok gyakorlásával hozzájárulás a relatív erő- és a ritmusképesség fejlődéséhez. Az esztétikus mozgásvégrehajtás rögzítése. A tánc jellegű feladatok tanulása közben a térbeliség (mozgás), az időbeliség (ritmus) és dinamika összehangolása. Ösztönzés az együttműködésre, alkalmazkodásra, a másik nem, a másik személy, a másik csoport elfogadására és megbecsülésére.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Torna:</i> Torna-előkészítő mozgásanyag. Talajgyakorlatok (gurulóátfordulás előre és hátra az egyéni kompetenciákhoz illeszkedő nehézséggel - különböző kiinduló helyzetből, repülési fázissal, szerekre, párban, csoportban; fellendülési kísérletek segítségadással vagy nélküle kézállásba; kézenátfordulás oldalt, emelés zsugorfejállásba; felugrás kéztámasszal különböző szerekre; támaszugrások az egyéni kompetenciákhoz igazodva talajról, ugródeszkáról és/vagy minitrambulínról, egyéni-páros-társas egyensúly- és gúlagyakorlatok. Alaplendület és leugrás gyűrűn és/vagy nyújtón és/vagy játszótéri eszközökön. 3-6 mozgásforma kapcsolatában tornagyakorlatok önálló alkotása és végrehajtása egyénileg és párokban; kötél- és/vagy rúdászás kísérletek mászókulcsolással (3 ütemű mászás); gyermek aerobikgyakorlatok. <i>Tánc:</i> Kreatív tánc különböző ritmusú, tempójú zenére. A fantázia és képzelet megjelenítése játékosan, önállóan alkotott		<i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink. <i>Ének-zene:</i> magyar népi mondókák, népi gyermekjátékok, mozgásos improvizáció, ritmikai ismeretek.

<p>mozgásokon keresztül zenére (kreatív tánc). A zene hangulata, dinamikája hatásának a mozgás általi kifejezése a gyermeki képzelőerő, kreativitás által.</p> <p>Páros vagy társas táncfolyamatok összhangban. Motívumismeret bővülése és az adott tánc(ok) struktúrájának egyre mélyebb megértése és végrehajtása. Páros és csoportos, változatos térformájú motívumfüzerek, gyermektáncok.</p> <p>Ritmusgyakorlatok egész testtel, a különböző testrészek ritmusában egyszerű párhuzamosságok kivitelezése.</p> <p><i>Tornához és táncához kapcsolódó játékok, versenyek, bemutatók:</i> Szerepjátékok, szabályjátékok, feladatjátékok, kreatív és kooperatív játékok tornajellegű mozgásformák illesztésével. Népi játékok énekekre, dalra, zenére. Kreativitásra, esztétikumra és mozgáspontosságra épülő egyszerű torna- és táncbemutatók.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>A tornamozgások megnevezése, torna és testnevelés megkülönböztetése. Baleset- és sérülésveszélyes helyzetek elkerülésének módjai, a személyes teljesítőképesség határai átlépésével kapcsolatos kockázatok létezésének elfogadása. A tanult dalok szövege, a tanult táncokhoz kapcsolódó népi hagyományok, ünnepek elnevezései.</p> <p>A táncjellegű feladatmegoldások a Tánc és dráma kerettanterv mozgásanyagával összekapcsolhatók.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Gurulás, fellendülés, kéztámasz, spicc, egyensúlygyakorlat, tornaelem, alátámasztási pont, aerobik, pontozás, párvezetés, tánc, ütemmutató (metrum), szinkópa, szünet, táncház, fonó, „játészó”, felkérés.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban</p>	<p>Órakeret 16 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.</p> <p>Különböző intenzitású mozgások többször rövid ideig történő fenntartása játékos, változó körülmények között, illetve játékban.</p> <p>Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatlétika játékaiban.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A futó-, ugró- és dobóiskola alapgyakorlatainak fokozódó pontosságú végrehajtása. Idő-, és tempóérzékelésen alapuló tartós futások gyakorlása. A mozdulat- és reakciógyorsaság, az aerob képességek és a törzs- és ízületi stabilizáció fejlesztése. Az atlétikai jellegű alapmozgások tanulása iránti motiváció erősítése a mozgások pontosságra törekvő, változatos gyakorlásával.</p> <p>Az önértékelés további erősítése. A testséma, a testtudat, a figyelem összpontosításának és a figyelem rugalmasságának fejlesztése.</p>	

Ismeretek/Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Járás- és futás mozgásformái:</i> egyenes és változó, illetve váltakozó ritmussal, sebességgel, erő kifejtéssel, lépéstávolsággal és/vagy lépésfrekvenciával; komplex akadálypályán; vágtafutás; tartós futás különböző terepeken; rajtgyakorlatok és a guggolórajt. <i>Ugrások és szökdelések ugrásformái:</i> Ugróiskolai gyakorlatok, sorozatszökdelések az ugrástávolság és -magasság változtatásával, páros és egy lábbon, különböző síkokban; távolugrás-kísérletek elugrósávból guggoló- és/vagy lépőtechnikával; magasugrás-kísérletek átlépő technikával; komplex futó- és ugróiskolai gyakorlatvariációk . <i>Dobások mozgásformái:</i> Egy- és kétkezes hajító-, lökő- és vetőmozdulatok célra, változó távolságra, különböző kiinduló helyzetekből. A forgómozgások előkészítő gyakorlatai. Hajítómozgások 3 lépéses dobóritmusban.</p> <p><i>Az atlétikai jellegű mozgások alkalmazása játékokban és a Kölyökatlétika versenyszerében:</i> A Kölyökatlétika mozgásrendszerére épített szabályjátékok, feladatjátékok, kreatív és kooperatív játékok, önálló, páros és csoportos ugróiskolai gyakorlatsorok, játékok alkotása. A Kölyökatlétika eszközkészletének sokoldalú felhasználása kontrollált csapatversenyek formájában.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Az energia-befektetés tudatosságának összetevői. A futó-, ugró- és dobófeladatokhoz tartozó mozgások megnevezései, a tanult mozgások vezető műveletei, idő- és távolságmérés, atlétikai eszközök elnevezései. A Kölyökatlétikai versenyforma ismerete, az egyéni szerepvállalás fontossága a csapat eredményessége érdekében. Közös szervezés, egymás teljesítményének értékelése és elfogadása.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink.</p> <p><i>Matematika:</i> geometria, mérés, testek.</p> <p><i>Vizuális kommunikáció:</i> közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, leírása.</p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Futó-, ugró- és dobóiskola, váltott lábú szökdelés, váltás, gát, forgás, dobóritmus, sarok-talp gördülés.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	<p>Tapasztalat a manipulatív természetes mozgásformák gyakorló- és feladathelyzetben történő alkalmazásáról.</p> <p>Motivált tanulás a játék folyamatában.</p> <p>Összjáték-tapasztalatok az egyszerű támadó és védő helyzetekről. A sportszerű viselkedés jellemzőinek ismerete.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásával hozzájárulás a taktikai gondolkodás fejlődéséhez.</p> <p>A közös játékfeladatok során a csapatérdek hangsúlyos megjelenítése az egyéni érdekekkel szemben.</p> <p>A játéktevékenység során kialakuló döntéshelyzetek során a célszerű mozgásválasz megtalálása.</p> <p>A szabadidő aktív közösségi játékkal történő kitöltése igényének megerősítése.</p> <p>A tevékenységek során az énközpontúság csökkentése, ezáltal a taktikai gondolkodás további fejlesztése, az egyén csapathoz való pozitív viszonyának további megerősítése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Általános technikai és taktikai tartalmak:</i> Támadó és védő feladatok terület- és emberfogással kisjátékok közben; páros cselezési feladatok, testesel labdavezetéssel, játékos passzgyakorlatok; passzgyakorlatok labdavezetéssel kombinálva 1:1, 2:1, 3:1 ellen.</p> <p><i>Minikosárlabda:</i> Kosárra dobási kísérletek helyből, büntetődobás alacsony palánkra; megindulás, megállás, sarkazás a kosárlabdában.</p> <p><i>Miniröplabda:</i> Kosárérintés és alkarérintés, alsó egyenes nyitás puha labdákkal, léggömbbel egyénileg, párokban, csoportokban.</p> <p><i>Labdarúgás:</i> Rúgások kapura és társhoz belsővel, belső csüddel, teljes csüddel, labdaátvételek; labdakontroll-gyakorlatok, lövő- és testcselek nehezedő feltételek mellett. A kispályás labdarúgás szabályainak alkalmazása 4:1 felállási formában, rombuszalakzatban. A felállási forma alkalmazása Területnyitás támadásban. Területszűkítés védekezésben. Kapusok szerepe védekezésben, támadásban.</p> <p><i>Szivacskezilabda:</i> Kapura dobási kísérletek helyből, nekifutásból, páros lefutásból. Passzgyakorlatok. Ismerkedés a kapusjátékkal.</p> <p><i>Sportjáték-előkészítő (kis)játékok:</i> Létszámazonos (1:1; 2:2; 3:3; 4:4 ellen), létszámfölényes helyzetekben (2:1, 3:1, 4:1, 4:2 ellen) labdarúgás, szivacskezilabda, minikosárlabda (streetball) jelleggel; kis létszámú cicajátékok</p>		<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció.</p> <p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások, geometria.</p> <p><i>Magyar nyelv- és irodalom:</i> kommunikációs jelek felismerése és értelmezése.</p>

<p>labdarúgás-, kézilabda-, kosárlabda jelleggel, fokozatos szabálybevezetéssel; területfoglaló, menekülő-üldöző taktikai játékok; palánkkosárlabda, miniröplabda, vonaljátékok, (kooperatív) zsinórlabda, átfutós röplabda puha labdákkal; sportjátékok rögtönzött mérkőzései kis létszámú csapatokkal, egyszerűsített szabályokkal.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Kommunikációs formák és jelek felismerése a csapatjáték során. A kisjátékokhoz szükséges sportági alapszabályok ismerete.</p> <p>Törekvés a társas szabályok betartására. A sportszerű viselkedést igénylő helyzetek felismerése.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Labdaív, területvédelem, cselezés, emberfogás, területfoglalás, technikai végrehajtás, taktikai gondolkodás, kooperatív játék, labdabirtoklás, emberelőny, esélykiegyenlítés, győzelem, vereség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban	Órakeret 18 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A gyorsúszás vagy hátúszás közül egy úszásnem választása.</p> <p>Az uszodában szükséges magatartási, higiéniai és balesetvédelmi szabályrendszer tudatosítása, a személyes felelősség kialakítása és az uszodai szabályok betartása.</p> <p>Egy úszásnem (gyorsúszás vagy hátúszás) technikájának rögzítése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az úszásoktatás óraszám helyi feltételektől függ, de 18 óra biztosítása előírt (a két évfolyamon együttesen). Amennyiben az iskola úszásoktatásra a helyi tantervben csak 18 órát tervez, vagy nem használja fel a teljes (36 órás) időkeretet, a fennmaradó órákat a többi tematikai egység időkeretének bővítésére kell fordítania.</p> <p>MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p>A vízhez szoktatás gyakorlatai, a vizes környezet balesetvédelmi és higiéniai rendszabályai.</p> <p>Vízbiztonság, siklás hason és háton. Tudatos levegővétel az úszás rávezető gyakorlataiban.</p> <p>Hátúszás</p> <p>Szárazföldi rávezető gyakorlatok (karmunka, lábmunka).</p> <p><i>Feladatok háton:</i> felfekvés a hátra kapaszkodással, fejbeállítás, csípőemelés; háton lebegés segítséggel és önállóan; felfekvés hátra segítséggel és önállóan; lebegés háton önállóan; lebegés és siklás háton.</p> <p><i>Hátúszás lábtempó:</i> siklás háton; hátúszó lábtempó úszólappal és labdával; hátúszó lábtempó, segítséggel; hátúszás lábtempó segítséggel és önállóan; háton lebegés, siklás és a hátúszás lábtempó</p>		<p><i>Vizuális kultúra:</i> tárgy- és környezetkultúra.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> a víz tulajdonságai, testünk, életműködéseink.</p>

<p>összekapcsolása; hátúszás lábmunka önálló gyakorlása. <i>Hátúszás kartempó:</i> hátúszás kartempó – késleltetve; mélytartásból, majd magastartásból; egykaros hátúszás-kísérletek, a levegővétel. <i>Hátúszás kar- és lábtempó összhangjának megteremtése:</i> hátúszás lábtempó, késleltetett kartempó; hátúszás kar- és lábtempó technikai gyakorlatai.</p> <p>Gyorsúszás Szárazföldi rávezető gyakorlatok (karmunka, lábmunka. légvétel, ritmus) <i>Gyorsúszás lábtempó:</i> siklás hason; gyorsúszás lábtempó korlátnál és önállóan eszközök felhasználásával is; gyorsúszás lábtempóval. <i>Gyorsúszás kartempó:</i> gyorsúszás kartempó járásban; gyorsúszás kartempó járásban egy karral végzett kartempóval; egykaros úszások gyorsúszásban. <i>Gyorsúszás kar- és lábtempó összekötése:</i> gyorsúszás technikai feladatok; gyorsúszás kar- és lábtempó gyakorlása. <i>Gyorsúszás levegővétele:</i> a gyorsúszás levegővétele „hátrafordulással”; gyorsúszás levegővétel gyakorlása járás közben; a gyorsúszás kartempó és a levegővétel összekapcsolása. <i>Úszások a mélyvízben:</i> gyorsúszás karral-lábbal; gyorsúszás karral-lábbal, hátrafordulásos levegővétellel; úszás szabadon. <i>Ugrások, taposások:</i> beugrás és taposás a mélyvízben (növekvő időtartamban); fejesugrás és előkészítő gyakorlatai. A téri tájékozódás, tér- és mélységérzékelés fejlesztése úszó és merülő gyakorlatokkal. Adott úszásnem technikai gyakorlatai koordinációs céllal. Játékos páros és társas vízi feladatok erőfejlesztő céllal. <i>Vízhez kötött játékok:</i> Hajóvontatás, siklási és vízbeugrási versengések, víz alatti fogók, játékos úszógyakorlatok; játékos vízi csapatversenyek eszközökkel, vízilabda-, illetve röplabdajellegű labdás játékok, egyéb játékok különféle eszközökkel.</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A választott úszástechnikával kapcsolatos fogalmi készlet ismerete, az uszoda élet- és balesetvédelmi ismeretei, önbizalom és bizalom mások iránt, az úszástanulással, vízben mozgással kapcsolatos érzések kommunikációja, irányítás általi alkalmazkodás.</p> <p><i>Amennyiben az intézményben az 1-2. osztályban is megoldott az úszásoktatás, a tematikai egység céljait és követelményeit a helyi tantervben ennek figyelembe vételével kell meghatározni.</i></p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Felfekvés, gyorsúszás, hátúszás, fejesugrás, késleltetés, levegővétel, merülés, mentés, életvédelem, örvény, pánik, félelem, fáradtság.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben</p>	<p>Órakeret 20 óra</p>
---	--	-----------------------------------

Előzetes tudás	A szabadtéri és természetben űzött mozgásos tevékenységek alapvető egészségvédelmi és környezettudatos szabályai. Az időjárási körülmények hatása a testmozgásra. Mozgástapasztalat néhány szabadidős mozgásrendszerrel.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az alternatív, szabadidős mozgásformák további megismerése és kipróbálása. A kihívást jelentő, új sportágak révén a mozgás iránti pozitív érzelmi bázis formálása. Az aktív szabad játék, majd a rekreáció a későbbi egészséget fenntartó, fejlesztő funkciójának megalapozása.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Kapcsolódási pontok	
<p>MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Ismerkedés újabb alternatív és szabadidős aktivitásokkal, technikai készetükkel, taktikai elemeikkel és szabályaikkal és/vagy az 1-2. osztályban választottak további gyakorlása a lehetőségek függvényében:</i> Szabad, aktív játéktevékenység; szabad mozgás a természetben változatos időjárási körülmények közepette; feladatok és játékok havon és jégen; siklások, gördülések, gurulások, gurítások különféle eszközökkel; hálót igénylő és háló nélküli labdás sportok, játékok; labdás játékok különféle labdákkal ; falmászás; íjászat, lovaglás, :, karate, nordic-walking, vívás. Egyéb szabadidős mozgásos, táncos tevékenységek. Gyermekjoga gyakorlatok. <i>Az alternatív, szabadidős mozgásos tevékenységekben megvalósítható játékok.</i> A választott mozgásrendszerhez illeszkedő játékok, ügyességi csapatversenyek, házi bajnokságok</p> <p>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A választott szabadidős mozgásrendszerek elnevezései, alaptechnikai és taktikai elemei, legfontosabb szabályai, KRESZ-alapismeretek, a szabadidős mozgásokhoz tartozó szabályok, eszközök ismerete, a szabadidő- és médiatudatosság. <i>A választás a helyi sajátosságok figyelembe vételével (képesített szakember, felszereltség) a helyi tanterv alapján történik.</i></p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek.</i></p> <p><i>Környezetismeret: testünk, életműködéseink; időjárás, éghajlat.</i></p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rekreáció, szabadidő, játékszervezés, bőrbetegség, kullancs, UV-sugárzás,

<p>A fejlesztés várt eredményei a harmadik évfolyamos ciklus végén</p>	<p><i>Előkészítő és preventív mozgásformák</i> Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is. Önálló pulzuszámolás. A levezetés helyének és preventív szerepének megértése. A nyújtó, erősítő, ernyesztő és légzőgyakorlatok pozitív hatásainak ismerete. A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása. Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása. A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása. A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén. Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.</p> <p><i>Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák</i> Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása. Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel, társakkal. A bonyolultabb játékeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása. A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése, valamint azok mozgástanulási szempontjainak (vezető műveletek) ismerete.</p> <p><i>Manipulatív természetes mozgásformák</i> A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása. A manipulatív természetes mozgásformák kombinálása térben és szabályozott energiabefektetéssel. A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése. A pontosság, célszerűség és biztonság igényé válása. A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.</p> <p><i>Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban</i> Részben önállóan tervezett 3-6 torna- és/vagy tánclem összekötése zenére is. A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás. Nyújtott karral történő támasz a támaszúgrások során. Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet. A tempóváltozások érzékelése és követése. A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.</p>
---	--

	<p><i>Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban</i> A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizításra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között. A 3 lépéses dobóritmus ismerete. A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban. Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is. A Kölyökatléтика eszköz- és versenyrendszerének ismerete. A Kölyökatlétikával kapcsolatos élmények kifejezése.</p> <p><i>Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban</i> A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete. Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során. Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése. Az emberfogásos és a területvédekezés megkülönböztetése. Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra. A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés. A sportszerű viselkedés értékévé válása.</p> <p><i>Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban</i> Néhány önvédelmi fogás bemutatása párban. Előre, oldalra és hátra esés, tompítással. A tolások, húzások, emelések és hordások erőkifejtésének optimalizálódása. A grundbirkózás alapszabályának ismerete és alkalmazása. A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés. Az saját agresszió kezelése. Az önvédelmi feladatok céljának megértése.</p> <p><i>Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban</i> Egy úszásnemben 25 méter leúszása biztonságosan. Fejesugrással vízbe ugrás. Az uszodai rendszabályok természetessé válása. A tanult úszásnem fogalmi készletének ismerete.</p> <p><i>Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben</i> Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete. A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása. A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során. A szabadterén, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.</p>
--	--

Katolikus hittan 1-4. évfolyam

1. évfolyam

Célok és feladatok

A foglalkozások segítsenek feldolgozni a gyermekek mindennapi tapasztalatait, élményeit. A fogalmi jellegű feldolgozást érzelmi megközelítéssel is ki kell egészítenünk.

Ismerkedjenek meg a gyermekek a történeti Jézus életének főbb eseményeivel. Ismerjék meg Jézus Krisztust mint az Atya küldöttét (kapcsolódva a karácsonyi és a húsvéti ünnepkörhöz).

Ismerjék meg a jézusi tanítás sarkalatos elemeit néhány evangéliumi példabeszéd tükrében. Váljanak számukra ismerőssé, érthetővé a vallási jelek, főbb szimbólumok; ismerkedjenek az egyházi élet személyeivel, eseményeivel és kellékeivel.

Közös élmények, cselekvések kapcsán az osztályközösség tagjai erősödjenek összetartozásukban. Közös áhítatélmények révén váljanak képessé személyes imádságra; gyakorolják a közösségben végzett ima kötött, fegyelmezett formáit is. Jézus tanításának ismeretében tudatosan reflektáljanak személyes életük eseményeire, feladataira.

Az anyag feldolgozásánál alkalmazzuk: az érzelmileg motivált, személyes jellegű beszélgetéseket; megfigyelések végeztetését; értékelések és ítéletalkotások ütköztetését; a dramatizálást; az élményrajzokat; az énekes-mozgásos és zenés gyakorlatokat; a rendszerezés, összefoglalás és értékelés rejtvénytű és játékosan tesztelő feladatait; az áhítat perceit képelmélkedésekkel s egyéb ihletett megoldásokkal.

1. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám		
Bevezetés – Isten gyermekei vagyunk		3		
1.	Világunk, embertársaink	témafeldolgozás összefoglalás, ellenőrzés	14 2	16
2.	Isten Fia emberré lett	témafeldolgozás összefoglalás, ellenőrzés	13 2	15
3.	Isten Fia köztünk élt	témafeldolgozás összefoglalás, ellenőrzés	20 2	22
4.	Isten népe	témafeldolgozás összefoglalás, ellenőrzés	6 2	8
Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3		
Év végi ismétlés, összefoglalás		7		
Összesen		74		

Bevezetés – Isten gyermekei vagyunk

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Szociális és állampolgári kompetencia A társadalmi érzékenység fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A harmóniaérzék fejlesztése <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i></p>	<p>Ismerkedés egymással, az iskolával, a hittannal</p>	<p>Tanítói irányítással kapcsolatteremtő játékokat játszanak Bemutatják családjukat Imádkozni tanulnak énektanulással, gyertyagyújtással</p>	<p>Ének-zene</p>

Világunk, embertársaink (1. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> A megfigyelés és a stratégiai tervezés képességének fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A beszédkészség fejlesztése A szóbeli szövegek megértése és értelmezése képességének fejlesztése</p>	<p>Ismerkedés a teremtett világgal és az embertársakkal:</p> <p>A nagyvilág: a Föld Az élő világ: Isten az élet ura A ránk bízott világ</p> <p>Embertársaink (nemek, életkorok, embertípusok)</p> <p>Élet a családban: családtagok,</p>	<p>Bevezetés: fényképek gyűjtése a világról</p> <p>Tanórai beszélgetés a világról, az embertársi kapcsolatokról</p> <p>Aktualizálás: rajzkészítés a családról; énektanulás, hogy otthon is hozzá tudjanak járulni az imához</p>	<p>Környezetismeret Rajz Ének-zene</p>

<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A nyitottság és társadalmi érzékenység képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A kapcsolatba hozás képességének fejlesztése</p>	<p>vendégszeretet; családi ima</p> <p>Élet az embertársak között: szomszédok, az utca népe</p> <p>Gyermekek egymás között: az együttélés szabályai</p>		
--	--	--	--

Isten Fia emberré lett (2. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A beszédkészség és a szóbeli szövegek megértésének, illetve alkotásának fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A megkülönböztetés képességének fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> Az esztétikai érzék fejlesztése Szociális és állampolgári</p>	<p>Ismerkedés Jézus életének eseményeivel:</p> <p>Az angyali üdvözlés Mária és József várja a gyermeket A napkeleti bölcsek látogatása A Szent Családnak menekülnie kell</p>	<p>A tanító bemutatja a szentírási elbeszéléseket</p> <p>Ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása</p> <p>Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; társasjátékok (pl. betlehemi társasjáték) játszása; ima (Miatyánk), ének és versek tanulása</p>	<p>Ének-zene</p>

<p>kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A felelősségérzet és társas aktivitás készségének fejlesztése</p>			
--	--	--	--

Isten Fia köztünk élt (3. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A beszédképesség és a szóbeli szövegek megértésének, illetve alkotásának fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A reflektálás képességének fejlesztése</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> Az esztétikai érzék fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára</i></p>	<p>Ismerkedés a földi Jézus életének eseményeivel:</p> <p>Jézus a világ elé lép: a tanítványok kiválasztása</p> <p>Jézus az Atya szeretetéről tanít: a tékozló fiú története</p> <p>Jézus az emberszeretetről tanít: az irgalmas szamaritánus története</p> <p>Jézus részt vesz az emberek életében: a kánai menyegző; a kenyérszaporítás</p> <p>Jézus segít barátain: a vihar lecsendesítése</p> <p>Jézus segít a betegeken és a szomorkodókon: Jairus leányának feltámasztása</p> <p>Jézus a Jó Pásztor</p>	<p>A tanító bemutatja a szentírási elbeszéléseket</p> <p>Ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása</p> <p>Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; társasjátékok (pl. igaz-hamis) játsszása; ima (Üdvözlégy Mária), ének és versek tanulása</p>	<p>Ének-zene Olvasás</p>

<i>nevelés</i> <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A felelősségérzet és a társas aktivitás készségeinek fejlesztése			
---	--	--	--

Isten népe (4. témakör)			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra <i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i> A beszédkészség és a szóbeli szövegek megértésének, illetve alkotásának fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A memória képességének fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> Az esztétikai érzék fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A felelősségérzet és a társas aktivitás	Ismerkedés Isten népével: Isten családjának tagjai: a keresztelezés Jézus pásztorokra bízta népét: papok, püspökök, pápa Isten népének ünnepi együttléte: a szentmise A mindennapok megszentelése: imamódok, imaformák Jézus anyát is adott: Mária Élet az egyházközségben	A tanító bemutatja a szentírási elbeszéléseket Ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; társasjátékok (pl. csapatversenyek) játszása; ének és versek tanulása	Ének-zene Olvasás

készségének fejlesztése			
-------------------------	--	--	--

Alapkövetelmények

Legyen a gyermeknek élményszerű fogalma Istenről mint gondviselő Atyáról, s ezt tudja is kifejezésre juttatni a maga értelmi-érzelmi szintjén. Ismerje és tudja elmondani Jézus életének főbb eseményeit kisebb segítséggel. Válgék tudatossá a gyermekben, hogy Jézus az Atya küldötte. Ismerje a karácsony, húsvét, pünkösd ünnepeinek tartalmát. Ismerje és értse a legelemibb vallási jeleket, szimbólumokat. Ismerje és szeresse az egyházat mint Isten népét, a Jézus Krisztusban hívők nagy családját, amelynek látható feje a római pápa. Ismerje a templom főbb liturgikus tárgyait, s tudjon a templomban megfelelő módon viselkedni, illetve a közös liturgiában részt venni. Tudja az alapvető imádságokat, az egyszerűbb egyházi énekeket.

Ellenőrzése, értékelés, minősítés

Kérdésfeltevéssel, beszélgetéssel ellenőrizzük, hogy az órán elmondottakat mennyire értették meg, illetve tették magukévá a gyermekek. Rendszeresen ellenőrizzük a tanulók füzetében végzett tanulói tevékenységet.

A helyes válaszokat, jó meglátásokat dicséretben részesítjük: ez serkenti a gyermekeket igyekezetükben. A hibás feleletet azonnal javítjuk, de sohasem elmarasztaló módon, hanem nagy szeretettel, tapintattal. Az értékelés változatos módon történik: szóbeli dicséret, jó pont, a jutalmazás különböző formái: szentkép, csillag, szív nyomda, elismerő kézfogás stb. Első osztályban nincs osztályzás, a „megfelelt”, „jól megfelelt” minősítést alkalmazzuk.

Projektmunka: tervezés, rend, szépség, együttműködés

HITTAN

2. évfolyam

Célok és feladatok

A gyermekeknek meg kell ismerniük az őket hívó Jézus életének és tanításának főbb mozzanatait az evangéliumok alapján. Meg kell tanulniuk a Miatyánkot, az Üdvözlégyet, a Hiszekegyet (elemeiben), a szentmise főbb részeit, és ismerniük kell a keresztség szentségét.

Segíteni kell a gyermeket annak felismerésében, hogy Jézus az ő barátja, aki hívja, szereti és tanítja őt. Készségessé kell tenni a gyermeket a Jézussal való szentségi találkozásra.

2. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
Jézus hív			
1.	Jézus követésre hív	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8
2.	Jézus öröme hív	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8
3.	Jézus a mennyei Atyához hív	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8
4.	Jézus testvérként hív	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8
5.	Jézus példájával hív	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8
6.	Jézus közösségbe hív	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	7
7.	Jézus tanúságtételre hív	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	7
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3
	<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>		7
	Összesen		74

Jézus követésre hív (1. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A beszédkézség és a szóbeli szövegek megértésének, illetve alkotásának fejlesztése A másolási és a szövegértési képesség fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A lényegkiemelés képességének fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az esztétikai érzék fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A felelősségérzet és a szervezőképesség fejlesztése</p>	<p>Jézus, aki követésére hívja az embert – ismerkedés az újszövetségi elbeszélésekkel: Az első tanítványok meghívása Jézus és a gyermekek Lévi, a vámos meghívása A gazdag ifjú találkozása Jézussal</p>	<p>A tanító bemutatja a szentírási elbeszéléseket Ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása Ismeretek közös, rövid jegyzetelése; lerajzolása Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; tanórai beszélgetés: Jézus minden embert hív a közösségébe, a templomba</p>	<p>Írás Olvasás</p>

Jézus öröme hív (2. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A beszéd-készség és a szóbeli szövegek megértésének, illetve alkotásának fejlesztése A másolási és a szövegértési képesség fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Az összehasonlítás képességének fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az esztétikai érzék fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Az önkifejezés és a másokra való odafigyelés képességének fejlesztése</p>	<p>Az öröme hívó Jézus – ismerkedés az újszövetségi elbeszélésekkel: A kánai menyegző A csodálatos kenyérszaporítás Jézus imádkozni tanít</p>	<p>A tanító bemutatja a szentírási elbeszéléseket Ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása Ismeretek közös, rövid jegyzetelése; lerajzolása Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; tanórai beszélgetés: a csoda az ember életében a kapcsolatokban nyilvánul meg; Projektmunka: óriási közös rajz készítése a történetekről az osztályterem díszítésére</p>	<p>Rajz Ének-zene Írás Olvasás</p>

Jézus a mennyei Atyához hív (3. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák,	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási
----------------------------	------------------	-----------------------	--------------

fejlesztési feladatok			lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A beszédkésztség és a szóbeli szövegek megértésének, illetve alkotásának fejlesztése A másolási és a szövegértési képesség fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A koncentráció és elmélyülés képességének fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A nyitottság és az önfejlesztés képességének fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Az önkifejezés és a másokra való odafigyelés képességének fejlesztése</p>	<p>Jézus, aki imádkozni tanít – a Miatyánk ima értelmező megismerése: Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a Te neved... Jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod... Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma... Bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is...</p>	<p>A tanító bemutatja a szentírási elbeszéléseket Ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása Ismeretek közös, rövid jegyzetelése; lerajzolása Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; tanórai beszélgetés: miért fontos a megbocsátás; személyes imák írása és elismádkozása az órák végén; Projektmunka: mécses készítése az otthoni imaalkalmakra</p>	<p>Rajz Technika Írás Olvasás Ének-zene</p>

Jézus testvérként hív (4. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció	Jézus születésének elbeszélése az		Ének-zene

<p>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</p> <p>A beszéd-készség és a szóbeli szövegek megértésének, illetve alkotásának fejlesztése</p> <p>A másolási és a szövegértési képesség fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás</p> <p><i>A tanulás tanítása</i></p> <p>Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p><i>Testi, lelki egészség</i></p> <p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>A másoknak való örömszerzés képességének fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia</p> <p><i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p> <p>Az önkifejezés és a társas aktivitás képességének fejlesztése</p>	<p>evangéliumokban – az újszövetségi elbeszélések megismerése:</p> <p>Az angyali üdvözet</p> <p>Mária látogatása Erzsébetnél</p> <p>Úton Betlehem felé</p> <p>Jézus születése; első látogatói: a pásztorok</p> <p>Jézus bemutatása a templomban</p> <p>A napkeleti bölcsek látogatása</p> <p>Jézus az egész világ Megváltója</p> <p>A 12 éves Jézus a templomban</p>	<p>A tanító bemutatja a szentírási elbeszéléseket</p> <p>Ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása</p> <p>Ismeretek közös, rövid jegyzetelése; lerajzolása</p> <p>Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; tanórai beszélgetés: az igenekből fakadó öröm;</p> <p>Projektmunka: karácsonyi veresek/énekek/szentírási részek tanulása, előadása a családtagok számára</p>	<p>Olvasás</p> <p>Írás</p> <p>Rajz</p> <p>Technika</p>
---	--	--	--

Jézus példájával hív (5. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció</p> <p>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</p>	<p>Jézus életének eseményeit bemutató elbeszélések az evangéliumokban – az újszövetségi elbeszélések megismerése:</p>	<p>A tanító bemutatja a szentírási elbeszéléseket</p>	<p>Rajz</p> <p>Technika</p> <p>Ének-zene</p>

<p>A beszéd-készség és a szóbeli szövegek megértésének, illetve alkotásának fejlesztése A másolási és a szövegértési képesség fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az elmélyülés képességének fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A felelősségérzet és a szervezőképesség fejlesztése</p>	<p>Jézus megkeresztelkedése Jézus elvonul a pusztába Nem mindenki fogadja el Jézus tanítását Bevonulás Jeruzsálembe A kereskedők kiűzése a templomból Az utolsó vacsora Jézus imádkozik az emberekért Az oltáriszentség elrendelése Jézus elfogása, pere Jézus a kereszten – János és Mária</p>	<p>Ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása</p> <p>Ismeretek közös, rövid jegyzetelése; lerajzolása</p> <p>Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; tanórai beszélgetés: a keresztút/nehézségek a szeretet útja; Projektmunka: keresztúti képek készítése és kiállítása az osztályteremben; szülők meghívása közös keresztúti imára</p>	<p>Olvasás Írás Környezetismeret</p>
---	---	---	--

Jézus közösségbe hív (6. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A beszéd-készség és a szóbeli</p>	<p>Jézus életének eseményeit bemutató elbeszélések az evangéliumokban – az újszövetségi elbeszélések megismerése:</p>	<p>A tanító bemutatja a szentírási elbeszéléseket</p>	<p>Olvasás Írás Technika</p>

<p>szövegek megértésének, illetve alkotásának fejlesztése A másolási és a szövegértési képesség fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A rendszerszemlélet képességének fejlesztése</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A pozitív gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> Az etikai érzék fejlesztése</p>	<p>Jézus feltámadása Jézus és Mária Magdolna találkozása Az emmauszi tanítványok Tamás apostol hitelensége Jézus a Tibériás tavánál Jézus búcsúzik Jézus Péterre bízta az egyházat A tanítványok közössége Jézus mennybemenetele után</p>	<p>Ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása</p> <p>Ismeretek közös, rövid jegyzetelése; lerajzolása</p> <p>Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; tanórai beszélgetés: milyen közösséggé válhat az osztály; Projektmunka: rajzok készítése az osztályközösségről; a legjobban sikerült alkotások megjelentetése az iskola honlapján</p>	<p>Rajz Ének-zene</p>
--	---	---	---------------------------

Jézus tanúságtételre hív (7. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A beszédkészség és a szóbeli szövegek megértésének, illetve</p>	<p>A tanúságtévő közösség – az újszövetségi elbeszélések megismerése: Az első Pünkösöd – a Szentlélek eljövetele A Szentlélek ajándékai</p>	<p>A tanító bemutatja a szentírási elbeszéléseket Ismeretek szóbeli visszamondása,</p>	<p>Rajz Technika Írás Olvasás</p>

<p>alkotásának fejlesztése A másolási és a szövegértési képesség fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A modellalkotás képességének fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A kommunikáció képességének fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Az empátia fejlesztése</p>		<p>megszilárdítása</p> <p>Ismeretek közös, rövid jegyzetelése; lerajzolása</p> <p>Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; tanórai beszélgetés: milyen ajándékai/képességei vannak a közösség egyes tagjainak</p>	
---	--	---	--

Alapkövetelmények

Ismerje a tanuló Jézus nyilvános működésének főbb eseményeit. Tudjon elmondani egy-egy evangéliumi történetet. Ismerje Jézus megváltói szerepét, tevékenységét. Ismerje a keresztség szentségét. Ismerje a szentmise fő részeit.

Ellenőrzése, értékelés, minősítés

Folyamatosan számon kérjük az órán hallott és feldolgozott evangéliumi történetet vagy tanítást. Kérdésekkel, beszélgetéssel ellenőrizzük, mennyire értették meg, illetve sajátították el tanulóink Jézus tanítását. Értékelésünket dicsérettel, jutalmazással és osztályzattal fejezzük ki. A helytelen vagy pontatlan feleletet javítjuk, pontosítjuk.

Projektmunka: tervezés, rend, szépség, együttműködés.

HITTAN

3. évfolyam

Célok és feladatok

A gyermeknek ismernie kell Jézus életét, legfontosabb tanításait, el kell sajátítania a bűnbánat szentségével, illetve az oltáriszentséggel kapcsolatos tudnivalókat; tudnia kell a tízparancsolatot és Jézus új parancsolatát. – Harmadikos korban a gyerekek számára feltétlenül biztosítani kell az Újszövetségi Szentírás használatát, és az órákon mintegy bele kell nőniük a Szentírás rendszeres olvasásába.

A gyermeket hozzá kell segíteni ahhoz a felismeréshez, hogy a Jézust követő ember válasza Isten szeretetére a Krisztus tanítása szerinti élet és a vele való találkozás az eukharishtiában. A gyermek tárgyi tudásának építésével egy időben lelki fejlődését is segítenünk kell, hogy a harmadik év végére minél felkészültebbé válhasson az eukharisztia tudatos vételére. Imaéletének formálásában arra kell törekednünk, hogy a saját korának megfelelő szinten értse és érezze az ima fontosságát. Segítenünk kell őt abban, hogy szintjének megfelelő tudatossággal válaszoljon Jézus szeretetére, törekedjen a jóra.

3. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
Találkozás Jézussal			
1.	A találkozás – öröm	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	6 2 8
2.	A találkozás – változás	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	6 2 8
3.	A találkozás – kapcsolat	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	6 2 8
4.	A találkozás – növekedés a bölcsességben	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	6 2 8
5.	A találkozás – szeretetből vállalt áldozat	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	6 2 8
6.	A találkozás – megváltás	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	6 2 8
7.	A találkozás – élet	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	6 2 8
8.	A találkozás – küldetés	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	6 2 8
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3
	<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>		7
	Összesen		74

A találkozás – öröm (1. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A beszédkésztség fejlesztése A másolási és íráskészség fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A felelősségérzet fejlesztése</p> <p>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</p>	<p>Az evangéliumi Jézus megismerése:</p> <p>Az örömet adó találkozás-elbeszélések értelmezése: Mária, Simeon, a bölcsek A tanítványok öröme A halászok és Máté meghívása A gazdag ifjú</p>	<p>Tanórai beszélgetés az örömet adó találkozások lehetőségéről</p> <p>A tanító elmondja, bemutatja a bibliai elbeszéléseket Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe</p> <p>Aktualizálás projektmunka keretében: a vasárnapi szentmiséről rajz készítése egy füzetbe – a füzetet az elsőáldozási szentmisén felajánláskor az oltárra teszik a gyerekek</p>	<p>Olvasás</p> <p>Írás</p> <p>Rajz Technika</p>

A találkozás – változás (2. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A beszédképesség fejlesztése A másolási és írásképesség fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia A felelősségérzet fejlesztése</p> <p><i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A harmóniára való készség fejlesztése</p> <p><i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p>	<p>Az evangéliumi Jézus megismerése:</p> <p>Az ember változását bemutató evangéliumi elbeszélések megismerése: A bűnös asszony Simon farizeus házában Bartimeus meggyógyítása Nikodémus A szamariai asszony</p>	<p>Tanórai beszélgetés az ember változásának lehetőségéről</p> <p>A tanító bemutatja a bibliai elbeszéléseket</p> <p>Beszélgetés a történetekről: Menj, és többé ne vétkezzél– miben áll Jézus követése</p> <p>Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe</p> <p>Aktualizálás: imádságok megfogalmazása a füzetbe; mécses készítése Zenehallgatás</p>	<p>Technika Rajz Olvasás Ének-zene Írás</p>

A találkozás – kapcsolat (3. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Beszédkészség fejlesztése A másolási és íráskészség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia A felelősségérzet fejlesztése <i>isméltődik?</i> <i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i> Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése Az etikai érzék fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i> Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A harmóniára való készség fejlesztése Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia <i>Fenntarthatóság,</i></p>	<p>Az evangéliumi Jézus megismerése: A Jézussal való kapcsolatot bemutató evangéliumi elbeszélések megismerése: Példabeszédek: Jézus: a jó Pásztor Jézus: a kapu Jézus: az Út, az Igazság és az Élet Jézus a gondviselésről tanít A tékozló fiú története</p>	<p>Tanórai beszélgetés az emberek közti kapcsolatok lehetőségéről A bibliai elbeszélések egyéni, hangos, értő olvasása; tartalmuk elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történetek mondanivalójáról: Isten mindig szeretettel várja vissza az embert Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe Aktualizálás projekt munka keretében: nagy kapu készítése csomagolópapírra, teremdíszítés; meditáció: a kapu mint az Atya visszaváró szeretetének szimbóluma</p>	<p>Rajz Technika Olvasás Írás</p>

környezettudatosság Önállóságra nevelés Állampolgárságra, demokráciára nevelés			
---	--	--	--

A találkozás – növekedés a bölcsességben (4. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A harmóniára való készség fejlesztése Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Önállóságra nevelés <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Hatékony, önálló tanulás A beszédkészség fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> A másolási és íráskészség fejlesztése	Az ember növekedését elősegítő Jézust bemutató evangéliumi elbeszélések megismerése: Példabeszéd a sziklára épült házról A talentumokról szóló példabeszéd A szűk kapu, a keskeny út Jézus lecsendesíti a vihart A csodálatos halfogás A bénát Jézus elé viszik barátai Jézus meggyógyítja a tíz leprást A magvetőről szóló példabeszéd Látogatóban Máriánál és Mártánál Az irgalmas szamaritánus	Tanórai beszélgetés az ember talentumairól Előkészítő projekt munka: jó cselekedeteket jelző színes virágok gyűjtése, a gyűjtemény kiállítása az osztályteremben A jócselekedet szó jelentésének megbeszélése, lejegyzése a füzetbe A bibliai elbeszélések egyéni, hangos, értő olvasása; tartalmuk elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történetek mondanivalójáról: Isten minden embert megajándékoz lehetőségekkel, amelyekért hálásak vagyunk Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe Aktualizálás projekt munka keretében: kis könyv készítése az ember szellemi-lelki	Ének-zene Rajz Technika Olvasás Írás

<p>Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése Az etikai érzék fejlesztése</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A harmóniára való készség fejlesztése <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Önállóságra nevelés <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p>	<p>Jézus megbocsátásra tanít</p>	<p>értékeiről</p>	
--	----------------------------------	-------------------	--

A találkozás – szeretetből vállalt áldozat (5. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció <i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i> A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A beszédképesség fejlesztése A másolási és írásképesség fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári</p>	<p>Az emberért áldozatot vállaló Jézust bemutató evangéliumi elbeszélések megismerése:</p> <p>Az utolsó vacsora Jézus kereszthalála Jézus feltámadása</p>	<p>Tanórai beszélgetés az áldozatot vállaló szeretet lehetőségéről Előkészítés: nagyheti népénekek tanulása</p> <p>A bibliai elbeszélések egyéni, hangos, értő olvasása; tartalmuk elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történetek mondanivalójáról</p> <p>Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe</p>	<p>Írás Olvasás Ének-zene Rajz Technika (számítástechnika)</p>

<p>kompetencia A felelősségérzet fejlesztése Az etikai érzék fejlesztése</p> <p>Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése</p> <p><i>Testi, lelki egészség</i> Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Az esztétikai érzék fejlesztése Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Önállóságra nevelés <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Digitális kompetencia Képi információ létrehozása</p>		<p>Aktualizálás: beszélgetés a keresztútról a feltámadás fényében, mint a találkozások útjáról; rajzkészítés a találkozásról, a rajzok kifüggesztése az iskola kápolnájában, illetve közzététele az iskola honlapján</p>	
--	--	--	--

A találkozás – megváltás (6. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése</p>	<p>A megváltó Jézust bemutató evangéliumi elbeszélések megismerése:</p> <p>A főparancs Jézus nem ítél el</p>	<p>Tanórai beszélgetés a bűnről, a bűnbánatról és a bocsánatról</p> <p>A bibliai elbeszélések egyéni, hangos, értő olvasása;</p>	<p>Olvasás Írás Ének-zene</p>

<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás A beszéd-készség fejlesztése A másolási és íráskészség fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia A felelősségérzet fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése Az etikai érzék fejlesztése</p> <p><i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A harmóniára való készség fejlesztése <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p>	<p>Bűnbocsátó hatalom</p>	<p>tartalmuk elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történetek mondanivalójáról: a bűn rombolja az embert, de Jézus segít a megbánásban és a megbocsátásban Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe</p> <p>Aktualizálás: beszélgetés a kiengesztelődés szentségéről; készület szentgyónásra; énektanulás</p>	
--	---------------------------	---	--

A találkozás – élet (7. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció <i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i> A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p>	<p>Az életet adó Jézust bemutató evangéliumi elbeszélés megismerése:</p>	<p>Tanórai beszélgetés a szentmiséről Előkészítés: a szentmise állandó énekeinek eléneklése</p> <p>A bibliai elbeszélés egyéni, hangos, értő olvasása;</p>	<p>Olvasás Írás Ének-zene</p>

<p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A harmóniára való készség fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás A beszédképesség fejlesztése A másolási és íráskészség fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése Az etikai érzék fejlesztése</p> <p><i>Testi, lelki egészség</i> Szociális és állampolgári kompetencia Önállóságra nevelés <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p>	<p>Jézus az élet kenyere</p>	<p>tartalmának elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történet mondanivalójáról: az oltáriszentségben is jelen lévő Jézus a teljes életre hívja az embert</p> <p>Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe</p> <p>Aktualizálás: rövid hálaadó imádságok megfogalmazása és lejegyzése a füzetbe Felkészülés az első szentáldozásra</p>	
--	------------------------------	--	--

A találkozás – küldetés (8. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció <i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i> A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Esztétikai-művészeti tudatosság és</p>	<p>A küldetést adó Jézust bemutató evangéliumi elbeszélés megismerése:</p>	<p>Tanórai beszélgetés a közösségi élettről Előkészítés: rajzkészítése arról a közösségről, ahová tartoznak</p> <p>A bibliai elbeszélés egyéni, hangos, értő olvasása;</p>	<p>Rajz Írás Olvasás</p> <p>Technika</p>

<p>kifejezőképesség A harmóniára való készség fejlesztése <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás A beszédképesség fejlesztése A másolási és írásképesség fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése Az etikai érzék fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia Önállóságra nevelés <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p>	<p>Az első keresztyények élete</p>	<p>tartalmának elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történet mondanivalójáról: jó közösséghez tartozni</p> <p>Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe</p> <p>Aktualizálás projekt munka keretében: csoportplakát készítése: plébániák neve, védőszentje, búcsúja; közös jegyzetelés a füzetbe</p>	
--	------------------------------------	--	--

Alapkövetelmények

Ismerje a tanuló Jézus életének legfontosabb eseményeit és tanítását. Sajátítsa el a bűnbocsánat szentségével és az oltáriszentséggel kapcsolatos tudnivalókat. Tudja fejből a tízparancsolatot. Ismerje a négy evangélium szerzőjét, az evangéliumok sorrendjét. Tudjon fejből idézni legalább 20 evangéliumi részből egy-egy verset. Ismerje Jézus új parancsát.

Ellenőrzés, értékelés, minősítés

Kérdésekkel és megbeszéléssel ellenőrizzük, mennyire értették meg, illetve tették magukévá az órán elhangzott tanítást. A füzetvezetést, házi feladatokat is rendszeresen ellenőrizzük.

A helyes válaszokat, az órai aktivitást, jó meglátásokat dicséretben részesítjük, jutalmazzuk. A hibát szeretettel és nagy tapintattal javítjuk.

Az értékelés változatos módon történik: szóbeli feleletek, rajzok, memoriterek, szorgalmi feladatok jutalmazása, illetve osztályzattal történő minősítése.

Az elsőáldozáshoz szükséges vizsgakérdéseket a tanév során folyamatosan magyarázzuk, tanítjuk, megtanulásukat ellenőrizzük.

Projekt munka: tervezés, pontosság, szépség, együttműködés, rend.

HITTAN

4. évfolyam

Célok és feladatok

A gyermekek ismerjék meg az ószövetségi elbeszéléseket, azok erkölcsi üzenetét, valamint a belőlük sugárzó végtelen isteni szeretetet. Törekednünk kell arra is, hogy a tanulók észrevegyék az elbeszélések Újszövetségre mutató jellegét. – Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ebben az életkori szakaszban a gyermekek még nem rendelkeznek történeti ismeretekkel, nem képesek történelmi távlatban gondolkodni. Jóllehet a történetek bizonyos időrendiségben követik egymást, nem célunk az üdvtörténeti sorrendiség bemutatása.

Alapcélkitűzésünk az, hogy megragadjuk a gyermekek bizalommal teli érdeklődését, és azt Isten szeretetére irányítsuk. Tudatosítsuk bennük, hogy miként az ószövetségi ember élete, az ő életük is Isten kezében van. Segítsük őket abban, hogy mindennapi életükben bizalommal hagyatkozzanak a mennyei Atya gondviselő jóságára. Alakítsuk ki bennük a készséget, hogy figyeljenek a népet féltő szeretettel vezető és minden problémájára választ adó Úr szavára.

4. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
Népem vagytok – mondja az Úr			
1.	Nagy néppé teszlek – mondja az Úr	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
		8 2	
2.	Kimentí népét az Úr	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
		8 2	
3.	Vezeti népét az Úr	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
		8 2	
4.	Népének oltalma és menedéke az Úr	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
		8 2	
5.	Mindvégig szereti népé az Úr	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	13
		11 2	
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3
	<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>		7
	Összesen		74

Nagy néppé teszlek – mondja az Úr (1. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás A beszédképesség fejlesztése A másolási és írásképesség fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése Az etikai érzék fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia Önállóságra nevelés <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A harmóniára való készség</p>	<p>Az ősatyákról szóló ószövetségi elbeszélések megismerése és értelmezése:</p> <p>Ábrahám Izsák Jákob József</p>	<p>Tanórai beszélgetés a nép fogalmáról, a néppé válás folyamatáról</p> <p>A tanító ismerteti a bibliai elbeszéléseket; tartalmuk elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történetek mondanivalójáról</p> <p>Ismeretek közös lejegyzése a füzetbe</p> <p>Aktualizálás: történetek dramatizált előadása; tanórai beszélgetés Isten megtapasztalásáról, aki sohasem feledkezik el az emberről</p>	<p>Olvasás Írás Ének-zene Rajz</p>

fejlesztése			
<i>Kimentí népét az Úr (2. témakör)</i>			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> <i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i> A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> <i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i></p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség A harmóniára való készség fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás A beszédképesség fejlesztése A másolási és íráskészség fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése A memória fejlesztése</p> <p>Természettudományos kompetencia <i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia Önállóságra nevelés</p>	<p>A Mózesről és a szövetségkötésről szóló ószövetségi elbeszélések megismerése és értelmezése:</p> <p>Mózes meghívása és küldetése A húsvéti bárány Átkelés a Vörös-tengeren Az aranyborjú A manna Szövetségkötés, a tízparancs</p>	<p>Tanórai beszélgetés a közösségi kapcsolatokról, szerződésekről, szövetségekről</p> <p>A bibliai elbeszélések egyéni, hangos, értő olvasása, illetve tanítói előadása; tartalmuk elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történetek mondanivalójáról: Isten segít megszabadulni a bűn köteteléseiből</p> <p>Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe</p> <p>A tízparancs memorizálása</p> <p>Aktualizálás: a történetek dramatizált előadása; beszélgetés az életet segítő szabályokról; Projektmunka: két nagy „kötábla” készítése papírból, rajta a parancsokkal; a „kötáblák” kifüggesztése a teremben</p>	<p>Képzőművészet – Michelangelo: Mózes szobra</p> <p>Ének-zene Olvasás Írás Természetismeret Rajz Technika</p>

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire			
--------------------------------------	--	--	--

Vezeti népét az Úr (3. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> <i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás A beszédképesség fejlesztése A másolási és írásképesség fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése Az etikai érzék fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia Önállóságra nevelés <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i></p>	<p>A bírákról és az első királyokról szóló ószövetségi elbeszélések megismerése és értelmezése:</p> <p>Gedeon Sámson Sámuel Saul Dávid Salamon</p>	<p>Tanórai beszélgetés a közösség felelős vezetőinek feladatairól</p> <p>A bibliai elbeszélések egyéni, hangos, értő olvasása, illetve tanítói előadása; tartalmuk elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történetek mondanivalójáról: Isten minden embert felelősségteljes cselekvésre hív</p> <p>Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe</p> <p>Aktualizálás: a történetek dramatizált előadása;</p> <p>Zenehallgatás (pl. Gavel testvérek: Sámuel)</p>	<p>Ének-zene Olvasás Írás Rajz</p>

A harmóniára való készség fejlesztése			
---------------------------------------	--	--	--

Népének oltalma és menedéke az Úr (4. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> <i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás A beszédkészség fejlesztése A másolási és íráskészség fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése Az etikai érzék fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia Önállóságra nevelés <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p> <p>Estétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> A harmóniára való készség</p>	<p>A legfontosabb ószövetségi próféták és prófétai iratok megismerése és értelmezése:</p> <p>Illés Elizeus Izaiás Jeremiás Ezekiel Dániel</p>	<p>Tanórai beszélgetés a prófétaság intézményéről</p> <p>A bibliai elbeszélések egyéni, hangos, értő olvasása, illetve tanítói előadása; tartalmuk elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történetek mondanivalójáról: Isten embereket küld akaratának kinyilvánítására</p> <p>Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe</p> <p>Aktualizálás: a történetek dramatizált előadása; beszélgetés annak fontosságáról, hogy bátran vállalja az ember belső meggyőződését; Énektanulás (pl. Küldelek én...)</p>	<p>Ének-zene Olvasás Írás Rajz</p>

fejlesztése			
-------------	--	--	--

Mindvégig szereti népét az Úr (5. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra A szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás A beszédkésztség fejlesztése A másolási és íráskésztség fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> Az olvasási, az értő olvasási készség fejlesztése Az etikai érzék fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia Önállóságra nevelés <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i></p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> A harmóniára való készség fejlesztése</p> <p>Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia</p>	<p>A legfontosabb ószövetségi tanító jellegű elbeszélések megismerése, értelmezése:</p> <p>Makkabeusok Jónás Jób Tóbiás Judit</p>	<p>Tanórai beszélgetés a tanító jellegű elbeszélések fontosságáról</p> <p>A bibliai elbeszélések egyéni, hangos, értő olvasása, illetve tanítói előadása; tartalmuk elmondása irányított tanítói kérdések segítségével; beszélgetés a történetek mondanivalójáról</p> <p>Ismeretek közös, rövid lejegyzése a füzetbe</p> <p>Aktualizálás: a történetek dramatizált előadása; beszélgetés a példát és bátorságot adó történetek jelentőségéről; Projektmunka: gyűjtőmunkával idézeteket keresni az elbeszélésekből, ezeket nagyobb lapra, nagyobb betűvel kiírni, majd tanító jellegű faliképként kifüggeszteni az osztályban</p>	<p>Rajz Olvasás Írás Ének-zene Irodalom</p>

<i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> A szervezőképesség, a döntésképeség fejlesztése			
---	--	--	--

Alapkövetelmények

Tudják elmesélni a hallott ószövetségi történeteket. Tudják az olvasmányok végén szereplő szentírási idézeteket könyv nélkül. Ismerjék az erény és a bűn fogalmát, a három isteni erényt, azok jelentőségét az ember életében. Ismerjék meg a legfőbb erényeket az ószövetségi történetek kapcsán. Tudják a négy sarkalatos erényt. Ismerjék a főbűnöket, illetve az ezekkel ellentétes erényeket. Ismerjék az ószövetség népének Isten által kiválasztott kiemelkedő személyeit. Tudják hitünk fő igazságait.

Ellenőrzés, értékelés, minősítés

Az olvasmányok végén szereplő szentírási idézeteket minden órán számon kérjük. A könyv nélkül tudott szentírási részletet, a bibliai történet értelmes és értelmezett elmondását osztályzattal minősítjük.

A tanórai beszélgetések során fény derül arra, mi nem világos a tanulók számára, mi érdekli őket különösképpen a hallott bibliai történetek kapcsán. Így ellenőrizhetjük tudásuk helyességét és hitbeli fejlődésüket.

Projektmunka: karácsonyi műsor készítése, amit az idősek otthonában adnak elő (versek, énekek, történetek, idézetek a Szentírásból) és apró ajándékok készítése (pl. papírból szív, rajta egy szentírási idézet).

Református hittan

A Református hit- és erkölcsstan tantárgy helyi tanterve (1-4. évfolyam) KÓD: ÁLT01.

Jellege: 8 osztályos általános iskola

A TANTÁRGY ÓRAKERETE: (36 OKTATÁSI HÉT)

ÉVFOLYAM	HETI ÓRAKERET	Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	HELYI TERVEZÉSŰ ÓRAKERET
1.	2	72	63	9
2.	2	72	68	4
3.	2	72	65	7
4.	2	72	63	9

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések:

- A hit- és erkölcsstan tantárgy minden évfolyamon csoportbontásban kerül megtartásra. Minden tanuló, a szülő nyilatkozata alapján vesz részt a keresztyén felekezetek szerinti hittancsoportban. Ezek az órák is az iskolában kerülnek megtartásra. Csoportváltás szülői (*nagykorú tanuló esetében tanuló*) kérelemre, jogszabályban előírt határideig, (*rendkívül indokolt esetben a tanév kezdetén*), az igazgató engedélye alapján lehetséges. Áttérő tanulónak a csoportváltást az igazgató az illetékes egyház képviselőjének nyilatkozata után engedélyezheti. Jelen helyi tanterv a református hit- és erkölcsstan helyi tantárgyi tantervét tartalmazza.
- A HIT- ÉS ERKÖLCSTAN ÓRÁK RÉSZÉ A GYŰLEKEZETI ÉLETBE VALÓ BEKAPCSOLÓDÁS SEGÍTÉSE, ILL. A REFORMÁTUS GYŰLEKEZETEK ALAPFOGALMAINAK ÉS VILÁGÁNAK MEGISMERTETÉSE. ENNEK ÉRDEKÉBEN NÉHÁNY TANÉV ESETÉBEN AZ EGYES TANEGYSÉGEK SORÁN BEVONÁSRA KERÜLNEK A HELYI GYŰLEKEZET SZOLGÁLTATTEVŐI (LELKIPÁSZTOR, PRESBITER, IFJÚSÁGI CSOPORT VEZETŐJE STB.).
- Ugyancsak a gyülekezeti lét megismerése érdekében, egyes tanéveknek része a tanulóknak a helyi gyülekezetben, vagy más - környékbeli gyülekezetben történő látogatása, istentiszteleti részvétele. Ezek az ajánlott, tanórán kívüli projektekhez tartoznak.

A HELYI TANTERV ALAPJÁT JELENTŐ KERETTANterv:

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATÁNAK Zs. 244/2012.11.16. HATÁROZATA SZERINT ELFOGADOTT KERETTANterv.

MEGJEGYZÉS:

- A HELYI TANterv A 2011. ÉVI CXc TV. 32. § (1) BEK. D) PONTJA ÉS AZ MRE 2007. ÉVI 2. TV. 2. § (3) - (5) BEK. ALAPJÁN KÉSZŰLT.
- Az alkalmazás előfeltételeként meghatározott támogató szakvélemény az intézmény irattárában található. Száma:

2. A helyi tantárgyi tanterv áttekintő oldala

1. táblázat

TEMATIKAI EGYSÉG RÖVID CÍME	KERETTANTE RVI ÓRASZÁM	HELYI TÖBBLET- ÓRASZÁM (±)	
	9	2	11
A teremtéstörténet	15	1	16
ŐSTÖRTÉNETEK	6	0	6
	23	0	23
Ünnepeljünk együtt!	10	1	10
ÉVFOLYAM ÖSSZESEN	63		72

Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet- óraszám (±)	
	12	0	12
AZ ŐSATYÁK TÖRTÉNETEI	33	0	33
Történetek Jézus Krisztusról	16	0	16
	7	1	8
ÉVFOLYAM ÖSSZESEN	68	4 (1 betervezve)	72

TEMATIKAI EGYSÉG RÖVID CÍME	KERETTANTE RVI ÓRASZÁM	HELYI TÖBBLET-	
ISMERKEDÉS A BIBLIÁVAL ÉS A REFORMÁTUSÁGGAL	6	1	7
	30	0	30
Történetek Jézus Krisztusról	18	0	18
ÉLET AZ APOSTOLI KORBAN	2	1	3
Ünnepeljünk együtt!	8	1	9
	65		72

TEMATIKAI EGYSÉG RÖVID CÍME	KERETTANTE RVI ÓRASZÁM	HELYI TÖBBLET- ÓRASZÁM (±)	
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	11	1	12
BÍRÁK KORA	10	1	11
Egységes királyság kora	16	0	16
TÖRTÉNETEK JÉZUS KRISZTUSRÓL	16	1	17
Ünnepeljünk együtt!	10	0	10
ÉVFOLYAM ÖSSZESEN	63		72

AZ ÓRASZÁMOK TANÉVENKÉNTI ÓRASZÁMOKAT JELENTENEK.

2. TÁBLÁZAT

A TANTÁRGY HELYI TANTERVÉBEN A KERETTAN TERV KIEGÉSZÍTÉSÉRE BIZTOSÍTOTT ÓRAKERET FELHASZNÁLÁSA

1. ÉVFOLYAM:	SZABAD ÓRAKERET:	9
---------------------	------------------	---

TEMATIKAI EGYSÉG	TÉMA	ÓRASZÁM
ISMERKEDÉS A BIBLIÁVAL ÉS A REFORMÁTUSSÁGGAL	Látogatás a helyi református templomban	2
	Látogatás a természetbe	1
Ünnepeljünk együtt!		1
	Összesen:	

2. évfolyam:	Szabad órakeret:	4
---------------------	------------------	---

Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ünnepeljünk együtt	KÉSZÜLŐDÉS A PÜNKÖSDRE	1
	ÖSSZESEN:	

3. ÉVFOLYAM:	SZABAD ÓRAKERET:	7
---------------------	-------------------------	----------

TEMATIKAI EGYSÉG	Téma	ÓRASZÁM
ISMERKEDÉS A BIBLIÁVAL ÉS A REFORMÁTUSSÁGGAL	Mi a gyülekezeti szolgálat?	1
Élet az apostoli korban	BEVEZETÉS AZ ELSŐ GYÜLEKEZETEK KORÁBA	1
ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT!	Ünnepi készülődés a pünkösdre	1
	Összesen:	

4. évfolyam:	SZABAD ÓRAKERET:	9
---------------------	-------------------------	----------

TEMATIKAI EGYSÉG	TÉMA	ÓRASZÁM
ISMERKEDÉS A BIBLIÁVAL ÉS A REFORMÁTUSSÁGGAL	Nézelődöm a világhálón	1
Bírák kora	HOGYAN SZÓLÍT MEG ISTEN? (AZ ELHÍVÁS)	1
TÖRTÉNETEK JÉZUS KRISZTUSRÓL	Az adakozás	1
	Összesen:	

3. Tantárgyi bevezető (1-4 évfolyam)

A hit- és erkölcs tanterv célrendszere és feladatai

A hit- és erkölcs tanterv *alapvető feladata* a hitéleti nevelés. A református hit- és erkölcs tanterv komplex személyiségfejlesztésre törekszik, ahol a kognitív ismeretátadás mellett fontos szerepet kap az affektív és a pragmatikus nevelés is. A hitéleti nevelés szerves része a keresztyéni lét alapjaiba való bevezetés, mely fő területei a következők:

- a Biblia gyermekek számára érthető és értelmezhető történetei;
- a Biblia világába való bevezetés (keletkezése, felosztása, háttere, formái, stb.);
- a magyar református identitás fő jellegzetességei;
- a magyar református gyülekezetek világának és a református hitnek az alapelemei;
- a keresztyén egyháztörténet adott évfolyam történelméhez kapcsolódó fő eseményei, kiemelkedő személyei;
- a tanítványi lét és a kegyességi élet elemei (imádság, Szentírás használat, istentisztelet);
- élethelyzetekben, etikai kérdésekben való tájékozódás és keresztyén megoldások keresése;
- egyházi és nemzeti ünnepeink tartalma, üzenete és megélése.

Fő célja: Isten szeretetének, Jézus Krisztus tanítványi hívogatásának közvetítése a gyermekek számára (tanítvánnyá tétel), és a tanítványi lét megélésének a segítése (Jézus Krisztus missziói parancsa, Mt 28,18-20 alapján).

Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal, hogy a hit a Szentháromság Isten ajándéka az ember számára. A hit- és erkölcs órán hitet nem adhat sem az iskola, sem a hitoktató, viszont támogathatja és segítheti annak kialakulását és fejlődését. Iskolánk célja, hogy a hit- és erkölcs órák formálják a személyiséget, hitet ébresszenek és a hit megélésének pozitív és vonzó élményét adják a tanulók számára.

A fő cél kibontása többre, a tanulói személyiség egészét figyelembe vevő célrendszer alapján történik, melynek a kognitív szint mellett része az affektív és a pragmatikus nevelés is.

KOGNITÍV CÉLOK	ÉRZELMI NEVELÉS	CSELEKEDTETÉS
Alapvető ismeretek átadása a Szentháromság Istenről, Isten és az ember szeretetkapcsolatáról	A bizalom és a szeretet tapasztalati élménye	Az Istennel való kapcsolat gyakorlati elemei (imádság, bibliaolvasás, hétköznapi élet)
Jézus Krisztus váltászmunkájának megismertetése	Az adás és elfogadás érzelmi hátterének megtapasztalása	Az adás és elfogadás keresztyén gyakorlata és következményei
A tanítványi lét és kegyességi élet elemei (imádság, bibliaolvasás, istentisztelet)	Az elköteleződés és a felelősségvállalás élményvilága	Életkorhoz és élethelyzetekhez kapcsolódó döntések meghozatalának lehetőségei és korosztályhoz alkalmazkodó diakóniai tevékenység
A Szentírás kortörténeti háttere	A Szentíráshoz való pozitív érzelmi kötődés kialakítása	A Szentírás mindennapi használatának módjai
Az egyház története, jelene és	A régi korok tiszteletének	Hagyománytisztelet;

szokásrendszerei	élményvilága; a személyes meggyőződés felvállalásának és bátorságának a megtapasztalása	Hitvallási helyzetek felismerése
Református alapfogalmak, alapelvek és a református egyházközségek alapvető sajátosságai	A közösségi lét érzelmi háttere	Az Isten népéhez való tartozás vállalása és gyakorlása
Az élhető és egészséges család modelljei	A családhoz tartozás érzelmi háttere és tudatosítása	A családi szerepek és helyzetek tudatos megélése
Keresztyén megküzdési stratégiák	A konfliktusok indulati világa	Konfliktuskezelési stratégiák
Nemzeti értékeink	Hazaszeretetre nevelés	Nemzeti értékeink, ünnepeink tisztelete, az aktív állampolgárság korosztályi szintű megélése

Alapelvek

Célkitűzésében, gondolatrendszerében a helyi tanterv kiindulópontjának tekinti:

- Isten Igéjét, a Szentírást, mint a keresztyén ember életének vezérfonalát;
- Az MRE hitvallási iratait (Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás);
- Az MRE középtávú nevelési-oktatási tervét;
- Az MRE hitéleti szokásrendszereinek gyakorlatait.

A tantárgy sajátossága, hogy szellemiségét Isten Igéje, a Szentírás határozza meg. Éppen ezért a hit- és erkölcsstannak egyszerre vannak tantárgypedagógiai (valláspedagógiai) alapelvei és a tartalmát meghatározó biblikus alapelvei.

Valláspedagógiai alapelvek:

- A tanulói komplex személyiség fejlesztése, melynek része a kognitív, érzelmi formálás és a cselekvésre buzdítás.
- A teljes személyiség aktivizálása a belső motiváció felkeltése és ébren tartása által.
- A hit- és erkölcsstan órák fontos feladata és lehetősége a tanulói személyiség formálása, hit ébresztése, valamint a hit megélésének vonzó és pozitív felmutatása.
- A tananyagok kiválasztása és annak megvalósítása során figyelembe veszi az egyes korosztályok tipikus és vélhető életkori sajátosságait és lehetséges élethelyzeteit. Ennek megfelelően nem törekszik minden bibliai történet megtanítására. Valamint lehetőséget kíván adni a tanulók és tanulócsoportok egyéni sajátosságai szerinti differenciálásra.
- Módszertanában javasolt a korosztályszerű és változatos pedagógiai módszerek és igényes taneszközök használata.
- Az aktív, cselekvő hit megélésére való buzdítás a diákok különböző élethelyzeteiben.
- Fontosnak tartjuk a keresztyén nevelés három alappillérét (keresztyén család, keresztyén gyülekezet, keresztyén iskola), de számolunk azzal a szociológiai sajátossággal, hogy a tanulók egy része nem hitben élő családban nő föl, ill. nincsenek rendszeres gyülekezeti kapcsolódásai. Ennek ellensúlyozására fontosnak tartjuk a gyülekezetről és a hitéleti szokásrendszerről alapvető ismeretek átadását, ill. azok beépülését.

Biblikus alapelvek:

- A Szentháromság Isten Jézus Krisztusban kegyelméből magához hívja a Tőle eltávolodott bűnös embert.
- A BŰNÖS EMBER ISTEN SZENTLELKÉNEK MEGSZÓLÍTÁSA ÉS HIT ÁLTAL HALLHATJA MEG, ÉRTHETI MEG ISTEN SZAVÁT, ÉLHETI MEG ISTEN NEKI ADOTT KEGYELMÉT.
- A SZENTÍRÁS ISTEN IGÉJE ÉS A KERESZTYÉN EMBER ÉLETÉNEK VEZÉRFONALA.
- JÉZUS KRISZTUS TANÍTVÁNYSÁGRA HÍVJA NAPJAINK EMBERÉT IS. A TANÍTVÁNYI LÉT MEGÉLÉSE AZ EGÉSZ ÉLETÚTRA ÉRVÉNYES ÉS IGAZ.
- A TANÍTVÁNY SZERETETKAPCSOLATBAN ÉL ISTENNEL, AKI SZEMÉLYESEN ELHÍVTA ŐT. ÉLETVITELÉBEN KRISZTUST KÖVETI ÉS KIJELÖLT FELADATÁT TELJESÍTI A VILÁGBAN.
- A TANÍTVÁNYOK KÖZÖSSÉGE A KERESZTYÉN EGYHÁZ, HITÜK EGYÜTTES MEGÉLÉSÉNEK LEGFONTOSABB TERÜLETE A GYÜLEKEZET.

Struktúra: A tanórák egymáshoz való kapcsolódása projekt jellegű, ahol a vezérfonalat a bibliai történetek adják. Ezek kibontásaként jelennek meg olyan kapcsolódó témák (etikai kérdések, élethelyzetek stb.), melyek a gyermekek életvalóságát figyelembe véve hidat jelentenek a gyermekek világa és Isten Igéje között. Bár minden évnek van fő vezérfonala, az évek belső egységei koncentrikusan épülnek fel. Az évek fő címei a következők:

Év	CÍM	SZIMBÓLUM
1.	Isten tenyerén	Kéz (fészket formáló)
2.	ISTENNEL AZ ÚTON	KIS KÉZ A NAGYBAN
3.	A szabadító Isten szeretetében	Repülő madár
4.	ISTEN URALMA ALATT	KORONA

MINDEN ÉV ANYAGÁNAK RÉSZÉ 6 KONCENTRIKUS KÖR, MELY KOROSZTÁLYKÖZPONTÚAN SEGÍTI ISTEN IGÉJÉNEK ÉS A TANULÓK ÉLETVALÓSÁGÁNAK EGYMÁSRA TALÁLÁSÁT.

TÉMAKÖR	AMIT TARTALMAZ
Bibliai történetek	Ószövetségi és újszövetségi bibliai történetek
Isten utat mutat a mindennapokban	OLYAN TÉMÁK, MELYEK AZ <i>ÖNISMERET</i> , ILLETVE <i>ETIKAI KÉRDÉSEK</i> , <i>ÉLETHELYZETEK</i> KÖRÉBE TARTOZNAK. EZEK A TÉMÁK MINDIG A TANÉVBEN TANULT BIBLIAI TÖRTÉNETEKHEZ KAPCSOLÓDNAK. ÍGY ADNAK KIINDULÓPONTOT A KÖZÖS GONDOLKODÁSHOZ ÉS SEGÍTIK A GYERMEKEK GONDOLKODÁSMÓDJÁT ABBAN, HOGY MEGÉRTSÉK: ISTEN IGÉJÉNEK ÜZENETE VAN A MINDENNAPOKRA IS.
ISTEN SZÓL HOZZÁNK	A hívő ember életének szerves része az írott Ige, a Szentírás olvasása. Ez a témakör a <i>Szentírás világába</i> kívánja bevezetni a tanulókat és a naponként Igeolvasásra, Isten életünkre szóló üzenetének keresésére és megértésére buzdít. A kör másik részterülete az imádságos lelkület segítése és az imádságos szemléletmód formálása.
Isten közösséget formál	JÉZUS KRISZTUS TANÍTVÁNYAI NEM LÉGÜRES TÉRBEN ÉLIK A MINDENNAPJAIKAT. KISEBB ÉS NAGYOBB KÖZÖSSÉGEKBE ÉLNEK, AHOL MEG KELL TANULNIUK AZ EGYMÁSSAL VALÓ ÉLÉS ALAPSZABÁLYAIT IS. AZ IDE TARTOZÓ TÉMÁK A <i>KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS</i> , <i>KÖZÖSSÉGBEN VALÓ ÉLÉS</i> KERESZTYÉN MODELLJEIT KÍVÁNJÁK FELMUTATNI.

REFORMÁTUS KERESZTYÉNNEK LENNI	A TÉMAKÖR <i>REFORMÁTUS GYÖKEREINKET, GYÜLEKEZETEINK VILÁGÁT ÉS A MAGYAR REFORMÁTUS KERESZTYÉN IDENTITÁS</i> JELLEGZETESSÉGEIT VESZI SORRA. ENNEK ÉRDEKÉBEN ÉVENTE TALÁLKOZHATUNK OLYAN, A TANULT TÖRTÉNETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ TÉMÁKKAL, MELYEK A REFORMÁTUS GYÜLEKEZETEK VILÁGÁBA VEZETIK BE A GYERMEKEKET, MEGISMERTETIK A TANULÓKAT A REFORMÁTORI ALAPELVEKKEL. 5. OSZTÁLYTÓL, AZ ADOTT ÉV VILÁGTÖRTÉNELEM ÉS MAGYAR TÖRTÉNELEM TANANYAGÁHOZ ILLESZKEDVE EGYHÁZTÖRTÉNETI SZEMÉLYISÉGEKKEL IS TALÁLKOZHATNAK A TANULÓK, AKIKTŐL MEGTANULHATJÁK, HOGY MIT JELENT EGY-EGY KORBAN KERESZTYÉNNEK LENNI.
ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT!	Közös ünnepelésre hív a témakör, melynek része az egyházi év ünnepeinek, kapcsolódó bibliai történetek bemutatása, valamint az ünnep szent időként való megélésére nevelés is.

Mivel a koncentrikus körök nem önállóan, elkülönülve jelennek meg, hanem a bibliai történetek által nyújtott ív részeként tanítandóak, ezért a helyi tanterv készítése során a tematikai egységek is a bibliai történetek nagy egységeit foglalják magukban. Ezek részeként jelennek meg az adott bibliai történethez kapcsolható (más koncentrikus körbe tartozó) témák a tantárgyi tartalom évfolyamonkénti elemzése során. A témák felsorolásánál az érthetőség kedvéért nemcsak a téma címe, hanem az adott koncentrikus kör is megjelenik.

A TEMATIKAI EGYSÉGEK CSOPORTOSÍTÁSAI

MINDEN ÉVFOLYAM ESETÉBEN AZ „ISMERKEDÉS A BIBLIÁVAL ÉS REFORMÁTUSSÁGGAL” C. TEMATIKAI EGYSÉGHEZ TARTOZNAK AZ ÉVKEZDŐ, ÉVZÁRÓ ÓRÁK, VALAMINT AZOK TÉMÁK, MELYEK AZ EGYHÁZISMERET ALAPJAIBA, ÉS A REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉGEK VILÁGÁBA, SZOKÁSRENDSZERÉBE VEZETIK BE A TANULÓKAT. EZEK A TÉMÁK NEM MINDIG EGYMÁS UTÁN KÖVETKEZNEK, HANEM A HIT- ÉS ERKÖLCSTAN KÖNYVEK MÓDSZERTANI AJÁNLÁSAI, VALAMINT A HITOKTATÓ TANÉVEKRE VONATKOZÓ TERVEZÉSE ALAPJÁN ILLESZKEDNEK AZ ADOTT ÉVFOLYAM ÉVES TEMATIKÁJÁBA.

Hasonló ehhez az „Ünnepeljünk együtt!” tematikai egység, mely minden évben az ünnepekhez, ünnepkörökhöz kapcsolódóan kerül beillesztésre a tanév tervezésébe.

A többi tematikai egység komplex egészet alkot, melyekben a témák összetartoznak. A református hit- és erkölcsstan kerettanterv módszertani ajánlásai tartalmazhatnak ettől eltérő sorrendet vagy címekeket a témákra.

A hit- és erkölcsstan tantárgy sajátosságai miatt a kapcsolódási pontok között megjelennek nemcsak az iskolai tanórákhoz való kapcsolódási lehetőség, hanem a gyülekezeti élethez való kapcsolódás pontjai is.

NAT kompetenciákhoz, fejlesztési területekhez való kapcsolódás

A hit- és erkölcsstan tantárgy törekszik arra, hogy a Nemzeti Alaptantervben kijelölt kulcskompetenciákhoz kapcsolódjon. Ezen belül különösen kiemelt szerepet kapnak a következő fejlesztési területekhez való kapcsolódások:

- *Erkölcsei nevelés.* A hit- és erkölcsstan része az erkölcsi nevelés is. Ez abban jelenik

meg, hogy a fejlesztési célok között megjelenik a tanuló erkölcsi ítélőképességének fejlesztése, valamint az egyes bibliai történetekben található erkölcsi vonatkozások, kapcsolópontokra való rámutatás is. A hit- és erkölcsstan tantárgy erkölcsi nevelésének célja keresztyén értékrend felmutatása és a tanuló bátorítása azok megismerésére és saját életébe való adaptálására.

- *NEMZETI ÖNTUDATRA NEVELÉS. ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA, DEMOKRÁCIÁRA NEVELÉS.* A HIT- ÉS ERKÖLCSTAN FEJLESZTÉSI CÉLJAI KÖZÖTT JELEN VAN AZ ARRA VALÓ RÁMUTATÁS, HOGY HITÜNKET NÉPÜNK KERETEI KÖZÖTT IS MEGÉLHETJÜK, FELELŐSSÉGET VÁLLALHATUNK NEMZETÜNKÉRT, MELYET IMÁDSÁGBAN HORDOZHATUNK. SZINTÉN A FEJLESZTÉSI CÉLOK RÉSZÉ A SZABÁLYOK ÉS TÖRVÉNYEK TISZTELETÉRE NEVELÉS, VALAMINT NEMZETI ÉRTÉKEINK ÉS ÜNNEPEINK TISZTELETE ÉS AZ AKTÍV ÁLLAMPOLGÁRSÁG KOROSZTÁLYI SZINTŰ MEGÉLÉSE.
- *Önismeret és társas kultúra fejlesztése. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.* Minden bibliai történeteknek van vonatkozása a társas kapcsolatok és az önismeret vonatkozásában. Ezek megvilágításaként a történetekhez kapcsolódóan olyan témák jelennek meg, melyek segítik a reális önismeretet és bátorítanak az önmagunkért és másokért való felelősségvállalásra, valamint a társas kapcsolatok nyílt, őszinte, empatikus és egymást segítő megélésére.
- *CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS.* A BIBLIAI TÖRTÉNETEK EGY RÉSZÉ CSALÁDI ÉLETHELYZETEKET TARTALMAZ. EZEK SEGÍTSÉGÉVEL, VALAMINT A TANULÓK ÉLETVALÓSÁGÁNAK FELIDÉZÉSE RÉVÉN CÉL AZ ÉLHETŐ ÉS EGÉSZSÉGES CSALÁD MODELLEINEK MEGISMERTETÉSE; A CSALÁDHOZ TARTOZÁS ÉRZELMI HÁTTERÉNEK TUDATOSÍTÁSA ÉS A TANULÓK HOZZÁSEGÍTÉSE AHHOZ, HOGY CSALÁDI SZEREPEIT ÉS HELYZETEIT TUDATOSAN ÉLJE MEG.
- *Testi és lelki egészségre nevelés.* A hit- és erkölcsstan tantárgy folyamatos fejlesztési célja annak a látásmódnak a fejlesztése, hogy az egészséges ember nemcsak testben, hanem lélekben is egészséges.
- *FENNTARTHATÓSÁG, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG.* ISTEN AZ EMBER FELADATÁVÁ TETTE AZT, HOGY A TEREMTETT VILÁGOT ŐRIZZE ÉS GONDOZZA. A FEJLESZTÉS CÉLJA ENNEK A FELISMERTETÉSE A TANULÓKKAL ÉS HOZZÁSEGÍTÉSÜK AHHOZ, HOGY EZT A FELADATUKAT KOROSZTÁLYI SZINTEN BETÖLTSEK.
- *Médiatudatosságra nevelés.* Egyes témák kapcsán a megelőző ismeretek része a média által közvetített szemléletmód és ismeretek. Ezek felidézésével lehetőség adódik a tanulók médiatudatosságának segítésére.

4. TANTÁRGYI TARTALOM, AZ EGYES TEMATIKAI EGYSÉGEK ELEMZÉSE ÉVFOLYAMONKÉNT

1. ÉVFOLYAM

ÖSSZEFOGLALÁSOK, ELLENŐRZÉSEK ÓRASZÁMA: 11

Kerettanterv által betervezett óraszám: 55

HELYI SAJÁTOSSÁGOK ÓRASZÁMA: 6 ÓRA (4 BETERVEZVE)

A MINIMUM KÖVETELMÉNYEKNEK MINDEN TÉMÁNÁL RÉSZE AZ AZ ELVÁRÁS, HOGY A TANULÓ VEGYEN RÉSZT A KÖZÖS JÁTÉKOKBAN, FELADATOKBAN, BESZÉLGETÉSEKBE ÉS ALKALMAZKODJON AZOK SZABÁLYAIHOZ. ÍGY KÜLÖN NEM KERÜL AZ EGYES TEMATIKAI EGYSÉGEKNÉL FELTÜNTETÉSRE.

1. TEMATIKAI EGYSÉG		ISMERKEDÉS A BIBLIÁVAL ÉS A REFORMÁTUSSÁGGAL	
Előzetes tudás		Iskolakezdés tapasztalatai. Iskolaérettség. Családi háttérből, korábbi (óvodából, bölcsődéből) hozott tapasztalatok a	
A TEMATIKAI EGYSÉG NEVELÉSI-FEJLESZTÉSI CÉLJAI			
<ul style="list-style-type: none"> • A REFORMÁTUS ALAPFOGALMAK BEVEZETÉSE, REFORMÁTUSSÁGHOZ VALÓ POZITÍV KÖTŐDÉS KIALAKÍTÁSA. • A református iskoláról való alapvető ismeretek átadása. Az iskolához való pozitív kötődés megalapozása, bevonódás elősegítése az iskola szokásrendszerébe (áhitatok, stb.). • A BIBLIA FOGALMÁNAK MEGISMERTETÉSE, A SZENTÍRÁSHOZ VALÓ POZITÍV KÖTŐDÉS KIALAKÍTÁSA. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK	
ISTEN KÖZÖSSÉGET	Ismerjük meg egymást!	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerkedés a református gyülekezetek világával a református templomban tett látogatás során. • BESZÉLGETÉSEK, TAPASZTALATOK ÉS A HITOKTATÓ BEMUTATÁSA ALAPJÁN A REFORMÁTUS ISKOLA SZOKÁSAINAK, SAJÁTOSSÁGAINAK MEGISMERÉSE. • Gyermekbibliák, már ismert bibliai történetek által ismerkedés a Bibliával. A tanuló az órára behozhatja saját Bibliáját vagy bibliai történeteket tartalmazó könyvét. 	•
Református keresztyének lenni	REFORMÁTUSOK VAGYUNK		
ISTEN KÖZÖSSÉGET FORMÁL	Református iskolába járok		
Isten szól hozzánk	ISMERKEDÉS A BIBLIÁVAL (JN 3,16)		
ISTEN SZÓL HOZZÁNK	Isten szeretetében egész évben (évváró óra)		
Szabad órakeret	LÁTOGATÁS A HELYI REFORMÁTUS TEMPLOMBAN (2 ÓRA)		
KULCSFOGALMAK/ FOGALMAK		REFORMÁTUS, REFORMÁTUS ISKOLA, REFORMÁTUS KÖSZÖNTÉS, REFORMÁTUS TEMPLOM, SZÓSZÉK, PERSELY LELEKIPÁSZTOR GYERMEK-	

A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> • Jn 3,16 memoriter szintű ismerete • A REFORMÁTUS KÖSZÖNTÉS ISMERETE, • KÜLSŐ JEGYEK ALAPJÁN A REFORMÁTUS TEMPLOM SAJÁTOS SÁGAINAK FELISMERÉSE
--	---

2. TEMATIKAI EGYSÉG	A TEREMTÉSTÖRTÉNET
ELŐZETES TUDÁS	ÉLMÉNYEK, ISMERETEK A TEREMTÉSTÖRTÉNET KAPCSÁN A CSALÁDI GYÖKEREK, GYŰLEKEZETI, KÖZNEVELÉSI

A TEMATIKAI EGYSÉG NEVELÉSI-FEJLESZTÉSI CÉLJAI	
<ul style="list-style-type: none"> • ALAPVETŐ ISMERETEK ADÁSA A BIBLIAI TEREMTÉSTÖRTÉNETTEL ÉS AZ EMBER TEREMTÉSÉVEL KAPCSOLATBAN. • Annak a felmutatása, hogy mindannyian Isten teremtményei vagyunk és feladatunk a teremtett világ védelme, gondozása. • A családdal kapcsolatos élmények felidézése alapján annak a felmutatása és megerősítése, hogy Isten szeret bennünket. 	

TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/ TÉMA)		Fejlesztési követelmények	
Bibliai történetek –	A VILÁG TEREMTÉSE	<ul style="list-style-type: none"> • SAJÁT MAGA, VALAMINT AZ OTTHONI, CSALÁDI ÉLMÉNYEK FELIDÉZÉSÉVEL TUDATOSULJON BENNE AZ, HOGY MINDEN EMBERI LÉNY ISTEN TEREMTMÉNYE. • A környezetében ismerje fel annak a lehetőségeit, hogyan tudja gondozni, védeni és óvni a környezetét. 	
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÓSZÖVETSÉG	Az ember teremtése (1Móz 2,4-25)		
Isten közösséget formál	A SZÜLETÉSNAPOM, EMBEREK KÖRÜLÖTTEM: OTTHONOM ÉS A CSALÁDOM		
Bibliai történetek – Ószövetség	AZ ÉDENKERT (1MÓZ 2,8-17; 3,1-13)		
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOKBAN	Barátunk a környezetünk		
Szabad órakeret	LÁTOGATÁS A TERMÉSZETBEN. (KÖZELI PARK, ERDŐ, STB. 1 ÓRA)		
KÜLCSFOGALMAK/ FOGALMAK		TEREMTÉSTÖRTÉNET, ELSŐ EMBER PÁR, FELADAT, ÉDENKERT	

A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A TANÉV VÉGÉN (MIN. KÖVETELMÉNY)	<ul style="list-style-type: none"> • TUDJA AZT, HOGY A TEREMTETT VILÁG AZ ISTEN AJÁNDÉKA. • TUDJA KOROSZTÁLYI SZINTEN MEGFOGALMAZNI AZT, HOGY Ő ISTEN GYERMEKE ÉS ISTEN
--	---

3. TEMATIKAI EGYSÉG	ŐSTÖRTÉNETEK
ELŐZETES TUDÁS	<ul style="list-style-type: none"> • ZIVATARRAL, NAGY ESŐVEL ÉS A SZIVÁRVÁNNYAL KAPCSOLATOS ÉLMÉNYEK. • ÖRÖMMEL ÉS BIZALOMMAL
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	
TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/	
Bibliai történetek – Ószövetség	NOÉ ÉS AZ ÖZÖNVÍZ (1MÓZ)
Isten utat mutat a mindennapokban	ÉRZÉSEINK: ÖRÖM (NOÉ BÁRKÁJA)
KULCSFOGALMAK/ FOGALMAK	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	

4. Tematikai egység	Történetek Jézus Krisztusról
Előzetes tudás	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	
<ul style="list-style-type: none"> • Alapvető ismeretek adása a kapcsolódó bibliai történekről. • AZ ISTENNEL VALÓ MINDENNAPI KAPCSOLAT LEHETŐSÉGEINEK FELMUTATÁSA. • Arra való rámutatás, hogy Isten minden nehéz élethelyzetben meglát, és a gyermekeivel van. • ISTEN IRÁNTI BIZALOM MEGALAPOZÁSA. • IMÁDSÁGRA, NAGYLELKŰSÉGRE ÉS HÁLAADÁSRA BUZDÍTÁS. • KÖTÖTT SZÖVEGŰ ÉTKEZÉS ELŐTTI ÉS UTÁNI IMÁDSÁG MEGISMERTETÉSE. 	
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények
ISTEN KÖZÖSSÉGET	ÉNEKELJÜNK AZ ÚRNAK!
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	JÉZUS CSODÁT TESZ: A KÁNAI MENYEGZŐ (JN 2,1-12)
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	JÉZUS MEGÁLDJA A GYERMEKEKET (MK 10,13-16)
REFORMÁTUS KERESZTYÉNNEK LENNI	ISTENNEL KÖZÖSSÉGBEN: A KERESZTELŐ
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	JÉZUS TANÍT ISTEN GONDVISELÉSÉRŐL (MT 6,25-34)
	<ul style="list-style-type: none"> • BIBLIAISMERETI FEJLŐDÉS. • ALAPVETŐ KORTÖRTÉNETI ISMERETEK A KAPCSOLÓDÓ TÖRTÉNETEK KAPCSÁN. • Annak a felismerése, hogy a keresztség az Isten családjába és a gyülekezet

Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: a tenger lecsendesítése (Mt 8,23-27)	<p>közösségébe való tartozás megerősítése.</p> <ul style="list-style-type: none"> • AZ ISTENRE VALÓ RÁHAGYATKOZÁS ÉS BIZALOM ÉRZÉSÉNEK KIALAKULÁSA ÉS/VAGY MEGERŐSÍTÉSE. • Az imádság jelentőségének megismerése a hívő ember életében és az imádság gyakorlatának megélése. • ANNAK A FELISMERÉSE, HOGY ISTEN ELŐTT MINDEN EMBER ÉRTÉKES. • A gyermekek élethelyzeteiből adódó, megvalósítható példák találása az Isten iránti hálaadásra, imádságra és a nagylelkűségre.
Isten utat mutat a mindennapokban	Isten segít legyőzni a félelmet	
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: az 5000 megvendégelése (Jn 6,1-15)	
ISTEN SZÓL HOZZÁNK	ISMERKEDÉS AZ IMÁDSÁGGAL	
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOKBAN	ÉRZÉSEINK; NAGYLELKŰSÉG	
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOKBAN	ÉRTÉKES VAGYOK (BEV. AZ ELVESZETT BÁRÁNY TÖRTÉNETÉHEZ)	
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	AZ ELVESZETT BÁRÁNY (LK 15,1-7)	
Isten utat mutat a mindennapokban	Érzéseink: ragaszkodás	

Kulcsfogalmak/ fogalmak

A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)

5. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)
ELŐZETES TUDÁS	<ul style="list-style-type: none"> • AZ ÜNNEPEKKEL, ÜNNEPLÉSSSEL KAPCSOLATOS TAPASZTALATI ÉLMÉNYEK. • KARÁCSONYI, HÚSVÉTI, PÜNKÖSDI TÖRTÉNETEKSEL KAPCSOLATOS ELŐZETES ISMERETEK. • Gyülekezeti élettel kapcsolatos korábbi ismeretek, tapasztalatok.

A TEMATIKAI EGYSÉG NEVELÉSI-FEJLESZTÉSI CÉLJAI		
<ul style="list-style-type: none"> • ARRA VALÓ RÁMUTATÁS, HOGY KARÁCSONYKOR ISTEN KÖZEL JÖTT AZ EMBERHEZ. • Az ünnepi hangulat megéreztetése és megalapozása. • Karácsonyhoz, húsvéthoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. 		
TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/TÉMA)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>KÉSZÜLŐDÉS A KARÁCSONYI MŰSORRA</p> <p>KREATÍV ÓRA KARÁCSONYHOZ KAPCSOLÓDVA</p> <p>Angyali üdvözlés (Lk 1,26-39)</p> <p>KÉSZÜLŐDÉS A HÚSVÉTI MŰSORRA</p> <p>Kreatív óra húsvéthoz kapcsolódva</p> <p>ANGYALOK HIRDETIK JÉZUS SZÜLETÉSÉT (LK 2,8-20)</p> <p>Angyalok hirdetik Jézus feltámadását (Lk 24,1-12)</p> <p>KÉSZÜLŐDÉS A PÜNKÖSDI MŰSORRA</p> <p>Kreatív óra pünkösdhöz kapcsolódva</p> <p>AZ ELSŐ GYŰLEKEZET (APCSEL 2,1-41)</p> <p>A helyi gyülekezet látogatása/ szolgálattevők hívása az iskolába (SZABAD ÓRAKERETBŐL 1 ÓRA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Részvétel az ünnepi műsorra való készülődésben (iskolai vagy gyülekezeti műsor). • BIBLIAISMERETI FEJLŐDÉS. • RÉSZVÉTEL AZ ÓRAI ÜNNEPI KÉSZÜLŐDÉSEKBEN ÉS KREATÍV MUNKÁLATOKBAN. 	<p><i>Életvitel:</i> Család, otthon, háztartás (ünnep a családban); Közösségi munka, közösségi szerepek (ajándékkészítés, ünneplés, teremdekoráció)</p> <p><i>VIZUÁLIS KULTÚRA:</i> ÁTÉLT ÉLMÉNYEK KIFEJEZÉSE (ÜNNEPI TAPASZTALATOK KREATÍV MÓDON VALÓ KIFEJEZÉSE) Ünnepekhez kapcsolódó művészeti alkotások</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Karácsony, angyal, kis Jézus, szentesti istentisztelet, húsvét, pünkösd, gyülekezet.	
A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A TANÉV VÉGÉN (MIN. KÖVETELMÉNY)	<ul style="list-style-type: none"> • TUDJA AZT, HOGY MIT ÜNNEPLÜNK KARÁCSONYKOR. • „Az angyalok hirdetik Jézus születését” c. történet korosztályi szintű ismerete. • TUDJON PÉLDÁKAT MONDANI ARRA, HOGY MIT JELENT HÍVÓ EMBERKÉNT KARÁCSONYT ÜNNEPELNI. • A GYERMEK JÉZUST NE „JÉZUSKÁNAK”, HANEM KIS JÉZUSNAK, VAGY GYERMEK JÉZUSNAK NEVEZZE. • Ismerje a húsvét és a pünkösd kifejezéseket. 	

2. évfolyam

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 11

Kerettanterv által betervezett óraszám: 57

Helyi sajátosságok óraszám: 4 óra (2 betervezve)

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

1. Tematikai egység		Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> A református köszöntés ismerete. Külső jegyek alapján a református templom sajátosságainak felismerése 	
A TEMATIKAI EGYSÉG NEVELÉSI-FEJLESZTÉSI CÉLJAI			
<ul style="list-style-type: none"> A tanév fő hittan témájára való ráhangolás és a tanév összegző lezárása. AZ OSZTÁLYKÖZÖSSÉG TESTVÉRI KÖZÖSSÉGÉNEK MEGERŐSÍTÉSE KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ JÁTÉKOK SEGÍTSÉGÉVEL. Alapvető ismeretek közvetítése a Szentírás világáról. Az „egyedül a Szentírás” reformátori alapelv értelmének megismertetése. A SZENTÍRÁSHOZ VALÓ POZITÍV ÉRZELMI KÖTŐDÉS KIALAKÍTÁSA. A REFORMÁTUS TEMPLOM ALAPVETŐ BERENDEZÉSI TÁRGYAINAK ISMERETE. Alapvető ismeretek a református énekeskönyvről a már tanult énekek segítségével. A KERESZTYÉN GYÜLEKEZETI SZOLGÁLAT FOGALMÁNAK ÉS JELENTŐSÉGÉNEK MEGISMERTETÉSE EGY KÖZÖS GYÜLEKEZETI SZOLGÁLAT RÉVÉN. A KÖZÖSSÉGHEZ (REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉGHEZ) VALÓ TARTOZÁS POZITÍV ÉLMÉNYÉNEK MEGERŐSÍTÉSE. Alapismeretek adása az MRE szeretetszolgálatáról. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOKBA	Testvéri közösségben vagyok (Közösségépítő)	<ul style="list-style-type: none"> Pozitív érzelmi kötődés kialakulása a Szentíráshoz, mint a hívő ember életének vezérfonalához. A SZENTÍRÁS VILÁGA IRÁNTI ÉRDEKLŐDÉS FELÉBREDÉSE. A református egyházközséghez való tartozás iránti vágy ébredése. A TANULÓ ISMERI A REFORMÁTUS TEMPLOM LEGFONTOSABB BERENDEZÉSI TÁRGYAIT ÉS TISZTÁBAN VAN A KÖ- 	•
Református keresztyénnek lenni	ÚTON A TEMPLOMBA (A TEMPLOMBELSŐ)		
SZABAD ÓRAKERET	Látogatás a helyi református templomban		
Isten szól hozzánk	ISMERJÜK MEG A BIBLIA VILÁGÁT!		
REFORMÁTUS KERESZTYÉNNEK LENNI	A Szentírást követve (Jósiás reformja)		
Isten közösséget formál	ÉNEKELJÜNK AZ ÚRNAK!		
REFORMÁTUS KERESZTYÉNNEK	A szeretet gyakorlása egymás		

LENNI	között a MRE-ban	<p>VETKEZŐ FOGALMAKKAL: ISTENTISZTELET, LELKIPÁSZTOR.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A református énekeskönyv megismerése és az éneklés révén pozitív érzelmi kötődés kialakulása. • PÉLDÁK KERESÉSE ARRÁ HOGYAN VÉGEZHET A TANULÓ KOROSZTÁLYÁHOZ ILLŐ DIAKÓNIAI TEVÉKENYSÉGET. 	
Református keresztyénnek lenni	SZOLGÁLUNK A TEMPLOMBAN		
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOKBAN	Isten útján járok egész évben (évváró óra)		

Kulcsfogalmak/ fogalmak

A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)

2. TEMATIKAI EGYSÉG		AZ ŐSATYÁK TÖRTÉNETEI	
ELŐZETES TUDÁS		<ul style="list-style-type: none"> • MÉDIÁBÓL, KORÁBBI ÉLMÉNYEIBŐL ISMERETEK A TÉMAKÖRHÖZ KAPCSOLÓDÓ BIBLIAI TÖRTÉNETEKRŐL. • Tapasztalati élmények a 	
A TEMATIKAI EGYSÉG NEVELÉSI-FEJLESZTÉSI CÉLJAI			
<ul style="list-style-type: none"> • A TÉMAKÖRHÖZ KAPCSOLÓDÓ BIBLIAI TÖRTÉNETEK MEGISMERTETÉSE. • A KÖVETKEZŐ ÉRZELMEK TUDATOSÍTÁSA: IRIGYSÉG, HARAG, CSALÓDÁS. EZEKRE POZITÍV MEGOLDÁS KERESÉSE. • ISTEN HÍVOGATÓ SZAVÁNAK KÖZVETÍTÉSE ÉS ANNAK A TUDATOSÍTÁS, HOGY ISTEN ÚTJÁN MINDEN KORBAN ÉS MINDEN ÉLETKORBAN LEHET JÁRNI. • A gyermekek életében lévő tipikus konfliktushelyzetek felidézése és ezekre keresztyén megoldási, megküzdési stratégiák felmutatása. • ARRÁ VALÓ RÁMUTATÁS, HOGY A GYERMEK ISTEN AJÁNDÉKA. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	
Bibliai történetek – Ószövetség	ÁBRAHÁM ELHÍVÁSA (1MÓZ 12.1-9)	<ul style="list-style-type: none"> • A TEMATIKAI EGYSÉG KAPCSOLÓDÓ BIBLIAI TÖRTÉNETEINEK MEGISMERTÉSE. • Annak a felismerése, hogy a konfliktushelyzetek mögött érzelmek vannak, melyeket lehet és kell is kezelni. • KERESZTYÉN VÁLASZOK TALÁLÁSA KÖVETKEZŐ 	
Bibliai történetek – Ószövetség	ÁBRAHÁM ÉS LÓT ELVÁLIK EGYMÁSTÓL (1MÓZ 13,1-18)		
ISTEN KÖZÖSSÉGET FORMÁL	Keressük a békés megoldást! (Ábrahám és		

	Lót elválik egymástól)	<p>ÉLETHELYZETEK BEN: TESTVÉREK KÖZÖTTI VITA, IRIGYSÉG, HARAG, FÉLTÉKENYSÉG. EZEKHEZ A KOROSZTÁLYI SZINTŰ PÉLDÁK KERESÉSE.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A bocsánatkérés helyzeteinek felismerése és a bocsánatkérés gyakorlása szituációs játékok révén. • A MEGBOCSÁTÁS HELYZETEINEK FELISMERÉSE ÉS A MEGBOCSÁTÁS GYAKORLÁSA SZITUÁCIÓS JÁTÉKOK RÉVÉN.
Bibliai történetek – Ószövetség	ÁBRAHÁM FIÚT KAP ISTENTŐL (1MÓZ 18,1-15; 21,1-8)	
Bibliai történetek – Ószövetség	A SZOLGA ÚTJA (IZSÁK FELESÉGET KAP 1MÓZ 24)	
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÓSZÖVETSÉG	Ézsau és Jákób története (1Móz 25,19-34; 1Móz 27,1-33)	
Bibliai történetek – Ószövetség	JÁKÓB BUJDOSÁSA (1MÓZ 28)	
Bibliai történetek – Ószövetség	ÉZSAU ÉS JÁKÓB KIBÉKÜLÉSE (1MÓZ 32-33)	
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOKBA N	Bocsánatkérés (Ézsau és Jákób)	
Bibliai történetek – Ószövetség	JÓZSEF, AZ ÁLOMLÁTÓ (1MÓZ 37,1-11)	
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÓSZÖVETSÉG	Úton Egyiptomba: József a fogságban (1Móz 37,12-36; 39-40)	
Isten utat mutat a mindennapokban	ÉRZÉSEINK: IRIGYSÉG, HARAG, CSALÓDÁS (ÉZSAU ÉS JÁKÓB, JÓZSEF ÉS TESTVÉREI)	
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÓSZÖVETSÉG	A börtönből a fáraó trónjáig: Isten megszabadítja Józsefet (1Móz 41-45)	
Isten utat mutat a mindennapokban	HOGYAN BOCSÁTHATOK MEG MÁSOKNAK?	

	(JÓZSEF ÉS TESTVÉREI)		
--	-----------------------	--	--

KULCSFOGALMAK/ FOGALMAK

A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A TANÉV VÉGÉN (MIN. KÖVETELMÉNY)

3. TEMATIKAI EGYSÉG	TÖRTÉNETEK JÉZUS KRISZTUSRÓL
ELŐZETES TUDÁS	<ul style="list-style-type: none"> AZ 1. ÉVFOLYAMON TANULT BIBLIAI TÖRTÉNETEK JÉZUS KRISZTUSRÓL. IMÁDSÁG FOGALMÁNAK ISMERETE, ÉTKEZÉS ELŐTTI ÉS UTÁNI KÖTÖTT SZÖVEGŰ IMÁDSÁG

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai

- A tematikai egységhez tartozó bibliai történetek megismertetése.
- Az Úri imádság memoriter szintű és tartalmi megismertetése, az imádság egyes részeinek jelentésével együtt.
- Az imádsághoz kapcsolódó pozitív attitűd kialakítása/megerősítése.
- A KÉRŐ IMÁDSÁG FOGALMÁNAK MEGISMERÉSE, SAJÁT SZAVAKKAL VALÓ MEGFOGALMAZÁSHOZ VALÓ HOZZÁSEGÍTÉS.
- Arra való rámutatás, hogy Istentől jön a gyógyulás az életünkben.
- Arra való rámutatás, hogy Jézus Krisztus a halál felett is Úr.

TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/ TÉMA)	FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK
Bibliai történetek – Újszövetség	JÉZUS TANÍTVÁNNYÁ HÍV (PÉTER ELHÍVÁSA, LK 5,1-11; 6,12-16)
Isten szól hozzánk	JÉZUS IMÁDKOZNI TANÍT: AZ ÚRI IMÁDSÁG
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	Jézus csodát tesz: Bartimeus meggyógyítása (Mk 10,46-52)
Isten szól hozzánk	IMÁDKOZZUNK! A KÉRŐ IMÁDSÁG
BIBLIAI	Jézus csodát

- AZ ÚRI IMÁDSÁG MEMORITER SZINTŰ ISMERETE.
- AZ ÚRI IMÁDSÁG ELMONDÁSA LEGALÁBB MINDEN, A TÉMAKÖRHÖZ KAPCSOLÓDÓ HITTANÓRÁN.
- A KAPCSOLÓDÓ BIBLIAI TÖRTÉNETEK MEGISMERÉSE.
- JÉZUS KRISZTUS HATALMÁNAK FELISMERÉSE A BETEGSÉG ÉS A HALÁL FÖLÖTT.
- A tanuló tudja a saját szavaival megfogalmazni

TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	tesz: a naini ifjú feltámasztása (Lk 7,11-17)	<p>azt, hogy mi mindent kér imádságban Jézustól. A konkrét, tárgyi kéréseken túli kérések is jelenjenek meg az imádságban.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keressen életszerű példákat a cselekvő szerepre, ill. ennek vigye be ezeket a mindennapi gyakorlatába.
Bibliai történetek – Újszövetség	AZ IRGALMAS SAMARITÁNUS (LK 10,25-37)	
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOKBAN	Cselekvő szeretet (Irgalmas samaritánus)	

Kulcsfogalmak/ fogalmak

A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A TANÉV VÉGÉN (MIN. KÖVETELMÉNY)

4. TEMATIKAI EGYSÉG	ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT! (MIVEL A TEMATIKA EGYSÉG MINDEN TÉMÁJA EHHEZ A KONCENTRIKUS KÖRHÖZ TARTOZIK, ÍGY NEM KERÜL KÜLÖN FELTÜNTETÉSRE)	
ELŐZETES TUDÁS	<ul style="list-style-type: none"> • ÜNNEPEKKEL KAPCSOLATOS ÉLMÉNYEK, TAPASZTALATOK. <p>1. ÉVFOLYAMON TANULT BIBLIAI TÖRTÉNETEK AZ ÜNNEPEKHEZ.</p>	
A TEMATIKAI EGYSÉG NEVELÉSI-FEJLESZTÉSI CÉLJAI		
<ul style="list-style-type: none"> • AZ ÜNNEPI HANGULAT MEGÉREZTETÉSE ÉS MEGALAPOZÁSA. • ARRA VALÓ RÁMUTATÁS, HOGYAN LEHET ISTENNEL ÜNNEPELNI. • KARÁCSONYHOZ, HÚSVÉTHOZ, PÜNKÖSDHÖZ KAPCSOLÓDÓ TÖRTÉNETEK MEGISMERTETÉSE. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Készülődés a karácsonyra	<ul style="list-style-type: none"> • RÉSZVÉTEL AZ ÜNNEPI MŰSORRA VALÓ KÉSZÜLŐDÉSBEN (ISKOLAI VAGY GYŰLEKEZETI MŰSOR). • Bibliaismereti fejlődés. • Részvétel az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. 	<p>KÖRNYEZETISMERET: A HÉTKÖZNAPOK, HÉTVÉGÉK ÉS AZ ÜNNEPNAPOK. EGYHÁZI ÜNNEPEINK ÉS AZ ÉVSZAKOK. (ÜNNEPES ÉS ÜNNEPTELEN FÉLÉV.); A FŐ VILÁGTÁJAK MEGNEVEZÉSE, ELHELYEZÉSE. (PL. NAPKELETI BÖLCSEK HAZÁJA); TÁPLÁLKOZÁS (ÜNNEPI ÉTELEK.)</p> <p>ÉNEK-ZENE: A HANGSZÍNHALLÁS ÉS A TÖBBSZÓLAMÚ HALLÁS FEJLESZTÉSE. (GYERMEKKÓRUS)</p>
Mária és József útja Betlehembe (Lk 2,1-7)		
A NAPKELETI BÖLCSEK ÚTJA (MT 2,1-12)		
Készülődés a húsvétra		
JÉZUS ÚTJA A KERESZTTEL (LK 23,26-49)		
Az emmausi tanítványok útja (Lk 24,13-35)		
SZABAD ÓRAKERET: KÉSZÜLŐDÉS A PÜNKÖSDRE (1 ÓRA)		
Az etióp főember útja (ApCsel 8,26-40)		
KULCSFOGALMAK/ FOGALMAK	ADVENT, NAPKELETI	KARÁCSONY, BÖLCSEK,

	KERESZT, EMMAUSI TANÍTVÁNYOK, PÜNKÖSD, ETIÓP FŐEMBER	<i>VIZUÁLIS KULTÚRA:</i> MÉDIAÉLMÉNYEK FELIDÉZÉSE, MEGJELENÍTÉSE VIZUÁLISAN (BÁBKÉSZÍTÉS, SZEREPIJÁTÉK), MEGFELELŐ HANGHATÁSOKKAL. PL. KARÁCSONYI BETLEHEMES, PASSIÓTÖRTÉNET. <i>ÉLETVITEL:</i> ÉLET A CSALÁDBAN HÉTKÖZNAPOK ÉS ÜNNEPNAPOKON.
A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A TANÉV VÉGÉN (MIN. KÖVETELMÉNY)	<ul style="list-style-type: none"> TUDJA MIT ÜNNEPLÜNK HÚSVÉTKOR ÉS ISMERJE A HÚSVÉTI TÖRTÉNETET. Ének 	

3. évfolyam

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 9

Kerettanterv által betervezett óraszám: 56

Helyi sajátosságok óraszám: 7 óra (3 betervezve)

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

1. Tematikai egység		Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	
ELŐZETES TUDÁS		<ul style="list-style-type: none"> A 2. ÉVFOLYAMON TANULTAK, KORÁBBI ÉLMÉNYEK A 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A tanév fő hittan témájára való ráhangolás és a tanév összegző lezárása. A REFORMÁTUS EGYHÁZHOZ ÉS A REFORMÁTUS GYÜLEKEZETEKHEZ VALÓ POZITÍV ÉRZELMI KÖTÖDÉS KIALAKÍTÁSA. A GYÜLEKEZETI SZOLGÁLAT FOGALMÁNAK TISZTÁZÁSA ÉS GYÜLEKEZETEKBE VALÓ FELADATVÁLLALÁSRA NEVELÉS. ARRA VALÓ RÁMUTATÁS, HOGY A BIBLIA ISTEN IGÉJE, AMI AZ EMBER SZÁMÁRA ÜZENETET HORDOZ. AZ „EGYEDÜL KRISZTUS” REFORMÁTORI ALAPELV LÉNYEGÉNEK MEGISMERTETÉSE, ARRÁ VALÓ RÁMUTATÁS, HOGY KRISZTUS AZ EGYETLEN ÚT ISTENHEZ. 			
TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/ TÉMA)		FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK	
REFORMÁTUS KERESZTYÉNNEK LENNI	Gyökereink: családi példák, néldakének	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> tudja saját szavaival megfogalmazni a gyülekezet fogalmának jelentését. KERESSE MEG A CSALÁDJÁBAN A REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉGBE 	
ISTEN SZÓL HOZZÁNK	A Bibliából Isten szól hozzánk		
Szabad órakeret	MI A GYÜLEKEZETI SZOLGÁLAT?		
REFORMÁTUS	Szolgálunk a		

KERESZTYÉNNEK LENNI	gyülekezetben	TARTOZÓ CSALÁDTAGOKAT.	
Református keresztyének lenni	EGY MÁSIK GYÜLEKEZETBE N SZOLGÁLUNK	<ul style="list-style-type: none"> Tudjon a saját szavaival példákat mondani arra, hogy mit jelent feladatot vállalni a gyülekezetben. LEHETŐSÉG SZERINT EGY PROJEKT KERETÉN BELÜL VÁLLALJON SAJÁT ANYAGYÜLEKEZETÉBEN EGY SZOLGÁLATOT A GYERMEK-ISTENTISZTELETEN, ENNEK HIÁNYÁBAN AZ EGYHÁZKÖZSÉG MÁS TERÜLETÉN VAGY A HITTANÓRÁN (LEGALÁBB NÉHÁNY HÉT – 1 HÓNAP IDŐTARTAMRA.) Tudja azt, hogy a Biblia több mint egy könyv: Isten Igéje az ember számára. 	
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOKBA N	Élet a szabadító Istennel (évező óra)		

Kulcsfogalmak/ fogalmak

A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)

2. Tematikai egység	Isten Egyiptomból új hazafelé vezeti a népét
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> Korábbi ismeretek, élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről. Tapasztalati élmények
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	
<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz kapcsolódó bibliai történetek megismertetése. A KÖVETKEZŐ ÉRZELMEK TUDATOSÍTÁSA ÉS MEGERŐSÍTÉSE: BÁTORSÁG, BIZALOM. A gyermekek életében lévő tipikus konfliktushelyzetek felidézése és ezekre keresztyén megoldási, megküzdési stratégiák felmutatása. ARRA VALÓ RÁMUTATÁS, HOGY ISTENNEL A ROSSZ CSELEKVÉSE UTÁN IS VAN MEGOLDÁS. Annak a tudatosítása, hogy a tetteinknek következménye van, amiért a felelősséget vállalnunk kell. Arra való rámutatás, hogy mit jelent Isten szabadítása egy-egy konkrét élethelyzetben. A Tízparancsolatnak, mint Isten életünkre szóló útmutatásának a bemutatása és a Tízparancsolat iránti pozitív érzelmek ébresztése. 	

• A HÁLAADÓ IMÁDSÁG FOGALMÁNAK TISZTÁZÁSA.

TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/ TÉMA)		FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK	
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOK	Mit jelent a szabadítás? (játékos, beszélgetős óra arról, hogy mit jelent a korosztály	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló alapvonalaiban ismerje a témakörhöz tartozó bibliai történeteket. • LEGYEN EGYÉRTELMŰ A SZÁMÁRA AZ, HOGY MINDEN TETTNEK VAN KÖVETKEZMÉNYE. • Saját szavaival tudjon példákat mondani arra, hogy mit jelenthet Isten szabadítása. • SAJÁT SZAVAIVAL FOGALMAZZA MEG, HOGY MIÉRT ADTA ISTEN A TÍZPARANCSOLATOT. • Tudjon saját szavaival egy hálaadó imádságot megfogalmazni. 	•
Bibliai történetek – Ószövetség	MÓZES SZÜLETÉSE (1MÓZ 47,1-12; 2MÓZ 1,1-2,10)		
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÓSZÖVETSÉG	Mózes vétke és menekülése (2Móz 2,11-25)		
Isten utat mutat a mindennapokban	TETTEK ÉS KÖVETKEZMÉNYEK		
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÓSZÖVETSÉG	Mózes találkozása Istennel (2Móz 3,1-15)		
Bibliai történetek – Ószövetség	ISTEN MEGSZABADÍJA NÉPÉT (2MÓZ 4-5; 7,1-12,33)		
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOK BAN	Érzéseink: Bátorság (Isten megszabadítja népét)		
Bibliai történetek – Ószövetség	KIVONULÁS EGYIPTOMBÓL (2MÓZ 13,34-42; 13,17-14,29)		
ISTEN SZÓL HOZZÁNK	Imádkozzunk! A hálaadó imádság		
Bibliai történetek – Ószövetség	ÚTON AZ ÍGÉRET FÖLDJE FELÉ: A PUSZTAI VÁNDORLÁS (2MÓZ 15,22-27; 16,1-17,7)		
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOK BAN	Érzéseink: bizalom (úton az ígéret földje felé)		
Isten utat mutat a mindennapokban	SZABÁLYOK (BEVEZETŐ A TÍZPARANCSOLATHOZ)		
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÓSZÖVETSÉG	Isten szövetséget köt népével: a Tízparancsolat (2Móz 19,1-20,17)		
Bibliai történetek – Ószövetség	A RÉZKÍGYÓ (4MÓZ 21,1-9)		
BIBLIAI TÖRTÉNETEK –	Isten hazát készít népének: a kémek Kánaánban (5Móz 31,1-		

ÓSZÖVETSÉG	8; Józs 1,1-2,22)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak			
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)			

3. Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról	
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> A 2. évfolyamon tanult bibliai történetek Jézus Krisztusról. A témakörhöz tartozó történetekkel kapcsolatos megelőző ismeretek, élmények. TAPASZTALATI ÉLMÉNYEK A KÖVETKEZŐKRŐL: VESZTESÉG, 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz tartozó bibliai történetek és azok alapvető kortörténeti háttérének megismertetése. Pozitív és segítőkész attitűd kialakulásának segítése a sérült, beteg emberek iránt. Empátiára nevelés. Annak a tudatosítása és megerősítése, hogy Isten számára értékesek vagyunk és Ő tanítványául hív. ARRA VALÓ RÁMUTATÁS, HOGY JÉZUS KRISZTUSNAK HATALMA VAN ÉS Ő ÚR A HALÁLON ÉS A BETEGSÉGEN IS. Alázat fogalmának tisztázása és az alázatos attitűd kialakulásának segítése. 			
TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/ TÉMA)		FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK	
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	Jézus megment: a kapernaumi béna meggyógyítása (Mk 2 1-12)	<ul style="list-style-type: none"> Alapvető ismeretek a témakörhöz kapcsolódó bibliai történetekről és kortörténeti háttérükről. TUDJA A SAJÁT SZAVAIVAL MEGFOGALMAZNI A KÖVETKEZŐKET (TUDJON PÉLDÁT IS MONDANI RÁJUK): <ul style="list-style-type: none"> MIT JELENT EMPATIKUSNAK ÉS SEGÍTŐKÉSZNEK LENNI EGY SÉRÜLT, BETEG EMBERREL? MIT JELENT ÉRTÉKESNEK LENNI ISTEN SZEMÉBEN Jézus Krisztusnak hatalma 	
ISTEN KÖZÖSSÉGET FORMÁL	Együttműködöm másokkal (A kapernaumi béna meggyógyítása)		
Bibliai történetek – Újszövetség	JÉZUS MEGMENT: JAIRUS LÁNYÁNAK FELTÁMASZTÁSA (Lk 8,40-56)		
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOK BAN	Érzéseink: veszteség (Jairus lányának feltámasztása)		
Bibliai	JÉZUS MEGMENT:		

történetek – Újszövetség	ZÁKEUS TÖRTÉNETE (LK 19,1-10)	<p>van.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Jézus minden embert meglát és tanítványául hív. ○ Mit jelent Jézus Krisztus tanítványának lenni? ○ Milyen magatartást vár el Isten a tanítványaitól? ○ Alázat. <ul style="list-style-type: none"> ● Az adott bibliai történetekhez tartozó érzelmek tudatosulása és azokra életszerű példák találása. 	
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOKBAN	Ami miatt értékes vagyok (Zákeus története)		
Isten utat mutat a mindennapokban	VÁLTOZNI ISTENNEL (ZÁKEUS)		
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	Jézus tanít, arról hogyan viselkedjünk másokkal (Mt 7,12; 25,31-46)		
Isten közösséget formál	VISELKEDÉS A KÖZÖSSÉGBEN (AZ ARANYSZABÁLY, MT 7,12)		
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	A farizeus és vámszedő (Lk 18,9-14)		
Isten utat mutat a mindennapokban	ÉRZÉSEINK: SZÉGYEN (A FARIZEUS ÉS A VÁMSZEDŐ)		

KULCSFOGALMAK/ FOGALMAK

A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A TANÉV VÉGÉN (MIN. KÖVETELMÉNY)

4. TEMATIKAI EGYSÉG		ÉLET AZ APOSTOLI KORBAN (APOSTOLOK CSELEKEDETEI, LEVELEK)	
ELŐZETES TUDÁS			
A TEMATIKAI EGYSÉG NEVELÉSI-FEJLESZTÉSI CÉLJAI			
<ul style="list-style-type: none"> ● A TÉMAKÖR BIBLIAI TÖRTÉNETEINEK ISMERTETÉSE. ● BEVEZETÉS AZ ELSŐ GYŰLEKEZETEK KORÁBA. ● MEGTÉRÉS FOGALMÁNAK TISZTÁZÁSA, ISTEN MEGTÉRÉSRE HÍVOGATÁSÁNAK POZITÍV HANGVÉTELŰ KÖZVETÍTÉSE. 			
TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/ TÉMA)		FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK	
SZABAD ÓRAKERET	Bevezetés az első gyülekezetek korába (korábbi ismeretek)	<ul style="list-style-type: none"> ● A TÉMAKÖRHÖZ TARTOZÓ BIBLIAI TÖRTÉNETEK ALAPVETŐ ISMERETE. ● SAJÁT SZAVAIVAL TUDJON 	○

BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	A filippi börtönőr megtérése (ApCsel 16,11-40)	BESZÉLNI A KÖVETKEZŐKRŐL: ○ MEGTÉRÉS ○ ELSŐ GYŰLEKEZETEK KORA	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Megtérés, apostoli kor, Pál apostol, Filippi. missziói út		
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> Saját szavaival tudja elmondani a filippi börtönőr megtérésének történetét. 		

5. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)		
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> Ünnepekkel kapcsolatos élmények, tapasztalatok. KORÁBBI ÉVFOLYAMON TANULT BIBLIAI ÜNNEPI TÖRTÉNETEK. 		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> Karácsonyhoz, húsvéhoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. AZ ÜNNEPI HANGULAT MEGÉREZTETÉSE ÉS MEGALAPOZÁSA, AZ ISTENNEL VALÓ ÜNNEPLÉS LEHETŐSÉGEIRE VALÓ RÁMUTATÁS. Arra való rámutatás, hogy Jézus Krisztus megbocsát nekünk, ha megbánjuk a vétkeinket. ANNAK A TUDATOSÍTÁSA, HOGY JÉZUS KRISZTUS AZ ISTEN ÁLTAL MEGÍGÉRT SZABADÍTÓ. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
ÜNNEPI KÉSZÜLŐDÉS A KARÁCSONYRA	<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz tartozó bibliai történetek ismerete. Részvétel az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. Tudja saját szavaival megfogalmazni a következőket: <ul style="list-style-type: none"> Jézus Krisztus a szabadító Jézus Krisztus feltámadt Pünkösd 	<i>Ének-zene:</i> Ünnepi énekek.	
Jézus útkészítője: Keresztelő János (LK 1,5-25. 57-66)		<i>Környezetismeret:</i> Az ünnepek jelentősége – mire emlékezünk keresztyén ünnepeinken?	
ISTEN MEGÍGÉRI A SZABADÍTÓT (1MÓZ 3,15)		Milyen helyi gyülekezeti hagyományokról tudunk?	
A beteljesedett ígélet: Simeon és Anna találkozása Jézussal (Lk 2,21-40)			
ÜNNEPI KÉSZÜLŐDÉS A HÚSVÉTRA			
Péter megtagadja Jézust (MK 14,26-31; 14,66-72)			
PÉTER TALÁLKOZÁSA A FELTÁMADT JÉZUSSAL (Jn 21,15-19)			
Ünnepi készülődés a pünkösdre (szabad órakeret 1 óra)			
PÉTER ÉS JÁNOS AZ ÉKES KAPUBAN GYÓGYÍT (APCSEL 3,1-10)			
Kulcsfogalmak/ fogalmak	advent, útkészítő, Keresztelő János, Szabadító, Simeon és Anna, tagadás, Pünkösd, Péter és János		
A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A	<ul style="list-style-type: none"> KERESZTELŐ JÁNOS SZEMÉLYÉNEK KOROSZTÁLYI 		

TANÉV VÉGÉN (MIN. KÖVETELMÉNY)	SZINTŰ ISMERETE. <ul style="list-style-type: none"> TUDJA AZT, HOGY MIT ÜNNEPLÜNK PÜNKÖSDKOR. Ének
--------------------------------	---

4. évfolyam

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 9

Kerettanterv által betervezett óraszám: 54

Helyi sajátosságok óraszám: 9 óra (3 betervezve)

A MINIMUM KÖVETELMÉNYEKNEK MINDEN TÉMÁNÁL RÉSZE AZ AZ ELVÁRÁS, HOGY A TANULÓ VEGYEN RÉSZT A KÖZÖS JÁTÉKOKBAN, FELADATOKBAN, BESZÉLGETÉSEKBEN ÉS ALKALMAZKODJON AZOK SZABÁLYAIHOZ. ÍGY KÜLÖN NEM KERÜL AZ EGYES TEMATIKAI EGYSÉGEKNÉL FELTÜNTETÉSRE.

1. TEMATIKAI EGYSÉG		ISMERKEDÉS A BIBLIÁVAL ÉS A REFORMÁTUSSÁGGAL	
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Korábbi évfolyamon tanultak a témáról. 	
A TEMATIKAI EGYSÉG NEVELÉSI-FEJLESZTÉSI CÉLJAI			
<ul style="list-style-type: none"> A TANÉV FŐ HITTAN TÉMÁJÁRA VALÓ RÁHANGOLÁS ÉS A TANÉV ÖSSZEGZŐ LEZÁRÁSA. A református egyházhoz és a református gyülekezetekhez való pozitív érzelmi kötődés kialakítása. Az adott település/megye (egyházmegye) református gyökereinek feltérképezése, honismereti, helytörténeti példák megismerése. Gyülekezeti szolgálattevők megismerése és szolgálati lehetőségek iránti érdeklődés felkeltése. A református ének-zenei ismeret gyarapítása. Tájékozódás és etikus viselkedés segítése a világhálón. A Biblia eredeti nyelveinek érdekes bemutatása, arra való rámutatás, hogy Isten minden népet a saját nyelvén is meg akar szólítani. (Bibliafordítások) Az Isten dicsőségére való élés fogalmának és lehetőségeinek megismertetése, bátorítás a tanulók által megélhető formák keresésére. AZ „EGYEDÜL ISTENÉ A DICSŐSÉG” REFORMÁTORI ALAPELV ÉS TARTALMÁNAK MEGISMERTETÉSE. 			
TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/ TÉMA)		FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK	
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOKBA	Kit és mit követek? Ideálok és	<ul style="list-style-type: none"> Tudjon példát mondani a településen, megyében (egyházmegyében) található református történeti emlékre vagy református ősre. A KÖVETKEZŐ FOGALMAKAT KÉPES A SAJÁT SZAVAIVAL ÉRTELMEZNI ÉS PÉLDÁKAT TUD RÁ MONDANI: <ul style="list-style-type: none"> szolgálattevő, 	<ul style="list-style-type: none">
REFORMÁTUS KERESZTYÉNNEK LENNI	Szolgálattevők Isten uralma alatt		
Református keresztyének lenni I	GYÖKEREINK; HONISMERETI, HELYTÖRTÉNETI PÉLDÁK		
REFORMÁTUS	Egyedül Istené a		

KERESZTYÉNNEK LENNI	dicsőség! (István intelmei, Szcenci Molnár Albert, Károli Gáspár)	<ul style="list-style-type: none"> ○ példakép, ○ mit jelent Isten dicsőségére élni, ○ etikus viselkedésmód az Interneten. ● Tudja azt, hogy a Biblia eredeti nyelvei a héber és a görög. ● Tudja, hogy ki fordította le először magyarra az egész Szentírást eredeti nyelvből. 	
Isten közösséget formál	ÉNEKELJÜNK AZ ÚRNAK! (S		
Isten utat mutat a mindennapokban	NÉZELŐDÖM A VILÁGHÁLÓN (szabad órakeret +1 óra)		
Isten szól hozzánk	ISTEN IGÉJE MINDEN NÉPET MEGSZÓLÍT. BIBLIAFORDÍTÁS OK		
ISTEN SZÓL HOZZÁNK	Isten uralma alatt élek (évezáró óra)		

Kulcsfogalmak/ fogalmak

A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)

2. Tematikai egység		Bírák kora	
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> ● Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> ● A témakörhöz kapcsolódó bibliai történetek és azok alapszintű kortörténeti háttérének megismertetése. ● ARRA VALÓ RÁMUTATÁS, HOGY ISTEN BETARTJA ÍGÉRETEIT. AZ ÍGÉRET BETELJESÍTÉSE, HOGY HAZÁT ADOTT NÉPÉNEK. ● A témakörhöz tartozó bírák történeteinek keresztül bemutatni Isten emberek cselekedeteinek megnyilvánuló szabadítását. ● BIBLIAI SZEMÉLYEK ÉLETPÉLDÁJÁN ÁT RÁMUTATNI ISTEN EGYÉNI ÉLETEKBEN MEGNYILVÁNULÓ SZABADÍTÁSÁRA. EZEKEN KERESZTÜL ERŐSÍTENI A NEHÉZ ÉLETHELYZETEKBE MEGNYILVÁNULÓ ISTENBE VETETT BIZALMAT. ● Isten uralma alatt való élés lehetőségeinek a bemutatása és ennek vonzó életpéldává tétele. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	
Bibliai történetek –	ISTEN NÉPE HAZÁT KAP: A	<ul style="list-style-type: none"> ● A TANULÓ ISMERI ÉS A SAJÁT SZAVAIVAL MEG TUDJA FOGALMAZNI A KÖVETKEZŐKET: ○ HONFOGLALÁS, ○ BÍRA. ● A TANULTAK ALAPJÁN TUDJON PÉLDÁKAT MONDANI ARRA, 	●
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÓSZÖVETSÉG	Gedeon története (Bír 6-7)		
Bibliai történetek – Ószövetség	RUTH TÖRTÉNETE (RUTH 1-4)		
SZABAD	Hogyan szólít meg		

ÓRAKERET	Isten? (elhívás) 1 óra	HOGY MIT JELENT ISTEN URALMA ALATT ÉLNI.	
Bibliai történetek – Ószövetség	SÁMUEL ELHÍVÁSA (1SÁM 3,1-21)	<ul style="list-style-type: none"> • ANNAK A FELISMERÉSE, HOGY ISTEN JELEN VAN AZ EMBER ÉLETÉBEN. 	

KULCSFOGALMAK/ FOGALMAK

A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A TANÉV VÉGÉN (MIN.

3. Tematikai egység	Egységes királyság kora
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai

- A témakörhöz kapcsolódó bibliai történetek és alapvető kortörténeti háttér megismertetése.
- TAPASZTALATI ÉLMÉNYEK TUDATOSÍTÁSA A KÖVETKEZŐ TERÜLETEKEN: BARÁTSÁG, HATALOM ÉS HATALMASKODÁS, IRGALMASSÁG, FELELŐSÉGVÁLLALÁS, IGAZSÁGOSSÁG, BÖLCSESSÉG.
- A barátság érzelmi világának feltérképezése és a társas kapcsolatok helyes kezelésére, a társas kapcsolatokban való konfliktusok megoldására való nevelés.
- Kritikai érzék fejlesztése és erkölcsi ítéloképesség fejlesztése.

Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	
Bibliai történetek –	SAUL KIRÁLYSÁGA (1SÁM 8,1-10,8)	A TANULÓ: <ul style="list-style-type: none"> • MEGISMERI A TÉMAKÖRHÖZ KAPCSOLÓDÓ BIBLIAI TÖRTÉNETEKET ÉS ALAPVETŐ KORTÖRTÉNETI HÁTTÉRÜKET. • Képes a saját szavaival megfogalmazni és példákat mondani a következőkre: <ul style="list-style-type: none"> ○ A KIRÁLY FELADATA, BARÁTSÁG, IGAZSÁGOSSÁG, FELELŐSSÉG, BÖLCSESSÉG, HATALMASKODÁS. • Felelősséget vállal a rá bízott feladat elvégzéséért. 	
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÓSZÖVETSÉG	Dávid királlyá választása (1Sám 16)		
Bibliai történetek – Ószövetség	DÁVID ÉS GÓLIÁT (1SÁM 17,26-58)		
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÓSZÖVETSÉG	Saul és Dávid (1Sám 18,6-14; 19,1-10)		
Isten közösséget formál	BARÁTOM VAN (DÁVID ÉS JONATÁN, 1SÁM 20)		
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOK BAN	Hogyan élek a hatalmammal? (Dávid megkíméli Saul életét, 1Sám 26)		
Bibliai történetek – Ószövetség	SALAMON BÖLCSESSÉGE (1KIR 3, 5-15)		
ISTEN UTAT MUTAT A MINDENNAPOK	Kiért, miért vagyok felelős? (Salamon		

BAN	bölcsességet kér Istentől, 1Kir 3,5-15)		
Isten utat mutat a mindennapokban	MI AZ IGAZSÁGOS? (SALAMON BÖLCS ÍTÉLETE, 1KIR 3,16-28)		

KULCSFOGALMAK/ FOGALMAK

A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A TANÉV VÉGÉN (MIN. KÖVETELMÉNY)

4. Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról	
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz tartozó történetekkel kapcsolatos megelőző ismeretek, élmények. TAPASZTALATI ÉLMÉNYEK A KÖVETKEZŐKRŐL: HALÁI 	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p> <ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz tartozó bibliai történetek és azok alapvető kortörténeti háttérének megismertetése. Az adakozás, közösség, alázat tapasztalati háttérének tudatosítása. A példázatok fogalmának tisztázása, a témakörhöz tartozó példázatok jelentésének közvetítése a tanulók számára érthető módon. ADAKOZÁSRA, HÁLAÁLDOZATRA NEVELÉS. ALÁZATOSSÁGRA NEVELÉS. KÖZBENJÁRÓ IMÁDSÁG FOGALMÁNAK TISZTÁZÁSA ÉS A KÖZBENJÁRÓ IMÁDSÁG GYAKORLATÁNAK MEGISMERTETÉSE. ISTEN HÍVOGATÓ SZAVÁNAK KÖZVETÍTÉSE A TANULÓ SZÁMÁRA. 			
TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/ TÉMA)		FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK	
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	Jézus csodát tesz: Lázár feltámasztása (In	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> megismeri a témakörhöz tartozó bibliai történeteket és azok alapvető kortörténeti háttérét. FELISMERI ÉS TISZTELETBEN TARTJA A KÖZÖSSÉGBEN ÉLÉS SZABÁLYAIT. példát tud mondani és meg tudja fogalmazni saját szavaival a következőket: <ul style="list-style-type: none"> PÉLDÁZAT, ADAKOZÁS, CSODA, KÖZBENJÁRÓ IMA, ALÁZAT. 	○
BIBLIAI TÖRTÉNETEK – ÚJSZÖVETSÉG	Jézus tanít: Az özvegyasszony két fillére (Mk 12,41-44; Mt 6,1-4)		
Szabad órakeret	ADAKOZÁS (1 ÓRA)		
Bibliai történetek – Újszövetség	JÉZUS TANÍT: A MUSTÁRMAG PÉLDÁZATA (MT 13,31-32)		
ISTEN KÖZÖSSÉGET FORMÁL	Közösségben élek (Bevezető óra a következő két		

	témához)		
Bibliai történetek – Újszövetség	ELSŐNEK VAGY UTOLSÓNAK LENNI: PÉLDÁZAT A FŐHELYEKRŐL (LK 14,7-14)		
ISTEN KÖZÖSSÉGET FORMÁL	Elsőnek vagy utolsó lenni: A Zebedeus fiak kérése (Mk 10,35-45)		
Bibliai történetek – Újszövetség	JÉZUS TANÍT: A NAGY VACSORA PÉLDÁZATA (LK 14,15-24)		
ISTEN SZÓL HOZZÁNK	Imádkozzunk! A közbenjáró ima (A kapernaumi százados szolgájának meggyógyítása, Lk 7,1-10)		
Isten szól hozzánk	IMÁDKOZZUNK! A KÖZBENJÁRÓ IMA (PÉTER SZABADULÁSA A BÖRTÖNBŐL, APCSEL 12,6-19)		

KULCSFOGALMAK/ FOGALMAK

A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A TANÉV VÉGÉN (MIN. KÖVETELMÉNY)

5. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)		
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepekkel kapcsolatos korábbi élmények, tapasztalatok. 		
A TEMATIKAI EGYSÉG NEVELÉSI-FEJLESZTÉSI CÉLJAI			
<ul style="list-style-type: none"> • KARÁCSONYHOZ, HÚSVÉTHOZ, PÜNKÖSDHÖZ KAPCSOLÓDÓ TÖRTÉNETEK MEGISMERTETÉSE. • Virágvasárnap és áldozócsütörtök fogalmának, és az ünnephez kapcsolódó történetek megismertetése. • AZ ÜNNEPI HANGULAT MEGÉREZTETÉSE ÉS MEGALAPOZÁSA, AZ ISTENNEL VALÓ ÜNNEPLÉS LEHETŐSÉGEIRE VALÓ RÁMUTATÁS. • Arra való rámutatás, hogy a szavaink az indulatainkból fakadnak. • Önismeretre, önfegyelemre való nevelés az indulatokban és a szavak terén. 			
TÉMÁK (KONCENTRIKUS KÖR/	FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK	KAPCSOLÓDÁSI	

TÉMA)		PONTOK
Készülődés a karácsonyra	<ul style="list-style-type: none"> • A TÉMAKÖRHÖZ TARTOZÓ BIBLIAI TÖRTÉNETEK ISMERETE. • Részvétel az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. • A tanuló példákat tud mondani és meg tudja fogalmazni a következőket: <ul style="list-style-type: none"> ○ indulat, hamis tanúság, mennybemenetel, önfegyelem a szavak terén. 	<p>ÉLETVITEL: A KÖZÖSSÉGI TÉR EGYÜTTES KIALAKÍTÁSA (ISKOLAI- ÉS GYÜLEKEZETI TEREM DEKORÁCIÓJA), A KÖZÖS TAPASZTALATOK MEGBESZÉLÉSE, AZ ÁTÉLT ÉRZÉSEK MEGFOGALMAZÁSA</p> <p>VIZUÁLIS KULTÚRA: TÁRGYALKOTÁS, TÁRGYTERVEZÉS, DÍSZÍTÉS, CSOMAGOLÁS – KÉSZÜLŐDÉS AZ ÜNNEPRE.</p>
JÓZSEF ADVENTJE (MT 1,18-25)		
Menekülés Egyiptomba (Mt 2,13-15)		
JÉZUS BEVONUL JERUZSÁLEMBE (MT 21,1-11)		
Készülődés a húsvétra		
JÉZUS PERE (MT 26,57-68; 27,1-2. 11-14)		
Indulataink és szavaink (Jézus pere)		
JÉZUS A ZSIDÓK KIRÁLYA. JÉZUS VAGY BARABÁS? (MT 27,15-26)		
Készülődés a pünkösdre		
JÉZUS MENNYBEMENETELE ÉS ELJÖVENDŐ KIRÁLYSÁGA (APCSEL 1,4-14)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Advent, karácsony, virágvasárnap, húsvét, mennybemenetel ünnepe, pünkös, Jézus pere, Jeruzsálem, Pilátus.	
A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A TANÉV VÉGÉN (MIN. KÖVETELMÉNY)	<ul style="list-style-type: none"> • Tudja azt, hogy mit ünneplünk virágvasárnapon és áldozócsütörtökön, ismerje az ide tartozó történeteket. • ÉNEK 	

5. A TANTÁRGYI ÉRTÉKELÉS FORMÁI, SZEMPONTJAI

AZ ÉRTÉKELÉS, MINŐSÍTÉS A HATÁLYOS KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYNEK MEGFELELŐEN ELSŐ ÉVFOLYAMON FÉLÉVKOR ÉS ÉV VÉGÉN, A MÁSODIK ÉVFOLYAMON FÉLÉVKOR SZÖVEGESEN TÖRTÉNIK. A SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS ARRA VONATKOZIK, HOGY AZ ADOTT IDŐSZAK SORÁN A TANULÓ KIVÁLÓAN, JÓL VAGY MEGFELELŐEN TELJESÍTETT VAGY FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL. A MÁSODIK ÉVFOLYAM MÁSODIK FÉLÉVÉBEN ÉS MINDEN TOVÁBBI ÉVFOLYAMON A HITOKTATÓ A TANULÓ TELJESÍTMÉNYÉT, ELŐMENETELÉT TANÍTÁSI ÉV KÖZBEN RENDSZERESEN ÉRDEMJECCSEL ÉRTÉKELI, FÉLÉVKOR ÉS A TANÍTÁSI ÉV VÉGÉN OSZTÁLYZATTAL MINŐSÍTI. AZ ÉVKÖZI ÉRDEMJECCYEKET ÉS AZ ÉV VÉGI OSZTÁLYZATOKAT SZÓBELI VAGY ÍRÁSBELI SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS KÍSÉRI. AZ ÉRDEMJECCYEKRŐL AZ ISKOLA A TANULÓT, ÉS A KISKORÚ TANULÓ SZÜLŐJÉT RENDSZERESEN ÉRTEŚÍTI.

A tanultak ellenőrzése és értékelése sokrétű módszertani skála alkalmazása révén történik. A számonkérés alapja a kerettantervben rögzített, és a tematikai egységeknél is szereplő, az adott év tananyagához tartozó minimális követelmények rendszere. Formáit tekintve az értékelésnek része:

- Minden új témához kapcsolódóan egy megelőző felmérés a tanuló előzetes tudásáról. Mivel az [iskolánk tanulócsoportjainak összetétele vegyes, ezért a hitoktatónak tekintettel kell lennie arra, hogy az osztály egy része egyházi](#)

óvodából érkeznek, mások egyéb köznevelési intézményekben vagy az egyházközség területén részesültek hit- és erkölcsstan oktatásban és ezeknek megfelelő előképzettséggel rendelkeznek. Az osztályokban vannak olyan tanulók is, akik sem hit- és erkölcsstan oktatásban nem vettek részt, sem pedig gyülekezeti kötődésük nincs. Az aktuális témával való ismeretek előzetes felmérése során a hitoktatónak szem előtt kell tartania.

- A tanulói tevékenység megfigyelése az órán kifejtett, illetve a tanítási órán kívüli projektek elvégzése során.
- Szóbeli értékelés a kérdésekre adott válaszok, összefüggő feleletek, referátumok, szóbeli beszámolók alapján.
- Írásbeli munka értékelése írásbeli beszámolók, feladatlapok, témazárók, tesztek által.

Mindezek alapján az értékelés alapelvei:

- A gyermek iránti tiszteletet az értékelés során is meg kell adni. Ennek a tiszteletnek a megnyilvánulása, hogy a katechéta figyelembe veszi a tanulók adott életkorhoz kapcsolódó vélhető és tipikus valamint egyéni sajátosságait, speciális igényeit (pl. siket, látássérült, hallássérült, stb.).
- Az értékelés során a katechéta törekszik a pozitív hangvételi, nevelő jellegű, lehetőség szerint bátorító, biztató és fejlődést segítő megfogalmazásra és értékelésre, melynek célja, hogy a tanuló az adott területen, témakörön belül fejlődjön.
- Az értékelés során a hitoktató objektivitásra törekszik, nem a tanuló személyes véleményét, hanem az elsajátított ismereteket, összefüggéseket, illetve a mérhető pontokat értékeli.

Az iskola egyedi értékelési szempontjai:

- Iskolánk minden héten közös hétindító áhítattal kezdődik. A diákok részvétele ezen az alkalmon kötelező. A tanuló hét kezdő áhítatokon történő részvételét az osztályfőnök ellenőrzi és vezeti, melynek az eredményeit a félév végén történő osztályzás során a hitoktató figyelembe veheti. Ha a tanuló két osztályzat között áll, az áhítatokon rendszeresen részt vevő diákoknak (félévenként maximum két hiányzás vagy késés) javasolt a jobb osztályzat, míg a félévente legalább öt vagy több alkalommal mulasztó diákok esetében a hitoktató dönthet a kisebb osztályzat mellett. A hiányzások számába nem számít bele a betegség miatti igazolt mulasztás.

6. Függelék

A református hit- és erkölcsstan tantárgy esetében az iskola minden évben az MRE által elfogadott és jóváhagyott *Református hit- és erkölcsstan tankönyvjegyzék* könyveiből és tanulói segédleteiből választ a diákok számára.

A hittankönyvek és ajánlott segédletek hatályos jegyzéke hit- és erkölcsstan helyi tanterv mellékleteként megtalálható.

Evangélikus hittan

VÉLEMÉNYEZÉS, ELFOGADÁS, JÓVÁHAGYÁS

A Diákönkormányzat a Helyi tantervet véleményezte és elfogadásra javasolja.

Sárvár, 2013. március 20.

.....
DÖK segítő tanár

A Szülői Munkaközösség a Helyi tantervet véleményezte és elfogadásra javasolja.

Sárvár, 2013. március 20.

.....
SZM elnök

Az iskola nevelőtestülete a Helyi tantervet egyhangú szavazással elfogadta.

Sárvár, 2013. március 21.

.....
igazgató

A fenntartó a Helyi tantervet jóváhagyta:

Szombathely, 2013. március ..... nap

.....
Dr. Veres András
megyés püspök
fenntartó